

نخستین نشریه قرآنی به زبان فارسی

سال سی و یکم، شماره ۲، تابستان ۱۴۰۲

صاحب امتیاز
مدیر مسئول محمد عبداللهیان

شماره استاندارد بین‌المللی ISSN: ۱۷۳۵-۲۷۰۳

حروفچینی و صفحه‌آرایی مؤسسه معارف اسلامی امام رضا (ع)

چاپ و صحافی چاپخانه بزرگ قرآن کریم

قیمت ۳۰۰۰۰۰ ریال

پایگاه اینترنتی www.maaref.ir

فر وشگاه اینترنتی www.maarefshop.ir

پست الکترونیکی maareff.ir@gmail.com

قابل توجه نویسندگان محترم

راهنمای تنظیم مقالات:

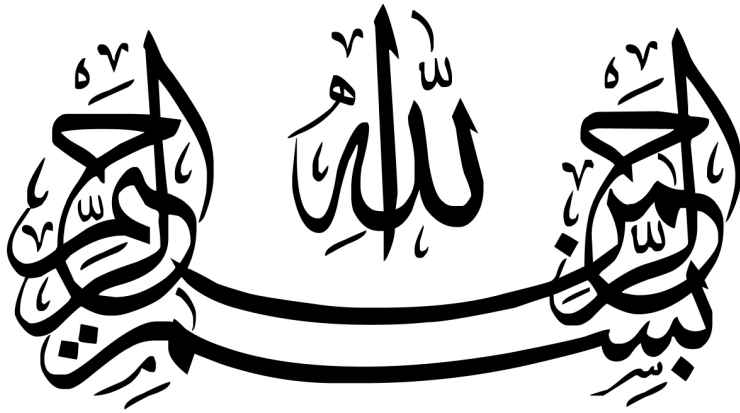
۱. تنها مقالات و مطالب مرتبط با موضوعات قرآنی در بینات مجال نشر خواهند یافت.
۲. مقالاتی پذیرفته خواهد شد که صبغه علمی تحقیقی، تحلیلی و احیاناً جنبه گزارش و اطلاع‌رسانی داشته باشند.
۳. مقاله‌ها به زبان فارسی و با قلمی روان و رسا تنظیم شوند.
۴. مقالات به صورت تایپ شده و در محیط word همراه با Cd و یا ارسال از طریق پست الکترونیکی باشد.
۵. حجم مقالات بیش از ۲۵ صفحه A۴ نباشد.
۶. مسئولیت آراء و نظرات بر عهده نویسندگان آن‌هاست.
۷. پس از وصول و دریافت مقالات نتایج آن‌ها تا دو ماه به نویسندگان ابلاغ خواهد شد.
۸. بینات در تخیص و ویرایش مطالب آزاد است.
۹. مقالات و نرم‌افزارهای دریافتی در صورت تأیید یا رد، مسترد نمی‌گردد.
۱۰. ذکر نام و نام خانوادگی نویسنده یا مترجم، رتبه علمی، رشته تحصیلی، نشانی کامل پستی، نشانی پست الکترونیکی و شماره تماس الزامی است.
۱۱. مقالات ارسالی باید دارای چکیده، مقدمه، فصل‌بندی مناسب و ساختار علمی و نتیجه باشد.
۱۲. چکیده همراه با کلید واژه و حداکثر ۱۵۰ کلمه باشد و مقدمه نیز بیش از ۱۵ سطر نباشد.
۱۳. مشخصات کامل منابع و مآخذ ذکر گردد.
۱۴. نقل متون غیرفارسی (عربی یا انگلیسی)؛ اعم از آیات، احادیث، اشعار و... با ترجمه فارسی آورده شود.

کد پستی: ۳۷۱۳۷-۴۳۷۸۸

آدرس: قم، بلوار شهید محمد منتظری، کوچه ۸، پلاک ۱۲

صندوق پستی: ۱۶۷-۳۷۱۸۵

تلفن: ۰۲۵-۳۷۷۴۲۰۱۰-۲۵ نمابر: ۰۲۵-۳۷۷۳۹۷۴۷

فهرست

- درآمدی بر کارنامه فعالیت های قرآنی سده اخیر حوزه علمیه قم ۶
- کارنامه یکصدمین سال حوزه علمیه قم درباره احیاء کتاب ها و آثار میراث قرآنی ۱۰

آثار و کتاب های احیاء شده در

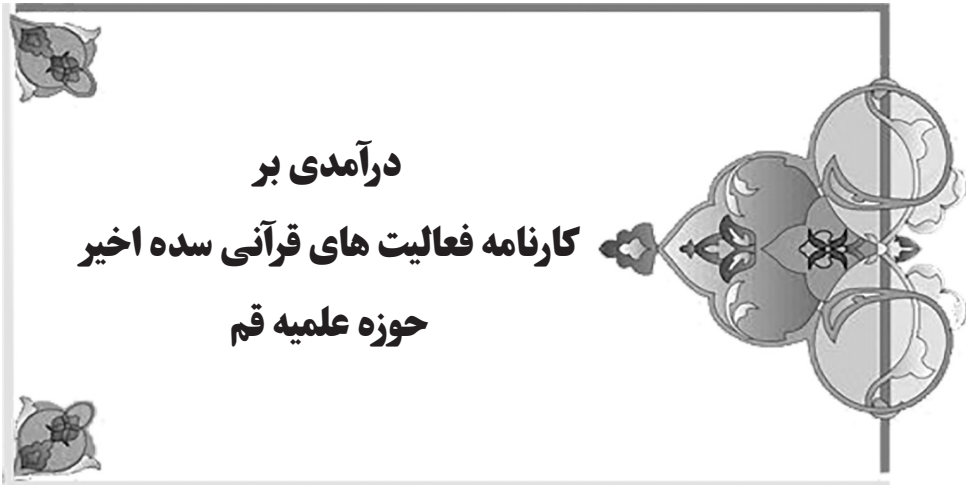
- آفاق نور جلد ۱: سال اول، شماره اول، ۱۳۸۴ [ویژه آثار آیت الله شیخ مرتضی حایری (ره)] ۱۴
- آفاق نور جلد ۲: سال اول، شماره دوم، ۱۳۸۴ [تفسیر سوره توحید] ۱۶
- آفاق نور جلد ۳: سال دوم، شماره اول، ۱۳۸۵ [تفسیر سوره توحید] ۱۷
- آفاق نور جلد ۴: سال دوم، شماره دوم، ۱۳۸۵ [تفسیر سوره توحید] ۱۹
- آفاق نور جلد ۵: سال سوم، شماره اول، ۱۳۸۶ [تفسیر بعض آیات] ۲۰
- آفاق نور جلد ۶: سال سوم، شماره دوم، ۱۳۸۶ [تفسیر بعض آیات] ۲۱
- آفاق نور جلد ۸ و ۷: سال چهارم شماره اول و دوم، ۱۳۸۷ ۲۳
- آفاق نور جلد ۹: سال پنجم، شماره اول، ۱۳۸۸ [تفسیر آیه الکرسی] ۲۳

- آفاق نور جلد ۱۰: سال پنجم، شماره دوم، ۱۳۸۸ [تفسیر آیه الکرسی]..... ۲۴
- آفاق نور جلد ۱۱: سال ششم، شماره اول، ۱۳۸۹ [تفسیر آیه الکرسی و آیه النور]..... ۲۵
- آفاق نور جلد ۱۲: سال ششم، شماره دوم، ۱۳۸۹ [تفسیر آیه النور ۱]..... ۲۶
- آفاق نور جلد ۱۳: سال هفتم، شماره اول، ۱۳۹۰ [تفسیر آیه نور ۲]..... ۲۷
- آفاق نور جلد ۱۴: سال هفتم، شماره دوم، ۱۳۹۰ [تفسیر آیه نور ۳]..... ۲۷
- آفاق نور جلد ۱۵ و ۱۶: سال هشتم، شماره اول و دوم، ۱۳۹۱ [تفسیر مصباح المنیر ۱ و ۲]..... ۲۸
- آفاق نور جلد ۱۷ و ۱۸ و ۱۹: سال نهم، شماره اول و دوم، ۱۳۹۲ و سال دهم، شماره اول، ۱۳۹۳..... ۲۹
- آفاق نور جلد ۲۰: سال دهم، شماره دوم، ۱۳۹۳ [موسوعه عدم تحریف قرآن ۱]..... ۲۹
- آفاق نور جلد ۲۱ - ۲۲: سال یازدهم، شماره اول و دوم، ۱۳۹۴ [موسوعه عدم تحریف قرآن ۲]..... ۳۰
- آفاق نور جلد ۲۳: سال دوازدهم، شماره اول، ۱۳۹۵ [موسوعه عدم تحریف قرآن ۳]..... ۳۰
- آفاق نور جلد ۲۴: سال دوازدهم، شماره دوم، ۱۳۹۵ [موسوعه عدم تحریف قرآن ۴]..... ۳۱
- آفاق نور جلد ۲۵ تا ۲۸: سال سیزدهم، شماره اول و دوم، ۱۳۹۶ و سال چهاردهم، شماره اول و دوم، ۱۳۹۷..... ۳۲
- آفاق نور ۲۹ تا ۳۰: سال پانزدهم، شماره اول و دوم، ۱۳۹۸ [تفسیر سوره یاسین ۱]..... ۳۲
- آفاق نور ۳۱ تا ۳۲: سال شانزدهم، شماره اول و دوم، ۱۳۹۹ [تفسیر سوره یاسین ۲]..... ۳۳
- آفاق نور: جلد ۳۳ تا ۳۴: سال هفدهم، شماره اول و دوم، ۱۴۰۰ [تفسیر سوره نور ۳]..... ۳۳
- آفاق نور: جلد ۳۵: سال هجدهم، شماره اول، ۱۴۰۱ [تفسیر آیه نور ۴]..... ۳۳
- آفاق نور: جلد ۳۶: سال هجدهم، شماره دوم، ۱۴۰۱ [تفسیر بسم الله الرحمن الرحیم]..... ۳۴
- آفاق نور: جلد ۳۷: سال نوزدهم، شماره اول، ۱۴۰۲ [تفسیر بسم الله الرحمن الرحیم]..... ۳۵
- الرسائل فی تفسیر سورة الفاتحة جلد اول: ناشر و تحقیق احیاء تراث مرکز علوم و الثقافة الاسلامیة..... ۳۷
- الرسائل فی تفسیر سورة الفاتحة جلد دوم: ناشر و تحقیق احیاء تراث مرکز العلوم و الثقافة الاسلامیة..... ۳۸
- المجلد الأول من تراث الشيعة القرآنی..... ۳۹
- المجلد الثاني من تراث الشيعة القرآنی..... ۴۰
- المجلد الثالث من تراث الشيعة القرآنی..... ۴۲
- المجلد الرابع من تراث الشيعة القرآنی..... ۴۲
- المجلد الخامس من تراث الشيعة القرآنی..... ۴۳
- المجلد السادس من تراث الشيعة القرآنی..... ۴۴

المجلد السابع من تراث الشيعة القرآنى.....	٤٤
المجلد الثامن من تراث الشيعة القرآنى.....	٤٥
المجلد التاسع من تراث الشيعة القرآنى.....	٤٥
المجلد الحادى عشر من تراث الشيعة القرآنى.....	٤٦
المجلد الثانى عشر من تراث الشيعة القرآنى.....	٤٦
المجلد الثالث عشر من تراث الشيعة القرآنى.....	٤٧
المجلد الرابع عشر من تراث الشيعة القرآنى.....	٤٧
المجلد الخامس عشر من تراث الشيعة القرآنى.....	٤٨
المجلد السادس عشر من تراث الشيعة القرآنى.....	٤٨
المجلد السابع عشر من تراث الشيعة القرآنى.....	٤٨
المجلد الثامن عشر من تراث الشيعة القرآنى.....	٤٩
المجلد التاسع عشر من تراث الشيعة القرآنى.....	٤٩
المجلد العشرون من تراث الشيعة القرآنى.....	٤٩
المجلد الواحد والعشرون من تراث الشيعة القرآنى.....	٤٩

كارنامه يكصدمين سال حوزه علميه قم دربارۀ تأسيس و تشكيل كتابخانه هاى تخصصى علوم و معارف قرآن كريم.....	٥٠
مقدمه	٥٠
١. كتابخانه تخصصى قرآنى كتابخانه دار القرآن حضرت آيت العظمى گلپايگانى	٥٣
٢. كتابخانه تخصصى قرآنى مركز فرهنگ و معارف قرآن كريم	٥٥
٣. كتابخانه تخصصى علوم و معارف قرآن كريم	٦١
٤. گنجينه نور، مركز حفظ و نگهدارى پايان نامه هاى قرآنى	٦٤
٥. كتابخانه تخصصى قرآن با عنوان كتابخانه تخصصى مركز ترجمه قرآن مجيد به زبان هاى خارجى	٦٨
٦. كتابخانه تخصصى تفسير و علوم قرآن (كتابخانه آيت الله سيستانى).....	٧١
٧. كتابخانه تخصصى تفسير و علوم قرآنى مؤسسه آموزشى و پژوهشى امام خمينى (ره)	٧٤
٨. كتابخانه مركز آموزش تخصص تفسير و علوم قرآن.....	٧٦
٩. كتابخانه مؤسسه پژوهش هاى قرآنى نور.....	٧٧

۱۰. کتابخانه تخصصی «قرآن و علم» و «قرآن و مستشرقان» ۷۸
- کارنامه یکصدمین سال حوزه علمیه قم درباره نشریات و مجلات تخصصی قرآنی ۸۲
۱. فصلنامه قرآنی بینات نخستین نشریه قرآنی به زبان فارسی ۸۴
۲. نشریه بشارت نخستین نشریه قرآنی ویژه جوانان ۹۱
۳. گاهنامه آفاق نور نخستین نشریه میراث قرآنی ۹۳
۴. نشریه سپیده آفرین نخستین نشریه قرآنی ویژه ناینیان ۹۹
۵. گاهنامه ترجمان وحی ۱۰۲
۶. دو فصلنامه مطالعات فرهنگی و اجتماعی قرآن ۱۰۴
۷. گاهنامه دو فصلنامه قرآن پژوهی و خاورشناسان (قرآن و مستشرقان) ۱۰۶
۸. دو فصلنامه و گاهنامه قرآن و علم (علمی و ترویجی) ۱۰۷
۹. پژوهشنامه علوم و معارف قرآن کریم ۱۰۹
۱۰. دو فصلنامه قرآن فقه و حقوق اسلامی (علمی - پژوهش) ۱۱۰
۱۱. دو فصلنامه تحقیقات قرآنی و حدیثی ۱۱۱
۱۲. دو فصلنامه شبهه پژوهی مطالعات قرآنی ۱۱۲
۱۳. ماهنامه نسیم وحی ۱۱۳
۱۴. دو فصلنامه علمی مطالعات قرائت قرآن ۱۱۴
۱۵. دو فصلنامه قرآن شناخت (علمی پژوهشی) ۱۱۶
۱۶. فصلنامه و نشریه (الدراسات القرآنیة المعاصره) ۱۱۸
۱۷. دو فصلنامه رویکرد مطالعات تطبیقی قرآن و حدیث ۱۱۹
۱۸. مطالعات تفسیری آلاء الرحمن ۱۲۰
۱۹. دو فصلنامه تفسیر تطبیقی ۱۲۳
۲۰. دو فصلنامه حسنا ۱۲۴
۲۱. فصلنامه مجله رساله القرآن ۱۲۵
۲۲. مجله پیام قرآن ۱۲۶

درآمدی بر کارنامه فعالیت های قرآنی سده اخیر حوزه علمیه قم

از آغاز تاسیس حوزه علمیه قم به دست مبارک مرجع و زعیم عالی مقام، حضرت آیت الله العظمی حاج شیخ عبدالکریم حائری یزدی (ره)، همگان شاهد گردآمدن عالمان دین پیژوه از مناطق دور و نزدیک کشور در حوزه علمیه قم و رشد و بالندگی علوم دینی در این حوزه علمیه بوده‌اند. حوزه علمیه قم تاکنون هزاران متفکر، مفسر، دین شناس و فقیه را تربیت کرده که موجب روشنی فکری و دینی بلاد اسلامی، به خصوص ایران اسلامی شده‌اند و از این رو به صراحت می‌توان گفت خاستگاه دین‌مداری مردم این مرز و بوم در همه مناطق کشور، حوزه علمیه قم و عالمان پرورش یافته این حوزه بوده است.

این عالمان فرهیخته در راه رونق و گسترش و رشد علوم دینی از هیچ تلاشی دریغ نکرده، با فداکاری‌ها و زحمات مخلصانه برای تعالی و رشد مفاهیم دینی کوشیده‌اند.

شکل‌گیری و تاسیس حوزه علمیه قم و حضور عالمان پرفروغ در این دیار و موطن و مرکز علم قراردادن شهر مقدس قم و گسترش یافتن معارف دینی از این شهر، مرهون لطف و عنایت ائمه اطهار (ع) به قم و حرم اهل بیت (ع) خواندن این شهر مقدس و مذهبی است. این لطف و عنایت، سبب گردید تا شهر قم، سرچشمه جوشانی از معارف دینی شود و عالمان بزرگوار و تلاشگر و دلسوز فراوانی برای گسترش معارف اهل بیت (ع) فعالیت‌های بسیاری انجام داده و به سامان رسانند. این عالمان

فرهیخته و وارسته با تالیف کتاب‌های بی‌شماری درباره کلام و مسائل اعتقادی، حکمت و فلسفه، فقه و اصول، رجال و درایه، تفسیر و علوم قرآنی و بسیاری از مطالب و مسائل علمی و فکری دیگر و همراه با نوآوری‌های خود به فرهنگ غنی تشیع، خدمتی شایسته و مرضی امام زمان (ع) انجام داده‌اند. متأسفانه جامعه دینی ما چندان از این فعالیت‌های فکری و علمی آگاهی ندارد و در نتیجه زمینه و فرصت چندانی برای بهره‌گیری از این معارف برای رشد فکری و علمی و دینی و مذهبی خود نیافته است؛ از این رو مهم است که بدانیم در عمر بیش از صدساله حوزه علمیه قم چه فعالیت‌هایی در رشته‌ها و موضوعات و مسائل علمی و دینی انجام شده است تا الگویی پیش روی دیگر شهرهای کشور و همچنین تاریخ و آیندگان قرار گیرد. در این راستا برگزاری کنگره بزرگداشت یک‌صدمین سال تاسیس حوزه علمیه قم را می‌توان گامی پراهمیت در راه معرفی تلاش‌ها و کوشش‌های بی‌دریغ بزرگان و عالمان و حوزه و آگاه کردن جامعه از فعالیت‌های علمی حوزه علمیه قم در این صدسال دانست.

موسسه معارف اسلامی امام رضا (ع) که نزدیک چهل سال در حوزه علمیه قم در راه نشر معارف قرآن کریم فعالیت می‌کند، وظیفه خود می‌داند تا گامی در راه نشان دادن فعالیت‌ها و کارنامه قرآنی صدساله حوزه علمیه قم بردارد و از این رو با پیشنهاد برگزارکنندگان کنگره درصدد برآمد تا فعالیت‌های قرآنی این دوران را در حد توان و امکان، جمع‌آوری و فراروی علاقه‌مندان و مشتاقان قرآن کریم بگذارد.

امید است این اثر مقبول افتد و ماندگار بماند و آیندگان با گستردگی فراوان فعالیت‌های قرآنی در این دیار آشنا شوند و به سهم خود به قرآن خدمت کنند و دیگران را از آثار و برکات خدمات خود بهره‌مند سازند.

اینک به فعالیت‌هایی که فصلنامه قرآنی «بینات» و گاهنامه «آفاق» و نشریه «بشارت»، از نشریات وابسته به موسسه معارف اسلامی امام رضا (ع) در زمینه شناساندن آثار قرآنی صدساله حوزه علمیه قم صورت داده است می‌پردازیم:

۱. معرفی تفاسیر تالیف و تدوین شده در صدساله اخیر در حوزه علمیه قم (تربیتی و موضوعی).

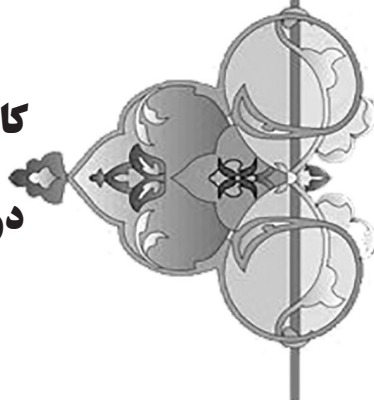
۲. معرفی و شناساندن ترجمه‌ها و مترجمین قرآن کریم.
 ۳. معرفی و شناساندن مراکز و محافل فعال قرآنی (آموزشی، پژوهشی، حفظ، تفسیر، قرائت، هنری) ..
 ۴. معرفی و شناساندن جامعه قرآنی با معرفی شخصیت‌ها و مفسران قرآن کریم.
 ۵. معرفی کتابخانه‌های تخصصی علوم و معارف قرآن کریم.
 ۶. معرفی کتاب‌های تألیف شده در موضوعات و معارف قرآن کریم.
 ۷. معرفی درس‌های تفسیر قرآن کریم.
 ۸. معرفی و شناساندن پایان‌نامه‌های تألیف و تدوین یافته در موضوعات و علوم قرآن کریم.
 ۹. معرفی کتابهای علوم قرآنی.
 ۱۰. معرفی و شناساندن مجلات و نشریات تخصصی قرآن کریم.
- عناوین یادشده بخش قابل توجهی از فعالیت‌های قرآنی در صدساله اخیر است که به برکت تاسیس حوزه علمیه قم به دست بلندهمت و پربرکت حضرت آیت الله العظمی حاج شیخ عبدالکریم حائری یزدی (ره) سامان یافته است.
- گفتنی است فعالیت‌های قرآنی حوزه علمیه قم پس از پیروزی انقلاب اسلامی رونق و شتاب بسیار بیش‌تری داشته و به رشد و بالندگی شگفت‌انگیز آثار قرآنی انجامیده است.
- امیدواریم به توفیق الهی، با تهیه مطالب فوق، گامی استوار برای معرفی حوزه علمیه قم و فعالیت‌های قرآنی صورت‌گرفته در آن برداشته شود و خوانندگان گرامی از مطالب و عناوین یادشده، بهره‌مند گردند و این نگاشته‌ها با هدف اطلاع‌رسانی، اثری ماندگار در راه ترویج معارف قرآن کریم در میان علاقه‌مندان به معارف قرآن کریم به شمار آید.

در این راستا دو شماره از فصلنامه «بینات» و یک شماره از مجله «بشارت» و یک شماره از نشریه «آفاق نور» به این مهم اختصاص یافته است. ناگفته نماند آنچه در این نشریات آمده، بخشی از فعالیت‌های قرآنی حوزه علمیه قم شمرده می‌شود و فعالیت‌های فراوان دیگری هم وجود دارد که امید است بتوانیم در آینده آن‌ها را

معرفی کرده و فراروی خوانندگان و علاقه‌مندان قرار دهیم. در شماره ۱۱۷ فصلنامه قرآنی بینات برخی از کارنامه قرآنی حوزه علمیه قم تقدیم جامعه قرآنی گردید و اکنون در این شماره بینات در راستای تکمیل و ادامه آن به معرفی عناوین زیر پرداخته می‌شود:

۱. آثار و کتاب‌های احیاء شده.
۲. آشنایی با کتابخانه تخصصی علوم و معارف قرآن کریم.
۳. شناخت نشریات و مجلات قرآن کریم در سده اخیر.
۴. درسهای تفسیری قرآن کریم در حوزه علمیه قم.
۵. مؤسسات و مراکز فعال قرآنی.

کارنامه یکصدمین سال حوزه علمیه قم درباره احیاء کتاب‌ها و آثار میراث قرآنی

مقدمه

خدای بزرگ را سپاس که قرآن کریم را بر بنده‌اش فرو فرستاد و قلب درخشان آخرین پیامبراش را جلوه‌گاه این ناپیدا کرانه قرارداد، تا چراغ راه سپیدی جویان پاک‌دل و والا پسند بوده و دست‌مایه‌ای برای دین باوران ژرف‌اندیش و پژوهشگران و مصلحان باشد.

پژوهش‌هایی که در گردآورد این سفره الهی سامان یافته، تراوش‌های زیبا و گران‌بهایی است که احیا و عرضه آن‌ها سیراب‌گر نیازهای دانشمندان و پژوهشگران و به‌ویژه جوانان شیفته است و سوگمندان در حوزه‌های علوم دینی به دست فراموشی سپرده‌شده و بایستگی پرداختن به آن‌ها بر همگان و به‌ویژه حوزویان که وامدار قرآن‌اند- فرض است.

اندیشمندان اسلامی در طی صدها سال، رساله‌های تفسیری بسیاری را یا بر آیه‌ها و سوره‌ها و یا در زمینه علوم و اشخاص -، به‌دوراز دید استفاده‌کنندگان مانده است. «مؤسسات احیاء آثار قرآنی» آهنگ آن دارند تا این دست‌نوشته‌های قرآنی را پس از تصحیح فنی، استوار سازی متن و سجاوندی، منابع یابی و آوردن شرح زندگی نویسنده، با زیور طبع آراسته سازند، زیرا قرآن کریم تنها کتابی است که در تاریخ، بیشترین کوشش، تألیف، ذوق و هنر را به خود اختصاص داده و از این‌روی در آستانه قرآن کریم، بخش احیاء آثار در مرز هزاران گونه نوشته ترجمه، تفسیر، علوم قرآن،

معجم و بیان معارف و حقایق به منصفه ظهور رسیده است که همه آن‌ها را باید بزرگ شمرد و مورد اهمیت قرار داد.

آنچه در این میان به گونه تفسیر یک آیه، یا سوره، یا یک جزء و یا یک بحث قرآنی تدوین شده است، دارای برتری و درخشش خاصی است که نمی‌توان از آن به سادگی چشم‌پوشی کرده و گذر نمود.

برخی از ویژگی‌هایی که این مؤسسه احیاء آثار را بر آن داشته تا نشر آن‌ها را وجهه همت خویش قرار دهد بدین شرح است:

۱. عمق و ژرفا

پژوهش‌ها، تفسیرها و نوشتارهای قرآنی چندگونه‌اند: بعضی به همه قرآن پرداخته، برخی به ده، یا پنج جزء و یا ویژه جزء آخرند؛ چندی یک سوره، یا یک آیه را تفسیر کرده و اندی به واژه‌ها و موضوع‌های قرآنی پرداخته‌اند.

نکته زیبای پژوهش‌ها و تفسیرهای چند جزء یا سوره و یا آیه؛ عمق و غنای فراوان‌تر آن‌ها نسبت به تفسیر کل قرآن است، زیرا کسی که بر همه قرآن تفسیر می‌نویسد، به کی آیه که می‌رسد، پیش رویش افقی بی‌کران از مطالب و مباحث است که باید پیش رفته و به آن‌ها برسد و بتواند آیه و آیه‌های بعدی را تفسیر کند و در این نوشته است که همه تفسیر قرآن را در بیست سال به پایان برد که در این صورت اگر روزهای تألیف تفسیر را بر آیه‌های قرآن تقسیم کنیم، شاید روی یک آیه، یک روز هم فکر نشده باشد؛ اما کسی که مثلاً شش سال بر جزء آخر قرآن تفسیر می‌نویسد، همه هوش، فکر و مطالعه‌اش روی همان جزء متمرکز است.

این نکته اختصاص به تفسیر ندارد، چون دانشمندان بزرگ، معمولاً دارای یک اثر جامع و رساله‌های گوناگون‌اند و غنای آن رساله‌ها بیشتر از اثر جامع است و حتی می‌توان آن اثر جامع را با مطالعه رساله‌ها بهتر فهمید.

از این رو چه بسیار رساله‌هایی که درباره مسئله‌ای از قرآن نگارش یافته و حاصل یک عمر پژوهش و تجربه علمی، پشتوانه آن‌هاست و عمق آن‌ها بسیار بیشتر از مطالبی است که درباره همان مسئله در تفسیر کامل قرآن آمده است.

۲. ابتکار و نوآوری

نویسنده و پژوهشگری که یک سوره و یا یک آیه خاص را برای پژوهش انتخاب کرده و آن را موضوع کاوش و بحث قرار می‌دهد، هیچ‌گاه نمی‌توان آن انتخاب را بدون دلیل و اتفاقی دانست که مثلاً در هنگام خوانده آیه‌ها - بدون مقدمه -، آیه‌ای را برای تفسیر برگزیده است، بلکه می‌توان گفت: انگیزه پژوهشگر در این آیه، دریافت نکته‌ای جدید و مطلب تازه‌ای بوده که آن را مدت‌ها با محک اندیشه سنجیده و تصدیق کرده و سپس دست به تألیف و تدوین زده است.

به دیگر سخن: چون درباره این رساله‌ها، مدت‌ها فکر و اندیشه شده، از طرفی دارای یک پختگی و سامانی ویژه بوده و فرآورده فکر و سنجیدن طولانی‌اند و یک تألیف شتاب‌زده و بدون سنجش نمی‌باشند و از طرفی دیگر، ابتکار و نوآوری در آن‌ها به‌طور واضح جلوه‌گر است و از این‌رو می‌توان آن‌ها را «نمایشگاه ابتکار و نوآوری‌های قرآنی» دانست.

لازم به یادآوری است: ارزش نوآوری و ابتکار را نمی‌توان با مطلب‌های معمولی یکسان دانست و آن‌گونه نیست که هر فرد بتواند ابتکار داشته باشد و یا هرروز حرفی نوبه میدان آورد. چه بسیار دانشمندانی که مطلب دیگران را خوب می‌فهمند و بیان می‌کنند؛ ولی از خود هیچ‌گونه ابداع و ابتکاری ندارند و از میان چند هزار دانشمند، شاید یک نفر باشد که اهل پژوهش، اختراع و نوآوری باشد و نیز آن‌گونه نیست که هرروز بتواند ابتکاری داشته باشد، بکله ابتکار - گاهی -، حاصل یک عمر تجربه است.

بدیهی است که پیشرفت تمدن و فرهنگ درگرو همین نوآوری‌هاست و چه بسا یک حرف تازه، کوشش دانشمندان را وارد عرصه جدید کرده و مسیر پژوهش را تغییر و سمت‌وسوی اندیشه را دگرگون سازد و آن‌ها را به راهی جدید سوق دهد. اندیشمندی در تاریخ ماندگار است و از آن به بزرگی یاد می‌شود که دارای یک و یا چند طرح ابتکاری بوده و بتواند به واسطه آن، جامعه بشری را گامی به جلو برده و انسان را با افق جدید آشنا سازد.

ابتکار و اختراع است که انسان را از جهل و خرافات نجات داده، فرهنگی ساخته و

کاخ بلند تمدن را بنانهاده است و انسان را با حقایق جاودانه مرتبط می‌سازد. گاهی، دانشمندی، طرح و اندیشه‌ای نو در تفسیر و علوم قرآن را به میان می‌آورد و ارزش آن را دارد که در یک دایره وسیع مورد توجه واقع شود که در مرحله نخست، توضیح و تبیین گردیده و در مرحله بعد، از دیگران درخواست اظهار نظر و نقد و بررسی شود که این می‌تواند موضوع سمینارهای تخصصی، با مقاله‌هایی با محورهای مشخص باشد.

بنابراین، شناسایی افکار نو در زمینه تفسیر و علوم قرآنی و بیان و نقد و بررسی آن‌ها یکی از محورهای لازمی است که مؤسسات احیاء تراث قرآنی به آن خواهند پرداخت. در رابطه با اهمیت احیاء این آثار باید گفت: این که متأسفانه در برخی ناداوری‌هایی که علیه شیعه و بزرگان مذهب شیعه می‌شود که ایشان به قرآن بی‌توجه هستند و قرآن در منظر آنان از جایگاه چندانی برخوردار نمی‌باشند، قضاوتی از سر بی‌اطلاعی و عدم آشنایی کمی و کیفی با آثار تألیف شده از سوی علمای شیعی صورت گرفته که اگر تنها به بخش مخطوطات از دست‌نوشته‌های پراختخار این عالمان شیعی و سخت‌کوش که در لابه‌لای کتابخانه خاک می‌خورد توجه اندکی شود طبق محاسبه مختصری که انجام گرفته بیش از ۲۰۰ جلد برآورد می‌شود.

درباره آثار احیاء شده قرآنی که در شهر مقدس قم در سده اخیر، می‌توان به سه مرکز اشاره کرد که به این مهم پرداخته و مشغول فعالیت هستند.

اول مجله آفاق نور وابسته به موسسه معارف اسلامی امام رضا علیه السلام به مدیریت مسئولی حجت‌الاسلام والمسلمین محمد عبداللهیان است از سال ۸۱ تأسیس و تاکنون بیش از ۳۷ شماره از آن چاپ شده است و با موضوعاتی چون تفسیر سوره توحید، تفسیر آیه الکرسی، تفسیر آیه نور، تفسیر سوره نور، تفسیر بعض آیات، موسوعه عدم تحریف قرآن، تفسیر بسم الله الرحمن الرحیم، تفسیر مصباح الهدی، تفسیر مصباح الخزان، تفسیر مصباح المنیر بوده که در مجموع حدود ۱۵۸ اثر در آن احیاء شده است.

دوم مجله تراث شیعه با اشراف حجت‌الاسلام والمسلمین دکتر محمدعلی مهدوی راد (زید عزه) و استاد نجار زادگان و فاضلی صورت می‌گیرد در زمینه احیاء تراث

شیعی فعالیت دارند و تاکنون بیش از ۶۷ اثر در ۲۱ مجلد احیا گردیده است. و دیگر هم احیاء تراث قرآنی مربوط به مرکز علوم و فرهنگ اسلامی وابسته به دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم است که در دو جلد از تفاسیر احیاء شده در زمینه سوره حمد حدود ۱۴ اثر احیاء کرده‌اند. و اینک فهرست تفصیلی این مجموعه نور از آثار احیاء شده را تقدیم می‌داریم.

آثار و کتاب‌های احیاء شده در

آفاق نور جلد ۱: سال اول، شماره اول، ۱۳۸۴ [ویژه آثار آیت الله شیخ مرتضی حایری (ره)]

مشمول بر آثار قرآنی شیخ مرتضی حائری است که مشتمل بر:

۱. تفسیر سوره حمد.

تفسیر آیات «بسم الله الرحمن الرحيم»، «الحمد لله رب العالمين»، «الرحمن الرحيم» و «مالک يوم الدين».

۲. تفسیر سوره کوثر.

معناهای کوثر، سه مطلب برای تطبیق معنای کوثر بر حضرت زهرا علیها السلام، معناهای کلمه «وانحر» و نظریه‌های بزرگان درباره آنها، استفاده سه حکم فقهی از کلمه «وانحر»، دلالت سوره کوثر بر مقام حضرت زهرا علیها السلام و دلالت آیه‌ها و روایتهای دیگر بر مقام حضرت زهرا علیها السلام.

۳. تفسیر آیه خلافت.

داستان خلقت بشر، چند داستان مستند درباره وجود خلیفه در همه زمانها، دلالت ظاهری آیه‌ها بر حقانیت مذهب شیعه و دلالت آیه‌ها بر حقانیت مذهب شیعه با استفاده از روایتهای آنها.

۴. تفسیر آیه بلاغ.

دلالت ظاهری آیه بر ولایت اهل بیت علیهم السلام، دلالت آیه شریفه بر ولایت اهل بیت علیهم السلام با استفاده از روایتها و ناخوشی مخالفان و منافقان از آیه بلاغ و توطئه‌های آنان.

۵. تفسیر آیه بینه.

استدلال به آیه برای خلافت اهل بیت علیهم السلام، دلیل‌ها و معجزه‌های پیامبر گرامی اسلام صلی الله علیه و آله، دلیل‌ها و معجزه‌های پیامبر گرامی اسلام صلی الله علیه و آله، استدلال به جمله «و یتلوه شاهد منه» با بیان دلیلها و نکته‌ها

۶. تفسیر آیه مودت.

استدلال به آیه برای خلافت اهل بیت علیهم السلام، دلالت ظاهری آیه و دلالت روایتها

۷. تفسیر آیه نور.

استدلال به آیه برای امامت با استفاده از روایتها، استدلال به آیه برای امامت با استفاده از نکته‌ها و نشانه‌های خود آیه.

۸. پرتوی از انوار آسمانی.

داستان آدم علیه السلام از نظر قرآن و تورات، خلافت امیرالمؤمنین علیه السلام، داستان سپاه فیل، جنگ بدر و داستان ولید بن مغیره.

۹. اصول اعتقادات و استدلال‌های قرآنی.

مقدمه، برهان اول: امکان، برهان دوم: صدیقین، برهان سوم: علیت بعضی از ممکنها بدون بغض، برهان چهارم: اثبات از لحاظ بطلان دور و تسلسل، برهان پنجم: لزوم تسلسل در محصور بین حاصرین، برهان ششم: وحدت خالق یک موجود واحد، برهان هفتم: هماهنگی موجودات، برهان هشتم: نفس ناطق، برهان نهم: عدم برتری در علیت بعضی ممکنها نسبت به بعض دیگر، برهان دهم: آفرینندگی و ایجاد نفس ناطق، برهان یازدهم: حکمت، برهان دوازدهم: تدبیر، برهان سیزدهم: نظم، برهان

چهاردهم: نبود سنخیت بین علت‌های طبیعی و معلولها، برهان پانزدهم: رویدادهای بدون علت، برهان شانزدهم: پدیده حیات، برهان هفدهم: حرکت فاعلی، برهان هیجدهم: حرکت غایی، برهان نوزدهم: غیر طبیعی بودن حرکت دوری، برهان بیستم: افاضه و غنا، برهان بیست و یکم: احتیاج حرکت به موجود دیگر، برهان بیست و دوم: وجود عوارض، برهان بیست و سوم: نیاز اجسام بع علیت، برهان بیست و چهارم: حادث بودن جهان، برهان بیست و پنجم: معجزه‌های پیامبران و امامان علیهم‌السلام، نشانه‌ها و معجزه‌های سی و پنجگانه پیامبر اسلام صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم بر اساس روایت، امام موسی بن جعفر علیه‌السلام، معجزه سی و پنجم: قرآن، راه‌های برتری قرآن و سطره آن بر عقلها، راه اول: بلاغت قرآن، راه دوم: غیب گویی قرآن، راه سوم: پایداری استدلال قرآن، راه چهارم: بر شمردن ویژگیهای خداوند در قرآن، برهان بیست و ششم: قطع به راستگویی گروه زیادی از مدعیان پیامبری، پیشینه راستگویی و درستکاری پیامبر اسلام صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم، یک نمونه از اعتقاد مردم مکه به پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم، برهان بیست و هفتم: مباحله با کفار، خاتمه اصول اعتقادات.

آثار و کتاب‌های احیاء شده در

آفاق نور جلد ۲: سال اول، شماره دوم، ۱۳۸۴ [تفسیر سوره توحید]

۱. تفسیر سوره الاخلاص.

مؤلف: رجب برسی، تحقیق: محمد حسین درایتی.

۲. تفسیر سوره اخلاص.

مؤلف: محمد لاهیجی، تحقیق: محمد حسین درایتی.

۳. تفسیر سوره الاخلاص.

مؤلف: حیدر علی بن شیخ جمال الدین، تحقیق: محمد حسین درایتی و نعمت الله جلیلی.

۴. سدره المنتهی.

مؤلف: محمد حسین بن محمد باقر، تحقیق: حسن پویا.

۵. زبدة الانفاس فی تفسیر سورة الاخلاص.

مؤلف: محمد بن عباس بن سلیمان عبدالانی، تحقیق: محمد حسین درایتی و عبد الحلیم حلی.

۶. تفسیر سوره الاخلاص.

مؤلف: شیخ احمد احسائی، تحقیق: غلامرضا نقی.

۷. تفسیر سورة الاخلاص.

مؤلف: سید محمد مهدی موسوی تنکابنی، تحقیق: عباس محمدی.

۸. تفسیر سورة الاخلاص.

مؤلف: میرزا محمود حسینی خفری، تحقیق: محمد حسین درایتی.

۹. تفسیر سوره الاخلاص.

مؤلف: حیدر علی بن شیخ جمال الدین، تحقیق: محمد حسین درایتی.

آثار و کتابهای احیاء شده در

آفاق نور جلد ۳: سال دوم، شماره اول، ۱۳۸۵ [تفسیر سوره توحید]

۱. حاصل کورة الخلاص فی فضائل سورة الاخلاص.

مؤلف: مجد الدین محمد بن یعقوب فیروزآبادی، تحقیق: منصور ابراهیمی.

۲. تفسیر سوره الاخلاص.

مؤلف: محمد بن اسعد الصدیقی الدوانی، تحقیق: حسن پویا.

۳. تفسیر سورة الاخلاص.

مؤلف: میر محمد باقر شمس الدین محمد حسینی استرآبادی، (میرداماد)، تحقیق: سید محمد باقر موسویان.

۴. تفسیر سورة الاخلاص.

مؤلف: ابوالمعالی بن نور الله حسینی، تحقیق: عبا علی علیزاده و سید مرتضی سید ابراهیمی.

۵. تفسیر سورة الاخلاص.

مؤلف: ملا محمد شمس الدین گیلانی (ملاً شمسا)، تحقیق: محمد حسین درایتی.

۶. تقریر التوحید.

مؤلف: ابوذر سلمان بن احمد شریف فالی، تحقیق: فرج الله غلامی.

۷. خلاصة الاخلاص فی تفسیر سورة الاخلاص.

مؤلف: قاسم علی قاینی، تحقیق: علی اوسط ناطقی.

۸. التنضید فی شرح سورة التوحید.

مؤلف: فاضل اصفهانی (هندی)، تحقیق: مهدی مروت.

۹. تفسیر و شرح فاتحة الكتاب و آية الكرسي و التوحید.

مؤلف: خواجه شمس الدین محمد جوینی (صاحب دیوان)، تحقیق: منصور ابراهیمی.

۱۰. تفسیر سورة الاخلاص.

مؤلف: شیخ احمد احسائی بحرانی، تحقیق: محمد حسین درایتی.

۱۱. عین الحقیقة فی تفسیر سورة الاخلاص.

مؤلف: صدر الدین محمد بن محمد بن میر صالح حسنی طباطبایی یزدی،
تحقیق: منصور ابراهیمی.

۱۲. تفسیر سورة الاخلاص.

مؤلف: سید محمدباقر طباطبایی یزدی حائری، تحقیق: محمد حسین درایتی و
سید محمود طباطبایی.

آثار و کتاب‌های احیاء شده در

آفاق نور جلد ۴: سال دوم، شماره دوم، ۱۳۸۵ [تفسیر سورة توحید]

۱. تفسیر سورة الاخلاص.

مؤلف: علی بن جمشید نوری مازندرانی (ملاعلی نوری)، تحقیق: محمد عبد
اللهیان.

۲. تتمة تفسیر سورة الاخلاص.

مؤلف: ملاعلی نوری و فرزند مؤلف، تحقیق: محمد عبد اللهیان.

۳. تفسیر سورة الاخلاص.

مؤلف: عبدالکاظم بن عبدالعلی التنکابنی الجیلانی، تحقیق: علیرضا اصغری.

۴. تفسیر سورة الاخلاص.

مؤلف: ملا محسن بروجردی، تحقیق: عباسعلی علیزاده و سید مرتضی سید
ابراهیمی.

۵. تفسیر سورة الاخلاص.

مؤلف: آقا سید علی، تحقیق: علیرضا اصغری.

آثار و کتاب‌های احیاء شده در

آفاق نور جلد ۵: سال سوم، شماره اول، ۱۳۸۶ [تفسیر بعضی آیات]

۱. تفسیر آیه (... وادعوا شهداءکم ...) بقره، ۲۳.

مؤلف: مجهول، تحقیق: محمد رصافی.

۲. تفسیر آیه ابتلا بقره ۱۵۵ تا ۱۵۶.

مؤلف: محمد حسن بن عبدالرحیم علوی حسینی رضوی، تحقیق: محمد تقی خادم.

۳. انس التوحید فی تفسیر آیه العدل و التوحید.

مؤلف: قاضی نور الله شوشتری، تحقیق: حسین طوسی.

۴. تفسیر آیه (شهدالله).

مؤلف: مجهول، تحقیق: مهدی فاضل.

۵. تفسیر آیه الشهادة علی الوصیه مائده ۱۰۸-۱۰۶.

مؤلف: طریف زین العابدین بن محمد هاشم حسینی استرآبادی، تحقیق: علی حبیب اللهی.

۶. تفسیر آیه (یوم یاتی بعض آیات...) انعام/ ۱۵۸.

مؤلف: مجهول، تحقیق: احمد علی نقی پور.

۷. تفسیر آیه (خذوا زینتکم) اعراف/ ۳۱.

مؤلف: مجهول، تحقیق: علی حبیب اللهی.

۸. تفسیر آیه (و ترى الجبال تحسبها ...) نمل/ ۸۸.

مؤلف: میرزا ابو القاسم ذهبی حسینی شریفی شیرازی (مشهور به میرزا)، تحقیق:

على حبيب اللهى. و عبد الكرىم كىوانزاد.

٩. تفسير آيه الامانه (انا عرضنا الامانه) احزاب / ٧٢.

مؤلف: سيد محمد باقر بن مرتضى طباطبايى حائرى يزدى، تحقيق: عباسعلى عليزاده.

١٠. الرسالة اليوميه: تفسير آيه ٩. ١٣ فصلت.

مؤلف: سيد كاظم رشتى، تحقيق: على حبيب اللهى.

١١. انوار الهداية.

مؤلف: على بن شيخ حسين كربلايى، تحقيق: عباسعلى عليزاده.

١٢. تفسير آيه (ان الابرار) (انسان / ١٢.٥).

مؤلف: مدقق شيروانى، تحقيق: على حبيب اللهى.

١٣. تفسير آيه (يوم ينفخ فى الصور) نبا / ١٨.

مؤلف: مجهول، تحقيق: على حبيب اللهى.

آثار و كتابهاى احياء شده در

آفاق نور جلد ٦: سال سوم، شماره دوم، ١٣٨٦ [تفسير بعض ايات]

١. مجموعه درسهاى تفسيرى حجة الاسلام سيد جواد مصطفىوى.

تحقيق: محمد تقى چيت ساز.

٢. اذهاب الرجس عن خطيرة القدس.

مؤلف: عبد الكرىم بن محمد طاهرى قمى، تحقيق: سيد موسى صدر.

٣. اذهاب الرجس عن الله حظيرة الانس.

مؤلف: عبد الكرىم بن محمد طاهرى قمى، تحقيق: سيد موسى صدر.

۴. السحاب المطير في تفسير آية التطهير.

مؤلف: قاضي نور الله شوشتری، تحقيق: ياسر ولي زاده.

۵. تطهير التطهير عن أوهام اشباه الحمير.

مؤلف: محمد بن حسن بن محمد اصفهانی (فاضل هندی)، تحقيق: سيد موسى صدر.

۶. نقد تطهير التطهير عن أوهام اشباه الحمير.

مؤلف: مجهول، تحقيق: سيد موسى صدر.

۷. جواب نقد تطهير التطهير من أوهام اشباه الحمير.

مؤلف: عبد الباقي حسيني، تحقيق: سيد موسى صدر.

۸. نکات متعلق ببعض آيات.

مؤلف: مجهول، تحقيق: عبد الكريم كيوانزاد.

۹. جمع بين يك آيه و يك حديث.

مؤلف: مجهول، تحقيق: عباسعلي عليزاده.

۱۰. سرالآيات.

مؤلف: سيد محمد مهدي موسوي تنكابني، تحقيق: منصور ابراهيمي.

۱۱. السبعية من القرآن والحديث.

مؤلف: مجهول، تحقيق: محمد جواد فاضل بخشايش.

آثار و کتاب‌های احیاء شده در

آفاق نور جلد ۸ و ۷: سال چهارم شماره اول و دوم، ۱۳۸۷

تفسیر مصباح الهدی تفسیر سوره حمد و بخشی از سوره بقره حضرت آیت الله میرزا جواد آقا تهرانی (ره).

تحقیق: سید مهدی حسینی مجاهد

آثار و کتاب‌های احیاء شده در

آفاق نور جلد ۹: سال پنجم، شماره اول، ۱۳۸۸ [تفسیر آیه الكرسي]

۱. تفسیر آیه الكرسي.

مؤلف: ملاصدرا

۲. تفسیر آیه الكرسي.

مؤلف: میر عبد الوهاب الحسینی الاسترآبادی

۳. تفسیر آیه الكرسي.

مؤلف: الشمس الدين محمد بن احمد خضري شيرازي

۴. تفسیر آیه الكرسي.

مؤلف: میر فخر الدين محمد بن حسين حسینی استرآبادی

۵. تفسیر آیه الكرسي.

مؤلف: عطاء الله بن محمود حسینی دتشیکی شیرازی

۶. تفسیر آیه الكرسي.

مؤلف: مجهول، مؤلف سید محمد باقر موسویان.

آثار و کتاب‌های احیاء شده در

آفاق نور جلد ۱۰: سال پنجم، شماره دوم، ۱۳۸۸ [تفسیر آیه الكرسي]

۱. تفسیر آیه الكرسي السفير العرشي.

مؤلف: صدرالدين محمد بن غياث الدين دشتكي ثانی، تحقيق: عليرضا اصغري.

۲. عروه وثقى.

مؤلف: ملاصدرا، تحقيق: عليرضا اصغري.

۳. تفسیر آیه الكرسي.

مؤلف: ابوطالب استرآبادی، تحقيق: عليرضا اصغري.

۴. تفسیر آیه الكرسي.

مؤلف: محمد ابراهيم بن حسين تنكابنی، تحقيق: عليرضا اصغري.

۵. تفسیر آیه الكرسي.

مؤلف: مجهول، تحقيق: عليرضا اصغري.

۶. تفسیر آیه الكرسي.

مؤلف: صدرالدين محمد بن ابی الصفا الحسينی، تحقيق: علی اوسط ناطقی.

۷. تفسیر آیه الكرسي.

مؤلف: مجهول، تحقيق: نعمت الله جليلی جشن اباد.

۸. تفسیر آیه الكرسي.

مؤلف: سليمان الجرحی، تحقيق: حسن پویا.

۹. مفتاح الكنوز الاسماء و الذخاير في تفسير آیه الكرسي.

مؤلف: شهاب الدين احمد بن هلال، تحقيق: حيدر شريفیان.

آثار و کتاب‌های احیاء شده در

آفاق نور جلد ۱۱: سال ششم، شماره اول، ۱۳۸۹ [تفسیر آیه الكرسي و آیه النور]

۱. عروة المتقين.

مؤلف: محمد اشرف ورنوسفادرانی، تحقیق: محمد حسین درایتی.

۲. اللوح المحفوظ.

مؤلف: محمد کاظم بن عبدالعلی الجیلانی، تحقیق: علیرضا اصغری.

۳. تفسیر آیه الكرسي.

مؤلف: فتح الله شیروانی، تحقیق: علیرضا اصغری.

۴. تفسیر آیه الكرسي.

مؤلف: مجهول، تحقیق: علیرضا اصغری.

۵. تفسیر آیه الكرسي.

مؤلف: کمال الدین ابوالغنام کاشانی، تحقیق: محمد فقیهی.

۶. تفسیر آیه الكرسي.

مؤلف: میرزا جان تبریزی، تحقیق: محمد فقیهی.

۷. مصباح المفسرين.

مؤلف: ابوالحسن حسینی شیروانی، تحقیق: علی حبیب اللهی.

۸. تفسیر آیه النور.

مؤلف: شهاب الدین محمد بن موسی العراقی، تحقیق: علی حبیب اللهی.

۹. تفسیر آیه النور.

مؤلف: شیخ هادی تهرانی، تحقیق: علی مظهری.

۱۰. تفسیر آیه النور.

مؤلف: شیخ مرتضی حائری، تحقیق: محمد فقیهی.

۱۱. قبسات الطور فی تفسیر آیه النور.

مؤلف: مجهول، تحقیق: هادی قابل.

آثار و کتاب‌های احیاء شده در

آفاق نور جلد ۱۲: سال ششم، شماره دوم، ۱۳۸۹ [تفسیر آیه النور ۱]

۱. تفسیر آیه النور، مؤلف: ملاصدرا.

تحقیق: محسن بیدارفر

۲. مشکاة الانوار.

مؤلف: ابو حامد غزالی، تحقیق: محمد فقیهی.

۳. جامع الانوار مجمع الاسرار (ترجمه مشکاة الانوار).

مؤلف: شاه نعمت الله ولی، تحقیق: هادی قابل.

۴. رساله نوریه در تفسیر آیه نور و حدیث.

مؤلف: شاه نعمت الله ولی، تحقیق: هادی قابل.

۵. رساله الانوار.

مؤلف: شریف الدین نیمدهی، تحقیق: دکتر اسماعیل حاکمی.

۶. تفسیر آیه نور.

مؤلف: شیخ احمد احسائی، تحقیق: محمد رصافی.

۷. تفسیر آیه النور.

مؤلف: عبدالرحیم دماوندی، تحقیق: حسن پویا.

۸. تفسیر آیه نور.

مؤلف: رشید الدین فضل الله همدانی، تحقیق: هاشم رجب زاده.

۹. تفسیر آیه النور.

مؤلف: سید محمدباقر بن السید مرتضی طباطبایی، تحقیق: علیرضا اصغری.

۱۰. الرسائل النورية (سبعة رسائل).

مؤلف: جمعی از علما، تحقیق: علیرضا اصغری.

آثار و کتاب‌های احیاء شده در

آفاق نور جلد ۱۳ سال هفتم، شماره اول، ۱۳۹۰ [تفسیر آیه نور ۲]

تفسیر آیه النور (مجالس).

مؤلف: شیخ محمدباقر بهاری مشتمل بر سی مجلس وعظ و تفسیر آیه نور، تحقیق: محمد فقیهی.

آثار و کتاب‌های احیاء شده در

آفاق نور جلد ۱۴: سال هفتم، شماره دوم، ۱۳۹۰ [تفسیر آیه نور ۳]

۱. تفسیر آیه النور.

مؤلف: سید محمد علی بن سید اسد الله شریعتمدار استرآبادی، تحقیق: علیرضا بهار دوست.

۲. تفسیر آیه نور.

مؤلف: مجهول، تحقیق: عبد الکریم کیوانزاد.

۳. تفسیر آیہ نور.

مؤلف: مہدی بن علی الجیلانی، تحقیق: علیرضا اصغری.

۴. مشکاة المصابیح فی آیة النور.

مؤلف: الحکیم المتالہ محمد مؤمن بن ابی محمد المیامومی، تحقیق: موسسہ الامام الصادق ع المشرف علی التحقیق آیہ اللہ جعفر السبحانی.

۵. مصباح مشکاة الانوار.

مؤلف: ادہم خلخالی، تحقیق: عبد اللہ نورانی.

۶. نگین قرآن.

مؤلف: محمود خیر اللہی.

۷. شعلہ نور جمال (نور علی نور).

مؤلف: محمود خیر اللہی.

آثار و کتابهای احیاء شدہ در

آفاق نور جلد ۱۵ و ۱۶: سال ہشتم، شمارہ اول و دوم، ۱۳۹۱ [تفسیر مصباح المنیر ۱ و ۲]

۱۱۵ درس و بیان تفسیری آیہ اللہ شیخ مرتضی حائری بہ ضمیمہ

۱. رسالہ فی عدم تحریف القرآن.

مؤلف: آیہ اللہ شیخ مرتضی حائری.

۲. رسالہ پاسخ بہ شبہہ تحریف قرآن.

ترجمہ محقق عبد اللہ امینی پور.

آثار و کتاب‌های احیاء شده در

آفاق نور جلد ۱۷ و ۱۸ و ۱۹: سال نهم، شماره اول و دوم، ۱۳۹۲ و سال دهم، شماره اول، ۱۳۹۳

۱. تفسیر مفتاح الخزائن (تفسیر منتخبی از آیات).

مؤلف: ملا محمد جعفر لاهیجی (لنگرودی)، تحقیق: زهرا عابدی.

آثار و کتاب‌های احیاء شده در

آفاق نور جلد ۲۰: سال دهم، شماره دوم، ۱۳۹۳ [موسوعه عدم تحریف قرآن ۱]

موسوعة صيانة القرآن عن التحريف عند الاماميه

۱. كشف الارتباب عن تحريف كتاب رب الارباب مؤلف: المعرب الطهرانی.

تحقیق: فتح الله نجارزادگان.

۲. الحجه على فصل الخطاب في ابطال القول بالتحريف.

مؤلف: عبد الرحمان المحمدی الهیدجی، تحقیق: علیرضا اصغری.

۳. النقد اللطيف في نفی التحريف عن القرآن الشريف.

مؤلف: الشیخ آغا بزرگ الطهرانی، تحقیق: علی بن موسی النجفی

۴. الوافی فی شرح الوافیہ.

مؤلف: السید محسن بن حسن الاعرجی الکاظمی، تحقیق: محمد تقی چیت ساز.

آثار و کتاب‌های احیاء شده در

آفاق نور جلد ۲۱ - ۲۲: سال یازدهم، شماره اول و دوم، ۱۳۹۴ [موسوعه عدم تحریف قران ۲]

۱. آلاء الرحیم.

مؤلف: حاج شیخ عبدالرحیم تبریزی، تحقیق: محمد فقیهی.

۲. تنزیه التنزیل.

مؤلف: هبة الله محمد علی الحسینی شهرستانی، تحقیق: محمد فقیهی.

۳. برهان روشن.

مؤلف: حاج میرزا مهدی بروجردی، تحقیق: سید محمد باقر گلپایگانی.

۴. القول الفاضل فی الرد علی مدعی التحریف.

مؤلف: آیه الله مرعشی نجفی، تحقیق: محمد رضا جدیدی نژاد.

آثار و کتاب‌های احیاء شده در

آفاق نور جلد ۲۳: سال دوازدهم، شماره اول، ۱۳۹۵ [موسوعه عدم تحریف قران ۳]

۱. سلامة القرآن الکریم من التحریف.

مؤلف: باقر شریف قرشی، تحقیق: محمد فقیهی.

۲. رسالة فی اثبات تواتر القرآن.

مؤلف: شیخ محمد بن الحسن الحر العاملی، دکتر شیخ فتح الله نجارزادگان.

۳. رسالة عدم تحریف القرآن و قطعية سند القرآن.

مؤلف: آیه الله سید مرتضی شبستری، سید علی و سید مهدی شبستری.

۴. عدم تحریف القرآن (بخشی از تفسیر سوره انفال).

مؤلف: آیت الله شیخ نعمه الله صالحی نجف آبادی، تحقیق: محمد علی کوشا.

۵. عدم تحریف القرآن در پرسش و پاسخ از آیه الله العظمی منتظری.

آثار و کتاب‌های احیاء شده در

آفاق نور جلد ۲۴: سال دوازدهم، شماره دوم، ۱۳۹۵ [موسوعه عدم تحریف قرآن ۴]

۱. رساله و اثبات نبودن تحریف در کتاب.

مؤلف: امین الاسلام خویی، تحقیق: محمد فقیهی.

۲. مساله انزل القرآن علی سبعة احرف.

مؤلف: امین الاسلام خویی، تحقیق: محمد فقیهی.

۳. اربعینیات.

مؤلف: قاضی سعید قمی، تحقیق: محمد فقیهی.

۴. القول بالتحریف.

مؤلف: غلامحسین رشتی، تحقیق: محمد فقیهی.

۵. رساله فی عدم تحریف القرآن.

مؤلف: آیت الله سید مرتضی حائری، تحقیق: محمد فقیهی.

۶. رساله پاسخ به شبهه تحریف قرآن.

ترجمه رساله فی عدم تحریف قرآن. مؤلف: سید مرتضی حائری، تحقیق و ترجمه: عبد الله امینی پور.

۷. عدم تحریف قرآن.

مؤلف: آیت الله رضا استادی، تحقیق: محمد فقیهی.

آثار و کتاب‌های احیاء شده در

آفاق نور جلد ۲۵ تا ۲۸: سال سیزدهم، شماره اول و دوم، ۱۳۹۶ و سال چهاردهم، شماره اول و دوم، ۱۳۹۷.

تفسیر مصباح المنیر ج ۳ و ۴ حضرت آیت الله شیخ مرتضی حائری مشتمل بر تفسیر سوره حمد و تفسیر آیاتی از سوره بقره، تعلیقات بر المیزان و کشاف و مجمع البیان و تفسیر منتخبی از آیات از سراسر قرآن.

تحقیق: محمد فقیهی

آثار و کتاب‌های احیاء شده در

آفاق نور ۲۹ تا ۳۰: سال پانزدهم، شماره اول و دوم، ۱۳۹۸ [تفسیر سوره یاسین ۱]

۱. تفسیر سوره یس.

مؤلف: همدانی، تحقیق: علیرضا اصغری.

۲. تفسیر سوره یس.

مؤلف: مجهول، تحقیق: علیرضا اصغری.

۳. شرح حدیث الرضا ع.

مؤلف: مجهول، تحقیق: علیرضا اصغری.

۴. تفسیر سوره یس.

مؤلف: ابوسعید محمد الخادمی، تحقیق: علیرضا اصغری.

۵. اعراب یس.

مؤلف: ابو علی بن محمد، تحقیق: علیرضا اصغری.

آثار و کتاب‌های احیاء شده در

آفاق نور: ۳۱ تا ۳۲: سال شانزدهم، شماره اول و دوم، ۱۳۹۹ [تفسیر سوره یاسین ۲]

۱. تفسیر سوره یس.

مؤلف: ابن احمد محمد علی الحافظ الانصاری، تحقیق: علیرضا اصغری.

۲. ختومات سوره یس.

مؤلف: محمد محسن معروف به عرفان، تحقیق: علیرضا اصغری.

آثار و کتاب‌های احیاء شده در

آفاق نور: جلد ۳۳ تا ۳۴: سال هفدهم، شماره اول و دوم، ۱۴۰۰ [تفسیر سوره نور ۳]

۱. تفسیر سوره نور.

مؤلف: آیه الله شیخ محمد باقر ساعدی (البيت المعمور فی تفسیر سورة النور)،
تحقیق: محمد فقیهی.

آثار و کتاب‌های احیاء شده در

آفاق نور: جلد ۳۵: سال هجدهم، شماره اول، ۱۴۰۱ [تفسیر آیه نور ۴]

۱. الرق المنشور فی تفسیر آیه النور.

مؤلف: سید حسین بن سید مرتضی الحسنی الحسینی الیزدی الطباطبایی الحایری
الواعظ، تحقیق: محمد تقی چیت ساز.

آثار و کتاب‌های احیاء شده در

آفاق نور: جلد ۳۶: سال هجدهم، شماره دوم، ۱۴۰۱ [تفسیر بسم الله الرحمن الرحيم]

۱. فضائل خواص و ختومات بسم الله الرحمن الرحيم.

مؤلف: محمد عبد اللهیان.

۲. تفسیر البسمله.

مؤلف: آیه الله جعفر سبحانی

۳. تفسیر البسمله.

مؤلف: سید محمد مهدی بن سید محمد جعفر موسوی، تحقیق: محمد حسین درایتی.

۴. تفسیر مباحث بسم الله الرحمن الرحيم.

مؤلف: سید طالب خراسان، تحقیق: محمد فقیهی.

۵. معانی اسم و مسمی.

مؤلف: میرزا محمد باقر شریف طباطبایی، تحقیق: محمد فقیهی.

۶. الرساله الكشفيه فی شرح نقطه باء بسم الله و تفسیرها.

مؤلف: سید کاظم رشتی، تحقیق: محمد فقیهی.

۷. رساله فی بعض اسرار البسمله و الحمد له.

مؤلف: سید کاظم رشتی. تحقیق: محمد فقیهی.

۸. رساله فی شرح حیث المروی فی بسم الله.

مؤلف: سید کاظم رشتی، تحقیق: محمد فقیهی.

۹. الجوهر النضيد.

مؤلف: محمد بن الحسن الحسيني، تحقيق: محمد فقيهي.

۱۰. اعراب البسملة.

مؤلف: سيد ملا محمد مدرس، تحقيق: محمد فقيهي.

۱۱. در فضيلت بسمله.

مؤلف: مجهول، تحقيق: محمد فقيهي.

آثار و كتاب‌هاى احياء شده در

آفاق نور: جلد ۳۷: سال نوزدهم، شماره اول، ۱۴۰۲ [تفسير بسم الله الرحمن الرحيم]

۱. تفسير آيه البسملة.

مؤلف: الشهيد الثانى.

۲. الفرايد البهيه فى بيان دقايق البسملة.

مؤلف: شيخ محمد شيخ ثانى، تحقيق: محمد حسين درايتى.

۳. اسرار كلمه بسم الله الرحمن الرحيم.

مؤلف: سيد عبد الجواد التريتى الخراسانى، تحقيق: محمد فقيهي.

۴. التفسير البسملة.

مؤلف: الامام الخمينى، تحقيق: عرفان محمود.

۵. مفتاح البسملة.

مؤلف: محمد بن على اصغر شيخ الاسلام الحسنى الحسينى التبريزى، تحقيق:

محمد فقيهي.

۶. اعراب بسمله.

مؤلف: مجهول، تحقیق: محمد فقیهی.

۷. التفسیر البسمله.

مؤلف: مجهول، تحقیق: محمد فقیهی.

۸. فی فضایل و خواص و اسرار بسم الله الرحمن الرحیم.

مؤلف: ابو العباس بن احمد البونی، تحقیق: محمد فقیهی.

۹. اعراب البسمله.

مؤلف: احمد بن عبد الرضا المشتھر بالمهذب، تحقیق: محمد فقیهی.

۱۰. الحاوی المطلب.

مؤلف: مجهول، تحقیق: محمد فقیهی.

۱۱. بعض معرفه بسم الله الرحمن الرحیم.

مؤلف: مجهول، تحقیق: محمد فقیهی.

۱۲. تفسیر البسمله المنظوم.

مؤلف: مجهول،

۱. تفسیر المعین نور الدین.

مؤلف: محمد بن مرتضی کاشانی، کتاب خانه عمومی آیه الله مرعشی نجفی، چاپ بهمن قم، تحقیق حسین درگاهی، اشراف سید محمود مرعشی ۳ جلد از ابتدای قرآن تا انتها.

۲. عقود المرجان فی تفسیر القرآن.

مؤلف: سید نعمت الله الجزائری / موسسه احیاء الکتب الاسلامیه، انتشارات نور

وحی، چاپخانه امیران، ۵ جلد از ابتدای قرآن تا انتهایها.

آثار و کتاب‌های احیاء شده در

الرسائل فی تفسیر سورة الفاتحة جلد اول: ناشر و تحقیق احیا تراث مرکز علوم و الثقافة الاسلامیة.

۱. تفسیر سورة الفاتحة.

مؤلف: عبدالرزاق کاشانی، تحقیق: لطیف فرادی.

۲. درة المعانی فی تفسیر سورة الاخلاص و السبع المثانی.

مؤلف: عبدالله شاه آبادی، تحقیق: غلامرضا نقی.

۳. العروة الوثقی شیخ بهایی.

تحقیق: محمد حسین درایتی، نعمت الله جلیلی.

۴. تفسیر سورة الفاتحة.

مؤلف: شیخ بهایی، تحقیق: غلامرضا نقی.

۵. تفسیر سورة الفاتحة میر محمد صالح حسینی خاتون آبادی.

تحقیق: محمد حسین درایتی و محمد رضا نعمتی.

۶. الکرام القدسیه فی الهدایات الفاطمیة.

مؤلف: ملا علی بن محمد تقی قزوینی، تحقیق: غلامرضا نقی و محمد حسین درایتی.

۷. مظاهر الاسرار فی وجوه اعجاز کلام الجبار

تحقیق: محمد جعفر الاستر آبادی، لطیف فرادی و محمد حسین درایتی.

٨. تفسير سورة الفاتحة.

مؤلف: عبدالعزيز اردبيلي، تحقيق: رحمت الله كريم زاده و جواد فاضل.

آثار و كتاب های احياء شده در

الرسائل في تفسير سورة الفاتحة جلد دوم: ناشر و تحقيق احياء تراث مركز العلوم و الثقافة الاسلامية.

١. مجمع المطالب و منتهى المارب.

مؤلف: مولى محسن بروجردى، تحقيق: على اوسط ناطقى.

٢. تفسير فاتحة الكتاب على منهاج اولى الالباب.

مؤلف: عبدالرحيم مراغى، تحقيق: غلامرضا نقى.

٣. الجوهر النضيد فى البسمله و التحميد.

مؤلف: الحسينى الخراسانى، تحقيق: غلام حسين دهقان.

٤. تفسير سورة الفاتحة.

مؤلف: بيد آبادى اصفهانى، تحقيق: منصور ابراهيمى.

٥. الانوار السانحه.

مؤلف: عبدالجواد بن محمد جعفر آباده اى، تحقيق: محسن نوروزى.

٦. تفسير سورة الفاتحة...

مؤلف مجهول، تحقيق: عباس محمدى.

آثار و کتاب‌های احیاء شده در المجلد الأول من تراث الشيعة القرآني

١. بيان معانى الفاظ القرآن.

مؤلف: المنسوب إلى على بن عبدالله بن عباس (م/١١٨)، تحقيق: الشيخ فتح الله نجارزادگان.

٢. السرفى عظمة سورة الفاتحة.

مؤلف: نظام الدين أحمد الجيلانى من أعلام القرن ١١، تحقيق: الشيخ محمد جواد المحمودى.

٣. إيناس سلطان المؤمنين باقتباس علوم الدين من النبراس المعجز المبين.

مؤلف: السيد محمد بن على بن حيدر الحسينى الموسوى العاملى المكى (م/١١٣٩ هـ)، تحقيق: الشيخ حسين تقى زاده.

٤. رسالة فى إثبات عصمة الأئمة الطاهرين.

مؤلف: محمد رفيع بن فرج الجيلانى المعروف بالمولى رفيعا (م/١١٦٠)، تحقيق: الشيخ حسين تقى زاده.

٥. رسائل تفسيريه فى إثبات عصمة الأئمة الطاهرين، و فى تحقيق أن إبليس كان من الجن أو الملائكة، و فى دفع إشكال ضلال أحد الشاهدين.

مؤلف: السيد محمد بن عبد الكريم الطباطبائى جد العلامة بحر العلوم (م/قبل ١١٦٨هـ)، تحقيق: الشيخ حسن تقى زاده.

٦. تفسير آية الكرسي.

مؤلف: سليمان الجرجى (من أعلام القرن الثانى عشر)، تحقيق: الشيخ مهدي الكرباسى.

٧. النفحة القدسية فى الأجوبة الحيدرية.

مؤلف: السيد حيدر الحسنى الحسينى الكاظمى (م/ ١٢٦٥هـ)، تحقيق: الشيخ محمدرضا الفاضلى.

٨. رسالتان تفسيريتان: مطلع البدر فى تفسير سوره القدر هداية الشهاده (تفسير الآية ١٨ من سورة آل عمران).

مؤلف: ميرزا محمد بن سليمان التنكابنى (م/ ١٣٠٢هـ)، تحقيق: الشيخ محمد كاظم المحمودى.

٩. قبسات الطور فى تفسير آية النور.

مؤلف: مجهول وتاريخه بين القرن السابع و الثالث عشر، تحقيق: الشيخ على الفاضلى.

١٠. دليل على أن القرآن معجز.

مؤلف: ذى الكفل بن فتح الله من أعلام القرن العاشر أو ما بعده، تحقيق: الشيخ مهدي الكرباسى.

١١. دفع شبهة المخالفين فى دلالة اية الولاية إلى إمامة أمير المؤمنين.

مؤلف: على بن عبد الله بن على السترى البحرانى (م/ ١٣١٩هـ)، تحقيق: الشيخ مهدي الكرباسى.

آثار وكتابهاى احياء شده در

المجلد الثانى من تراث الشيعة القرآنى

١. إنارة الحالك فى قراءة ملك و مالك.

مؤلف: الشيخ فتح الله النمازى الشيرازى، شيخ الشريعة الإصفهانى (م/ ١٣٣٩ هـ)، تحقيق: الشيخ ضياء الدين المحمودى، مراجعة الشيخ حسين تقى زاده. رسائل ابن سينا فى تفسير القرآن:

١. تفسير سورة الاعلى.

مؤلف: الشيخ الرئيس ابن سينا (م/ ٤٢٨هـ)، تحقيق: الشيخ محسن بيدار فر.

٢. الاخلاص.

مؤلف: الشيخ الرئيس ابن سينا (م/ ٤٢٨هـ)، تحقيق: الشيخ محسن بيدار فر.

٤. الناس الفلق.

مؤلف: الشيخ الرئيس ابن سينا (م/ ٤٢٨هـ)، تحقيق: الشيخ محسن بيدار فر.

٥. و تفسير قوله تعالى ثم استوى على العرش...».

مؤلف: الشيخ الرئيس ابن سينا (م/ ٤٢٨هـ)، تحقيق: الشيخ محسن بيدار فر.

٦. الجمع بين كلام النبى و الوصى و بين آيتين.

مؤلف: للعلامة حسن بن يوسف ابن المطهر الحلى (م/ ٧٢٦)، تحقيق: الشيخ محمد جواد المحمودى.

٧. تفسير الآية ١٥٨ من سورة الأنعام.

مؤلف: السيد معين الدين محمد الحسينى (ق ١٠ و ١١)، تحقيق: الشيخ محمدرضا الفاضلى.
رسالتان تفسيريتان:

٨. كشف العوار فى تفسير آية الغار و مونس الوحيد فى تفسير آية العدل والتوحيد.

مؤلف: الشهيد السيد القاضى نور الله التستري (١٠١٩)، تحقيق: الشيخ محمد جواد المحمودى.

٩. تفسير سورة الإخلاص.

مؤلف: نصير الدين محمد اللاهيجى الجيلاتى (ق ١١)، تحقيق: الشيخ محمد جواد المحمودى.

آثار و کتابهای احیاء شده در المجلد الثالث من تراث الشيعة القرآنی

۱. رسالة حول القرآن.

مؤلف: السيد محمد على الموسوى اللاريجانى (من أعلام القرن الثالث عشر)،
تحقيق: الشيخ حميد الأحمدي الجلفائى.

۲. تفسير سورة الحمد.

مؤلف: محمد صالح الخاتون آبادى (م/۱۱۲۶)، تحقيق: الشيخ محمدرضا الفاضلى.

۳. الكوكب الدرى.

مؤلف: الشيخ بهاء الدين محمد بن الحسن الإصفهانى المعروف بالفاضل الهندى
(م/۱۱۳۷)، تحقيق: الشيخ صاحب الملكوتى.

۴. نور إنا أنزلناه.

مؤلف: محمد على الحائرى السنقرى (م/۱۳۸۷)، تحقيق: الشيخ محمد كاظم
المحمودى.

آثار و کتابهای احیاء شده در المجلد الرابع من تراث الشيعة القرآنی

۱. رسالة فى إثبات تواتر القرآن.

مؤلف: الشيخ محمد بن الحسن الحر العاملى (م/۱۱۰۴)، تحقيق: الشيخ فتح الله
نजारزادگان.

۲. أجوبة مسائل الشاه فضل الله.

مؤلف: الشيخ البهائى، محمد بن الحسين العاملى (م/۱۰۳۱)، تحقيق: الشيخ مهدى
الكرباسى.

٣. تفسير سورة الإخلاص.

مؤلف: شمس الدين محمد الجيلاني (قرن ١١)، تحقيق: الشيخ مهدي الكرباسي.
رسائل تفسيرية:

٥. أسرار البسملة.

مؤلف: السيد محمد مهدي الموسوي (بعد ١٢٦٩)، تحقيق: الشيخ محمدرضا
الفاضلي.

٦. سر الآيات.

مؤلف: السيد محمد مهدي الموسوي (بعد ١٢٦٩)، تحقيق: الشيخ محمدرضا
الفاضلي.

٧. أسرار سورة التوحيد.

مؤلف: السيد محمد مهدي الموسوي (بعد ١٢٦٩)، تحقيق: الشيخ محمدرضا
الفاضلي.

٨. تفسير آية النور.

مؤلف: الشيخ هادي الطهراني (م ١٣٢١)، تحقيق: الشيخ مهدي الكرباسي.

آثار و كتاب های احیاء شده در

المجلد الخامس من تراث الشيعة القرآني

١. حاشية زبدة البيان.

مؤلف: مير فيض الله التفرشي (م/١٠٢٥)، تحقيق: الشيخ علي أكبر زمانی نجاد و
مراجعة: الشيخ محمد كاظم المحمودي.

٢. حاشية زبدة البيان.

مؤلف: محمد بن عبدالفتاح التنكابني (م/١١٢٤)، تحقيق: الشيخ علي أكبر زمانی

نجداد و مراجعة: الشيخ محمد كاظم المحمودى.

٣. الدرر الغيبية فى تفسير أيام الله فى القرآن.

مؤلف: محمد بن مقيم الدرزى البارفوشى المشتهر بملاً حمزة شريعتمدار (م/ ١٢٨١)، تحقيق: الشيخ حميد الأحمدي الجلفائى.

آثار و كتابهاى احياء شده در

المجلد السادس من تراث الشيعة القرآنى

١. الفريدة العريضة فى تفسير سورة الحمد.

مؤلف: محمد تقى بن محمد على المراغى (م/ بعد ١٢٥٠هـ)، تحقيق: الشيخ فتح الله نجارزادگان و السيد على سادات الحسينى.

٢. التفسير الوجيز.

مؤلف: أحمد بن حسن بن على الحر العاملى (م/ ١١٢٠هـ)، تحقيق: الشيخ محمد كاظم المحمودى.

آثار و كتابهاى احياء شده در

المجلد السابع من تراث الشيعة القرآنى

١. العجالة فى مقطعات القرآن.

مؤلف: الشيخ سليمان البحرانى الماحوزى (م/ ١١٢١هـ)، تحقيق: الشيخ محمد كاظم المحمودى.

٢. غرر الغرر و درر الدرر.

مؤلف: عبد الرحمان بن محمد بن العتائقى (م/ ٧٩٠هـ)، تحقيق: الشيخ صاحب الملكوتى.

۳. حاشیة تفسیر البیضاوی.

مؤلف: أبو طالب بن میرزا بیك الموسوی الفندرسکی (من اعلام ق ۱۲)، تحقیق: الشیخ علی الكرباسی و الشیخ محمد کاظم المحمودی.

آثار و کتاب های احیاء شده در

المجلد الثامن من تراث الشيعة القرآنی

۱. كشف الارتباب عن تحريف كتاب رب الأرباب.

الشیخ محمود بن القاسم الطهرانی (م/ ۱۳۱۳ هـ)، تحقیق: محمد شمس اللهی
مراجعة و تکمیل و تدقیق: الشیخ فتح الله نجارزادگان.

۲. الحجة علی فصل الخطاب فی إبطال القول بتحريف الكتاب.

مؤلف: الشیخ عبدالرحمن المحمدی الهیدجی (م/ ۱۴۲۱ هـ)، تحقیق: الشیخ نادر
المحسنی مراجعه و تدقیق الشیخ فتح الله نجارزادگان.

آثار و کتاب های احیاء شده در

المجلد التاسع من تراث الشيعة القرآنی

۱. تفسیر آیه و كذلك جعلناکم أمة وسطاء (البقره/ ۱۴۳).

مؤلف: سید العلماء السید حسین بن السید دلدار علی النقوی (م/ ۱۲۷۳ هـ)،
تحقیق: الشیخ علی الفاضلی.

۲. تفسیر آیه ثم أورثنا الكتاب...» (فاطر/ ۳۲) التحرير الأول.

مؤلف: سید العلماء السید حسین بن السید دلدار علی النقوی (م/ ۱۲۷۳ هـ)،
تحقیق: الدكتور کيوان نجاد و الشیخ مهدی الكرباسی.

۳. تفسیر آیه ثم أورثنا الكتاب...» (فاطر/ ۳۲) التحرير الثاني.

مؤلف: سید العلماء السید حسین بن السید دلدار علی النقوی (م/ ۱۲۷۳ هـ)،

تحقیق: الدكتورۃ کیوان نجاد و الشیخ مهدی الكرباسی.

۴. أمالی التفسیر و المواعظ.

مؤلف: سید العلماء السید حسین بن السید دلدار علی النقوی (م/ ۱۲۷۳ هـ)،
تحقیق: الدكتورۃ کیوان نجاد و الشیخ مهدی الكرباسی.

۵. حواشی المصحف الشریف.

مؤلف: سید العلماء السید حسین بن السید دلدار علی النقوی (م/ ۱۲۷۳ هـ)،
تحقیق: الدكتورۃ کیوان نجاد و الشیخ مهدی الكرباسی.

آثار و کتابهای احیاء شده در

المجلد الحادی عشر من تراث الشیعة القرآنی

۱. سوره طه.

مؤلف: الشیخ لطف علی بن أحمد تبریزی، إمام جمعه (م/ ۱۲۶۲ هـ).

۲. الأنبیاء.

مؤلف: الشیخ لطف علی بن أحمد تبریزی، إمام جمعه (م/ ۱۲۶۲ هـ)، تحقیق: الشیخ
مجتبی الأنصاری، مراجعة وتدقیق: الشیخ محمد کاظم المحمودی.

آثار و کتابهای احیاء شده در

المجلد الثانی عشر من تراث الشیعة القرآنی

۱. سوره الحج.

مؤلف: الشیخ لطف علی بن أحمد تبریزی، إمام جمعه (م/ ۱۲۶۲ هـ)، تحقیق: الشیخ
حسن البشارتی؛ الشیخ مهدی کیاہ جین؛ الشیخ محمد کشاورزیان؛ مراجعة وتدقیق
الشیخ محمد کاظم المحمودی.

۲. المؤمنون.

مؤلف: الشيخ لطف علي بن أحمد تبريزي، إمام جمعه (م/ ۱۲۶۲هـ)، تحقيق: الشيخ حسن البشارتي؛ الشيخ مهدي كياه جين؛ الشيخ محمد كشاورزيان؛ مراجعة وتدقيق الشيخ محمد كاظم المحمودي.

۳. النبأ.

مؤلف: الشيخ لطف علي بن أحمد تبريزي، إمام جمعه (م/ ۱۲۶۲هـ)، تحقيق: الشيخ حسن البشارتي؛ الشيخ مهدي كياه جين؛ الشيخ محمد كشاورزيان؛ مراجعة وتدقيق الشيخ محمد كاظم المحمودي.

۴. النور.

مؤلف: الشيخ لطف علي بن أحمد تبريزي، إمام جمعه (م/ ۱۲۶۲هـ)، تحقيق: الشيخ حسن البشارتي؛ الشيخ مهدي كياه جين؛ الشيخ محمد كشاورزيان؛ مراجعة وتدقيق الشيخ محمد كاظم المحمودي.

آثار و کتاب های احیاء شده در

المجلد الثالث عشر من تراث الشيعة القرآني

۱. مقباس العرفان و مفاتيح التبيان لمدارك القرآن (تفسير سورة الحمد و البقره إلى الآيه ۱۰۴).

مؤلف: محمد يوسف الحسيني التنكابني (ق/ ۱۲هـ)، تحقيق: الشيخ علي الكرباسي.

آثار و کتاب های احیاء شده در

المجلد الرابع عشر من تراث الشيعة القرآني

۱. مقباس العرفان و مفاتيح البيان المدارك القرآن (تفسير سورة البقره، الآيه ۱۰۵ إلى ۲۸۶).

مؤلف: محمد يوسف الحسيني التنكابني (ق ۱۲ هـ)، تحقيق: الشيخ علي الكرباسي.

آثار و کتاب‌های احیاء شده در

المجلد الخامس عشر من تراث الشيعة القرآني

۱. تحصيل الاطمینان فی مطالب زبدة البیان (کتاب الطهارة و جزء من کتاب الصلاة).

مؤلف: السيد محمد إبراهيم بن محمد معصوم الحسيني القزويني (م/ ۱۱۴۹هـ)،
تحقيق: الشيخ مهدي الكرباسي.

آثار و کتاب‌های احیاء شده در

المجلد السادس عشر من تراث الشيعة القرآني

۱. تحصيل الاطمینان فی مطالب زبدة البیان.

مؤلف: السيد محمد إبراهيم بن محمد المعصوم الحسيني القزويني (م/ ۱۱۴۹هـ)،
تحقيق:؛ الشيخ مهدي الكرباسي.

آثار و کتاب‌های احیاء شده در

المجلد السابع عشر من تراث الشيعة القرآني

۱. حاشیه علی تفسیر البیضاوی (سوره الحمد).

مؤلف: الشهيد السيد قاضي نور الله التستري (م/ ۱۰۱۹هـ)، تحقيق: الشيخ محمدرضا
الفاضلي.

تقديم: الشيخ محمد جواد المحمودي.

آثار و کتاب‌های احیاء شده در

المجلد الثامن عشر من تراث الشيعة القرآني

١. حاشية على تفسير البيضاوي (سورة البقرة الآية ١ إلى ٦٦).

مؤلف: الشهيد قاضي نور الله التستري (١٥١٩ هـ)، تحقيق: الشيخ محمدرضا الفاضلي.

آثار و کتاب‌های احیاء شده در

المجلد التاسع عشر من تراث الشيعة القرآني

١. حاشية على تفسير البيضاوي سورة البقرة (الآية ٦٧ إلى آخر).

مؤلف: الشهيد قاضي نور الله التستري (١٥١٩ هـ).

آثار و کتاب‌های احیاء شده در

المجلد العشرون من تراث الشيعة القرآني

١. حاشية على تفسير البيضاوي سورة آل عمران.

مؤلف: الشهيد قاضي نور الله التستري (١٥١٩ هـ)، تحقيق: الشيخ محمدرضا الفاضلي.

آثار و کتاب‌های احیاء شده در

المجلد الواحد والعشرون من تراث الشيعة القرآني

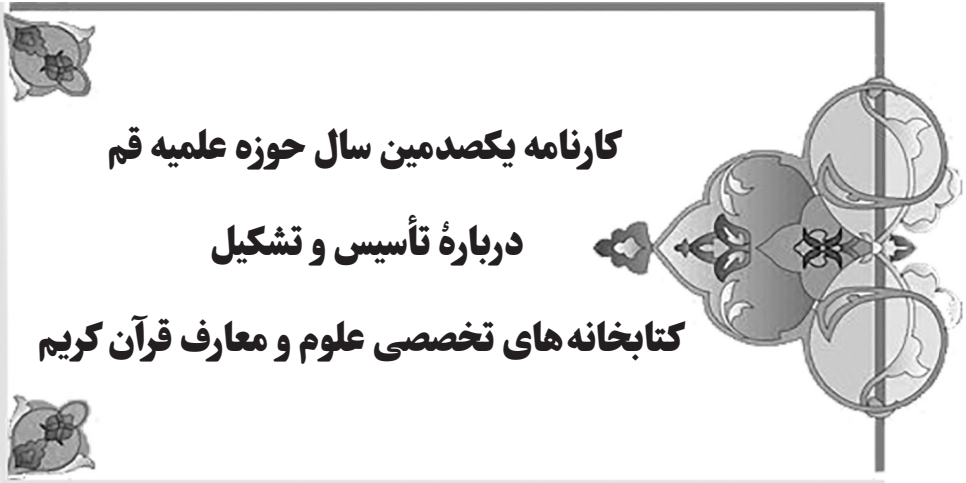
١. حاشية على تفسير البيضاوي سورة المائدة.

مؤلف: الشهيد قاضي نور الله التستري (١٥١٩ هـ)، تحقيق: الشيخ محمدرضا الفاضلي.

٢. حاشية على حاشية السيد البخاري على تفسير البيضاوي.

مؤلف: الشهيد قاضي نور الله التستري (١٥١٩ هـ)، تحقيق: الشيخ محمدرضا الفاضلي.
ولابد من الإشارة - كما قلنا - إلى أن المجلد الأول إلى التاسع قد طبع، ومن العاشر

إلى ٢٢

مقدمه

تاریخ گواه قدمت کتاب کتابخانه و کتابخوانی است و تا عصر حاضر، که عصر پیشرفت تکنولوژی و صنعت و دوران شکوفایی کامل نبوغ و استعداد های بشری است مراحل را طی کرده و تاحدی، مسیر تحول و تکامل را پیموده است. از خرابه های شهرهای با می باستانی سومریان، که تمدن آنان ۳۵۰۰ سال قبل از میلاد پای گرفته، چنین برمی آید که سومریان، که کهن ترین نظام نگارش نیز به وسیله خط میخی توسط آنان صورت گرفته در حدود ۲۷۰۰ سال قبل از میلاد، کتابخانه های شخصی، مذهبی و ... برپا کرده اند، قرن ها از آن تاریخ می گذرد. در طول تاریخ، وقایع بس تأسف بار، گریبان گیر کتابخانه ها گردیده و هزاران، بلکه میلیون ها کتاب در موضوعات مختلف علمی، به علل گوناگون، از بین رفته که بعضی از آن ها، فقط نامی باقی است، کتاب های موجود نیز، به خاطر ضعف هایی در زمینه اطلاع رسانی، نبود مکان های مناسب، از جهت کمی و کیفی و یا قید و بندهای وضع شده برای مراجعان، در کتابخانه ها محبوس شده است، در زمانی مثل زمان رومیان، کتابخانه ها به روی همگان باز بود در حالی که در قرون وسطی استفاده از کتابخانه ها محدودتر شد و کتاب ها به قفسه ها زنجیر شدند. اگر هدف از تألیف و تدریس کتاب و سپس گردآوری آن ها در مجموعه ای با نام کتابخانه، اطلاع و استفاده از افکار، اندیشه و تجربه گذشتگان و نیز ارتقای سطح فکری و علمی انسان هاست،

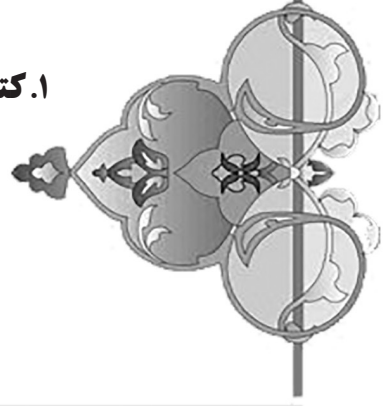
باید راه رسیدن به این مهم را هموار کرده و در جهت گسترش این فرهنگ، با ایجاد کتابخانه‌های عمومی و تخصصی، از کلیه امکانات بهره برد. آن چه که امروزه می‌تواند به جامعه علمی و فرهنگی جهت توسعه و پیشبرد اهداف و کشف بسیاری از مجهولات، یاری رساند، ایجاد رشته‌های تخصصی و علمی است و اگر خواسته شود سطح کیفی مطالعات و تحقیقات، بالا برده شود، لازمه آن، آماده سازی منابع مورد نیاز آن رشته خاص و ایجاد کتابخانه‌های تخصصی است. از آنجا که قرآن، به عنوان ثقل اکبر و مهم‌ترین وسیله هدایت و راهنمای دنیوی و اخروی انسان‌ها و وسیله نجات جوامع بشری است، باید همچون بقیه رشته‌ها، با شکلی منظم و ویژه مورد توجه و اهتمام قرار گیرد و پژوهشگران و دانش پژوهان، خلاءهای موجود را پر کرده و گرد مهجوریت را این کتاب آسمانی بزدایند.

گسترش و توسعه کمی و کیفی نهادها و مؤسسات قرآنی اعم از مراکز آموزشی و پژوهشی در سه دهه اخیر در مراکز علمی و حوزوی که به برکت انقلاب اسلامی که زیربنا و اساس آن بر پایه دستورات و فرامین قرآن بنا نهاده شده است رو به افزایش بوده است. وجود صدها مرکز و نهاد قرآنی، اعم از مؤسسات و مراکز آموزشی عالی و پژوهشی در سطح کشور که به ترویج قرآن و فعالیت‌های قرآنی پرداخته‌اند، موید این مطلب است. همچنین ایجاد و تأسیس مؤسسات و مراکز آموزش عالی در رشته‌های مختلف قرآنی، اعم از علوم قرآن، و معارف قرآن به صورت مستقل و یا وابسته به رشته‌های دیگر همچنین رویکرد و توجه به قرآن در مراکز علمی و پژوهشی حوزوی خصوصاً حوزه علمیه قم در سه دهه اخیر نیز از توسعه و گسترش قابل توجهی برخوردار گردیده است گرچه با توجه به عمق، جامعیت و گستره فراگیر قرآن تا رسیدن به نقطه مطلوب و آرمانی چه در بخش آموزش و چه در بخش پژوهش فاصله زیادی وجود دارد و راه‌های نارفته در آن فراوان است لکن با نگاه به آمار موجود کارهای انجام شد، در مقایسه با قبل از آن، از رشد چشم گیری برخوردار گشته است. در بخش آموزش؛ نگارش و تدوین بیش از ۱۰ هزار رساله و پایان نامه در مقاطع مختلف کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری، در مراکز آموزش عالی و حوزوی در سه دهه اخیر نشانه اهتمام جدی به قرآن در مراکز آموزشی اعم از مراکز

حوزوی و دانشگاهی است. در بخش پژوهش نیز هزاران اثر و پژوهش قرآنی در طول این سه دهه که بخش قابل توجه از آن خصوصاً منابع و آثار مهم و مرجع در ابعاد و رشته‌های مختلف قرآنی در ده‌ها مرکز و موسسه قرآنی حوزوی است، تألیف و تدوین گردیده است تنوع و گستردگی موضوعات و آثار چه در بخش آموزش و چه در بخش پژوهش و نیز نیازها جدید هر دو بخش، نیازمند نگرش جامع و فراگیر در ابعاد مختلف، شناسایی، تهیه، جمع‌آوری و طبقه‌بندی و ساماندهی، آثار و پژوهش‌های انجام شده می‌باشد، از اینرو، مراکز، نهادها، مؤسسات و شخصیت‌های حقیقی و حقوقی چه در بخش آموزش و یا پژوهش، به منظور ترویج و ساماندهی آموزش و پژوهش جامع و فراگیر و استفاده از اندیشه و دیدگاه‌های گذشتگان، همچنین جلوگیری از تکرار کاری‌ها و پرداختن به موضوعات جدید، اقدام به جمع‌آوری و تهیه آثار و منابع قرآنی و تأسیس کتابخانه‌های تخصصی قرآنی نموده و یا با تشکیل و تأسیس کتابخانه‌های فراگیر و عمومی‌تر، نسبت به تهیه منابع قرآنی و طبقه‌بندی آن بصورت خاص، اهتمام ویژه داشته‌اند. در این نوشتار به معرفی کتابخانه‌های تخصصی قرآنی که در مراکز و مؤسسات حوزوی است پرداخته خواهد شد. گرچه عموماً از جهت تشکیلات و ساختار، ارتباط رسمی با حوزه ندارد اما در خدمت به اهداف حوزه می‌باشند ترتیب معرفی کتابخانه‌ها بر اساس قدمت و سال تأسیس می‌باشد و نه اهمیت و جایگاه کتابخانه‌ها گرچه از اطلاعات آن می‌توان به رتبه و جایگاه آن‌ها نیز پی برد، ذکر این نکته لازم است با توجه به کمیت و کیفیت کتابخانه‌های تخصصی قرآنی که در این نوشتار معرفی خواهد شد، تاییدی است بر این نکته که شیعیان علاوه بر عنایت و توجه به کلام و سیره اهل بیت و تمسک به آن عزیزان که مورد سفارش رسول الله نیز می‌باشد اهتمام و توجه بیشتری از کسانی که شیعه را متهم به رها کردن قرآن می‌کنند، به قرآن داشته و دارند و راه سعادت و نجات در دنیا و آخرت را تمسک به هر دو و باهم می‌دانند. شاید این حجم از کتابخانه، در هیچ یک از فرق اسلامی وجود نداشته باشد، خصوصاً بدون تعصب در جمع‌آوری منابع فرق مختلف اسلامی.

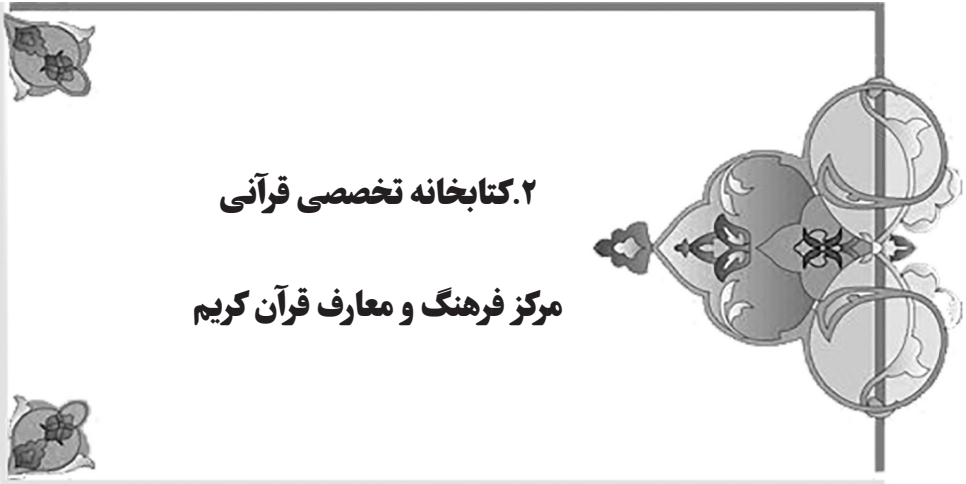
۱. کتابخانه تخصصی قرآنی کتابخانه دار القرآن

حضرت آیت العظمی گلپایگانی

اولین کتابخانه تخصصی قرآنی که در حوزه علمیه قم و با امر و همت مرجع تقلید شیعیان حضرت آیت العظمی گلپایگانی (ره) پس از تأسیس دار القرآن کریم در سال ۱۳۵۲ با تلاش فرزند ایشان مرحوم حجة الاسلام والمسلمین سید مهدی گلپایگانی تشکیل شد، کتابخانه دار القرآن کریم می باشد. آن مرجع بزرگوار در پاسخ به طعنه‌های برخی که می‌گفتند: شیعیان به اهل بیت، بیش از قرآن اهمیت می‌دهند و برای اثبات اینکه قرآن و عترت هر دو مورد توجه شیعیان است و راه نجات جوامع بشری تمسک به هر دو می‌باشد و با هدف نشر و ترویج قرآن کریم و فرهنگ قرآنی اقدام به تأسیس دار القرآن کریم نمود که از اهداف دار القرآن ایجاد و تشکیل کتابخانه تخصصی قرآن کریم و نیز گنجینه قرآن‌های خطی و نفیس بود که الحمدلله با توفیقاتی به همراه بود از برنامه‌های این کتابخانه تهیه و جمع‌آوری و بررسی کلیه کتاب‌های پیرامون قرآن بود گرچه توفیقاتی نیز به همراه داشت اما متأسفانه این کار آن‌گونه که مد نظر ایشان بود پس از وی ادامه پیدا نکرد، کتاب‌ها این کتابخانه در موضوعات مختلف قرآنی اعم از تفسیر مباحث ادبی، علوم قرآنی و معارف قرآنی می‌باشد که پژوهشگران قرآنی از آن بهره‌مند می‌شوند از ویژگی‌های این کتابخانه وجود ترجمه‌های قرآن به زبان‌های مختلف و نیز قرآن‌ها و نسخ خطی است که به امر معظم له جهت جلوگیری و سوء استفاده سودجویان تهیه و در محل مخصوص نگهداری می‌شود که از آن جمله، نسخ کم نظیری مثل نسخه‌ای که روی

پوست آهو می‌باشد. دار القرآن کریم فعالیت‌های مختلف دیگری در زمینه ترویج قرآن نموده که از آن جمله برگزاری کنفرانس و همایش‌های سالانه قرآنی، چاپ و نشر کتب قرآنی، چاپ و نشر ترجمه‌های قرآن به زبان‌های مختلف، انتشار اولین نشریه قرآنی در کشور با عنوان رسالة القرآن به زبان عربی و پس از آن نشریه قرآن پیام قرآن به زبان فارسی، احیاء، تصحیح و تحقیق تفاسیر و آثار قرآنی گذشته، به امید اینکه این کتابخانه که از جهت قدمت دومین کتابخانه قرآنی به شمار می‌آید مجدداً با همان انگیزه‌های اولیه تلاش و موفق گردد.

۲. کتابخانه تخصصی قرآنی

مرکز فرهنگ و معارف قرآن کریم

یکی از جامع‌ترین کتابخانه تخصصی قرآنی که هم اکنون مورد استفاده قرآن پژوهان و دانش پژوهان می‌باشد، کتابخانه تخصصی علوم و معارف قرآن کریم مرکز فرهنگ و معارف قرآن کریم می‌باشد. این کتابخانه که هم اکنون وابسته به مرکز فرهنگ و معارف قرآن پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم می‌باشد در سال ۱۳۶۶ که از سوی مرکز فرهنگ و معارف قرآن که در آن موقع به صورت مستقل اداره می‌شد، تأسیس گردید و از آن زمان تا کنون با اهتمام خاص نسبت به شناسائی، تهیه و جمع‌آوری منابع قرآنی به عنوان جامع‌ترین کتابخانه تخصصی قرآن کریم به شمار می‌آید گرچه پس از تأسیس این کتابخانه، کتابخانه‌های تخصصی قرآنی دیگری نیز تأسیس شد و برخی از آن‌ها هم بصورت گسترده و فعال هم اکنون مشغول تهیه و جمع‌آوری آثار قرآنی و خدمات رسانی به دانش پژوهان و قرآن پژوهان می‌باشند و نیز ممکن است بخشی از آثار و منابع قرآنی موجود در آن کتابخانه‌ها در این کتابخانه نباشد لکن بسیاری از منابع کهن این کتابخانه منحصر به فرد است و شاید بتوان گفت باز هم مهم‌ترین کتابخانه تخصصی قرآنی است. گرچه اهتمام به تهیه منابع این کتابخانه در مقایسه با دیگر کتابخانه‌ها، در گذشته بیشتر بوده.

به لحاظ جامعیت و اهمیت این کتابخانه به بخشی از اهداف، ویژگی‌ها - تعداد عناوین و برخی موضوعات مهم و تعداد عناوین آن، اشاره خواهد شد.

کتابخانه مرکز فرهنگ و معارف قرآن با سه هدف عمده تأسیس گردیده است. گرچه اهداف آن همانند دیگر مراکز ممکن است در طول زمان دچار تغییر و تحول گردد. ۱- از آن جا که هدف مرکز فرهنگ و معارف قرآن، پژوهش جامع در زمینه قرآن و معارف قرآنی و نیز تهیه و تدوین آثار مهم و مرجعی هم چون تفسیر موضوعی جامع قرآن، دایرةالمعارف و فرهنگ‌های قرآنی و... است، برای این مهم نیازمند تمامی اطلاعات مربوط می‌باشد. از این رو، تمامی مأخذ، مدارک، منابع و پژوهش‌های نگاشته پیرامون قرآن را جمع‌آوری و طبقه‌بندی می‌کند که هم اکنون به عنوان یکی از غنی‌ترین کتابخانه‌های تخصصی قرآنی است.

۲- برآورده سازی نیاز مبرم جهان اسلام، خصوصاً جهان تشیع به یک منبع جامع از قرآن، به همین منظور آماده خدمت‌رسانی به پژوهشگران و دانش پژوهان قرآنی است.

۳- افزایش بازدهی مؤثر کار پژوهشگران قرآنی که بر همین اساس، تمامی منابع و موضوعات طبقه‌بندی و فهرست نویسی گردیده و از طرق مختلف از جمله بر اساس نرم افزار موجود (سیمرغ) قابل جستجو و بازیابی است. برخی ویژگیهای کتابخانه مرکز فرهنگ و معارف قرآن

قدمت:

همان گونه که گفته شد. پس از گنجینه قرآن مدرسه مسجد چهل ستون و نیز، کتابخانه دارالقرآن کریم، آیت الله العظمی گلپایگانی این کتابخانه مهم‌ترین کتابخانه قرآنی است که با حدود ۲۳ سال سابقه همچنان با اهداف ذکر شده به فعالیت مشغول است و روز به روز بر غنای آن افزوده می‌شود.

جامعیت منابع و به روز بودن:

کتابخانه مذکور در مقایسه با کتابخانه‌های تخصصی قرآنی دیگر تقریباً از جامعیت بیشتری برخوردار است و در تهیه منابع مورد نیاز تلاش می‌کند منابع مورد نیاز داخلی و خارجی را تهیه نماید و تاکنون با شرکت در ده‌ها نمایشگاه مختلف کتاب

داخلی، بین‌المللی و خارجی در طول سال‌ها، منابع فراوان و منحصر به فردی را تهیه نموده که بعضاً فقط در این کتابخانه موجود است حدود ۶۰ تا ۷۰ درصد منابع این کتابخانه از نمایشگاه‌های بین‌المللی خارجی تهیه شده است. موجودی این کتابخانه تا پایان سال ۱۳۸۸ هفده هزار و پانصد عنوان (بدون نسخ مکرر) در چهل و دو هزار جلد می‌باشد (با نسخ مکرر). گرچه برخی کتابخانه‌های دیگر اخیراً در بخش تهیه منابع تلاش‌های گسترده‌تری انجام می‌دهند. اما امید است این کتابخانه نیز هم چون گذشته در این جهت بیشتر از پیش تلاش نماید.

فهرست نویسی و طبقه‌بندی استاندارد منابع کتابخانه و خدمات رسانی به مراجعان:

این کتابخانه تمامی منابع موجود خود را بصورت استاندارد فهرست نویسی نموده و بر اساس رده‌بندی کنگره کتابخانه تنظیم و طبقه‌بندی گردیده است. این کتابخانه اولین کتابخانه‌ای است که به این صورت تمامی منابع آن فهرست نویسی، طبقه‌بندی گردیده و اطلاعات آن از طریق نرم‌افزار سیمرغ، علاوه بر پژوهشگران در داخل کتابخانه و مرکز، برای عموم علاقه‌مندان از طریق سایت کتابخانه نیز قابل جستجو و استفاده می‌باشد.

اطلاعات این بخش از طرق مختلف از جمله نام عنوان و اثر-پدید آور، ناشر، وضعیت نشر، موضوع و قابل جستجو می‌باشد از ویژگی‌های دیگر این کتابخانه نیز علاوه بر آن‌که بصورت قفسه باز بوده، مراجعان می‌توانند علاوه بر استفاده از نرم‌افزار موجود و کمک کتابداران در کتابخانه، از مشاوره و راهنمایی کارشناسان و کتابشناسان در مرکز استفاده نمایند که در این راستا ضمن استفاده پژوهشگران داخل و خارج از مرکز، دانشجویان فراوانی، از این کتابخانه استفاده و پایان‌نامه‌های خود را با استفاده از منابع آن و راهنمایی‌ها لازم تدوین و تألیف می‌نمایند.

پژوهشگران و دانش‌پژوهان خانم نیز می‌توانند از منابع غنی این کتابخانه بهره‌مند گردند. گرچه تاکنون هم‌زمان با آقایان بخش مخصوص استفاده قرآن پژوهان خواهر در همین کتابخانه بود لکن با توجه به افزایش کتب و کم بودن مکان کتابخانه و

از آنجا که برخی کتب بیش از دو نسخه می‌باشد با تشکیل کتابخانه مخصوص خانم‌ها و بردن نسخه مکرر به آن کتابخانه خواهران از کتابخانه قرآنی ویژه خانم‌ها بهره مند می‌گردند اما به لحاظ جامعیت و غنای کتابخانه اصلی، عصرهای پنج‌شنبه خانم‌ها اختصاصاً از کتابخانه مرکزی استفاده می‌کنند به امید اینکه این بخش از کتابخانه نیز روز به روز بر غنای آن افزوده شود.

تفاسیر - ترجمه‌ها و پایان نامه‌های قرآنی

از ویژگی‌های مهم این کتابخانه وجود گنجینه ارزشمند تفاسیر قرآن می‌باشد قریب به سیصد و پنجاه دوره تفسیر کامل و مهم قرآن اعم از تفاسیر شیعه و اهل سنت در این کتابخانه وجود دارد که بعضاً منحصر به فرد می‌باشد شاید کمتر تفسیر چاپی باشد که در دیگر کتابخانه‌های تخصصی قرآنی باشد ولی در این کتابخانه، نباشد این تفاسیر چون براساس رده بندی کنگره طبقه بندی شده بر اساس قرن از قرن اول تا قرن پانزدهم تنظیم و طبقه بندی شده است، حدود چهار درصد تفاسیر موجود مربوط به شیعیان می‌باشد، تفاسیر بخشی از قرآن همچون تفاسیر اجزاء، سوره و آیات خود بیش از دو هزار عنوان می‌باشد مجموعاً بیش از دو هزار و پانصد عنوان تفسیر کامل یا بخشی از قرآن در این کتابخانه وجود دارد.

ترجمه‌های قرآن به زبان‌های مختلف دنیا نیز در این کتابخانه نسبتاً قابل توجه است مجموعاً حدود سیصد عنوان ترجمه قرآن به بیش از شصت زبان دنیا در این کتابخانه ترجمه وجود دارد. که به ترتیب بیشترین ترجمه به زبان فارسی با حدود ۷۰ عنوان، اردو حدود ۳۰ عنوان انگلیسی بیش از ۲۰ عنوان فرانسه حدود ۱۰ عنوان ترکی استانبولی بیش از ده عنوان و دیگر زبان‌ها همچون، ترکی آذری، ازبکی، پشتو، اسپانیولی، هوسا، آلمانی، البانی، سواحلی، ژاپنی-چینی، هندی، هلندی، سوئدی، روسی، بلوچی، یوربا، کره‌ای، گجراتی، برمه‌ای، ایتالیایی، اندونزیایی، پرتغالی، کانادایی، سندی، سواحلی البته نسبت به ترجمه‌های موجود به زبان‌های مختلف در دنیا جای برخی ترجمه‌های قرآن در این کتابخانه خالی است.

وجود پایان نامه‌های قرآنی دانش جویان مقاطع مختلف کارشناسی ارشد، دکتری

و سطح سه و چهار حوزه نیز در این کتابخانه نسبتاً مهم و قابل توجه است بیش از ۶۳۰ عنوان پایان نامه قرآنی از سال‌های مختلف در این بخش وجود دارد اگرچه هدف کتابخانه جمع‌آوری تمامی پایان نامه‌های قرآنی بوده لکن با وجود برخی مشکلات از جمله، عدم همکاری برخی مراکز آموزشی، انجام این هدف، تلاش و جدیت بیشتر متصدیان را طلب می‌کند.

امکان بازیابی و جستجوی موضوعی کتب و تعداد عناوین برخی موضوعات

با توجه به فهرست نویسی تمامی منابع این کتابخانه توسط فهرست نویسان مجرب و ورود اطلاعات آن به برنامه نرم افزار سیمرغ و قابلیت بازیابی و جستجوی موضوعی کتب بر اساس سر عنوان‌های موضوعی تا چند موضوع کتاب، امکان جستجو و بازیابی موضوعات کلان فراهم می‌باشد. فراهم و ممکن است به عبارت دیگر تمامی آثار ذیل یک موضوع هر چند بخشی از اثر در موضوع مورد نظر باشد قابل جستجو و بازیابی است. در اینجا به بخشی از موضوعات مهم و تعداد عناوین موجود در آن موضوع (چه موضوع اول کتاب و یا موضوعات کلان) اشاره می‌شود که از این طریق می‌توان پی به جامعیت موضوعات و عناوین مرتبط در این کتابخانه، پی برد. به تعداد عناوین برخی موضوعات همچون تفاسیر و ترجمه‌های قرآن اشاره شد اما برخی موضوعات دیگر عبارت است از ۱- موضوع علوم قرآن (بصورت عام) ۶۰۰ عنوان ۲- تفاسیر فقهی و آیات الاحکام ۱۵۰ عنوان ۳- اخلاق ۹۰۰ عنوان ۴- قرآن و اهل بیت ۱۲۰ عنوان، ۵- قصه‌ها و داستان‌های قرآن ۸۵۰ عنوان، ۶- تاریخ قرآن ۱۰ عنوان، ۷- ناسخ و منسوخ ۷۰ عنوان، ۸- غریب القرآن ۹۰ عنوان، ۹- مناهج و روش‌های تفسیری ۱۰ - مفسران، ۳۳۰ عنوان، مفسران، ۱۰۰ عنوان، ۱۱- اعجاز قرآن در ابعاد مختلف ادبی، علمی، عددی، طبی، و... ۶۰۰ عنوان، ۱۲- عدم تحریف قرآن ۷۰ عنوان. این اطلاعات از طریق نرم افزار کتابخانه (سیمرغ) دریافت شده و عموم علاقه‌مندان می‌توانند از طریق سایت کتابخانه‌های پژوهشگاه و سایت مرکز فرهنگ و معارف قرآن بازیابی و جستجو نمایند آدرس سایت مرکز فرهنگ و معارف قرآن با این عنوان می‌باشد: www.maarefguran.com

سایت کتابخانه‌های دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم (پژوهشگاه علوم و

فرهنگ اسلامی) www.Lib.isca.as.ir

کتابخانه تخصصی قرآن مرکز فرهنگ و معارف قرآن در قم - میدان شهدا - خیابان معلم، ساختمان شماره ۲ دفتر تبلیغات اسلامی، پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی واقع شده است و به صورت یکسره از ساعت ۷ صبح تا ۹ شب به خدمات رسانی به قرآن دوستان مشغول است. تلفن آن هم ۰۲۵۱۷۱۱۶۰ می باشد.

۳. کتابخانه تخصصی علوم و معارف قرآن کریم

سومین کتابخانه تخصصی قرآنی با عنوان کتابخانه جامع علوم قرآنی وابسته به موسسه معارف اسلامی امام رضا (ع) که نام آشنای آن به همراه چهار نشریه وزین، علمی و جذاب و خواندنی همراه و مزین می باشد.

۱. نشریه بینات که از نخستین های نشریات تخصصی قرآنی به زبان فارسی است و خوشبختانه از آغاز انتشار بصورت مرتب و بدون وقفه در موعد مقرر منتشر می گردد
۲. نشریه بشارت نیز اولین نشریه قرآنی جذاب و خواندنی نوجوانان و جوانان با عنوان بشارت.

۳. نشریه وزین آفاق نور که به احیاء پژوهش های قرآنی می پردازند،

۴. نشریه سپیده آفرین ویژه نابینایان و کم بینایان

مؤسسه معارف اسلامی امام رضا (ع)، جهت سامان دادن به فعالیت های قرآنی و نیز به صحنه آوردن معارف قرآن کریم و پشتیبانی همه جانبه از آموزش ها و پژوهش های قرآنی در سال ۱۳۷۳ اقدام به تأسیس کتابخانه تخصصی قرآن کریم نموده تلاش و کوشش دست اندرکاران کتابخانه، شناسایی، گردآوری و آماده سازی کتاب ها و جزوه های مربوط به قرآن، علوم قرآنی، تفسیر و معارف قرآن بوده است که تا کنون با تهیه کتاب های قرآنی در داخل کشور و نیز بخش قابل توجه منابع قرآنی خارج کشور را از طریق نمایشگاه های بین المللی از کشورهای مختلف تهیه نموده و جزء مجموعه کتابخانه هایی است که تقریباً منابع آن به روز می باشد و تا

کنون بیش از بیست و هفت هزار عنوان در ۳۵ هزار جلد را در خود جای داده است و روز به روز بر تعداد عناوین آن افزوده می‌شود به گونه‌ای که به طور متوسط سالانه حدود ۲ هزار عنوان به این مجموعه اضافه می‌شود. از مجموع کتاب‌های موجود، حدود ۷۰ درصد آن کتاب‌های تخصصی قرآنی است و بقیه آن نیز کتب مرتبط با پژوهش‌گران و نیازهای قرآن‌پژوهان از قبیل لغت، روایات و احادیث، فقه و اصول، فلسفه، ادبیات، کلام، تاریخ، رجال و می‌باشد که لازمه تمامی کتابخانه‌های تخصصی نیز می‌باشد. از ویژگی‌های مهم این کتابخانه ضمن جامعیت و به روز بودن نسبی منابع آن، فهرست نویسی، سامان دهی و طبقه بندی کتابخانه بر اساس رده بندی کنگره می‌باشد و نیازهای کتابشناختی پژوهشگران و مراجعان از طریق نرم افزار کتابخانه قابل جستجو و بازیابی است. این کتابخانه نیز ضمن اینکه در خدمت اهداف و برنامه‌های موسسه امام رضا (ع) برای تحقیقات و پژوهش‌های خود می‌باشد، پژوهشگران دانش‌پژوهان و قرآن‌دوستان نیز از منابع جامع آن بهره‌مند می‌گردند و هر روز پذیرای پژوهشگران حوزه و دانشگاه و مراکز علمی اعم از خواهران و برادران می‌باشد.

از ویژگی‌های دیگر این کتابخانه، گنجینه ارزشمند تفاسیر قرآن اعم از شیعه و اهل سنت می‌باشد که بیش از ۲۰۰ دوره تفاسیر قرآن از اهل سنت و بیش از ۱۳۰ دوره تفاسیر قرآن از شیعه می‌باشد این آمار غیر از تفاسیر بخشی از قرآن می‌باشد.

عمده موضوعات این کتابخانه عبارت است از: ۱. تفاسیر قرآن؛ ۲. علوم قرآن بصورت عام و خاص و قرآن شناسی؛ ۳. دایرة المعارف‌های قرآنی؛ ۳. فهرست نامه‌ها و کتابشناسی‌ها؛ ۴. ترجمه‌های قرآن به زبان‌های مختلف؛ ۵. مباحث لغوی، ادبی و بلاغی قرآن؛ ۶. علوم جدید و قرآن، مفسران، روش‌های تفسیری و قرآن‌پژوهان؛ ۷. قرائت قرآن؛ ۸. تاریخ قرآن؛ ۹. اعجاز قرآن؛ ۱۰. داستان‌ها و قصه‌های قرآن؛ ۱۱. دفاعیه‌ها و وردیه‌ها؛ ۱۲. قرآن و دیگر کتب آسمانی؛ ۱۳. معارف مختلف قرآن با بیش از ۴۰ عنوان فرعی.

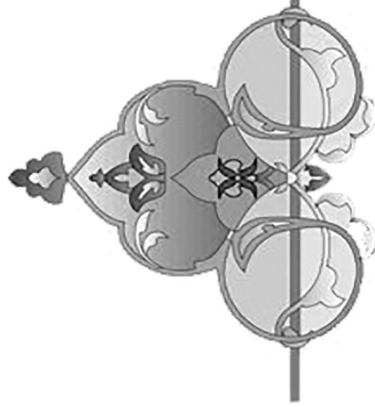
این کتابخانه و نیز کتابخانه گنجینه نور (پایان نامه‌های قرآنی) هر روزه از ساعت ۸ تا ۱۳ و ۱۶ تا ۲۰ آماده خدمات رسانی به خواهران و برادران قرآن پژوه می‌باشد.

آدرس کتابخانه: قم، بلوار شهید محمد منتظری، کوچه ۸، پلاک ۱۲ تلفن: ۷۷۴۲۰۱۰-
-۷۷۴۰۵۵-۰۲۵۱.

و آدرس سایت مؤسسه معارف اسلامی امام رضا علیه السلام و نیز نشریه بشارت این مؤسسه
عبارت است از: www.maaref.ir - www.besharat.ir

۴. گنجینه نور، مرکز حفظ و نگهداری

پایان نامه های قرآنی

دومین مجموعه ارزشمند مؤسسه معارف اسلامی امام رضا علیه السلام، گنجینه نور می باشد که محل حفظ و نگهداری بیست و سه هزار عنوان پایان نامه و پژوهش قرآنی سه هزار عنوان پایان نامه فقهی و حدیثی می باشد، برتری و اهمیت این بخش نسبت به کتابخانه این است که برغم اهمیت وجود کتابخانه تخصصی قرآن که در جای خود مهم و حائز اهمیت است لکن چون الحمدلله چندین کتابخانه تخصصی دیگر وجود دارد و به خدمات رسانی مشغولند لکن در بخش پایان نامه های قرآنی این مجموعه جامع، تک و منحصر به فرد می باشد لذا از اهمیت و جایگاه خاص برخوردار است. گنجینه نور که بنا بر تصمیم مدیریت و همت و تلاش طاقت فرسای مسئولین مؤسسه معارف اسلامی امام رضا علیه السلام تشکیل گردیده است، نگهداری از پشتوانه های تحقیقات قرآنی را به عنوان یک وظیفه فرهنگی و شرعی بر گردن نهاده است. این مرکز با هدف اطلاع رسانی مطلوب، شناسائی طرح های مبتکرانه و ابداعی و کشف استعداد های درخشان قرآن پژوهان اقدام به جمع آوری آثار آن ها نموده است. در حال حاضر، با دارا بودن نزدیک به بیست و سه هزار پایان نامه قرآنی راه اندازی گشته و آماده خدمات رسانی به مراجعین می باشد و به روند جمع آوری تمامی این مکتوبات قرآنی در سراسر ایران ادامه می دهد و با اطلاع رسانی مطلوب و صحیح، آن ها را فراروی پژوهشگران قرآنی قرار دهد.

گنجینه نور، از یک سو با کشف استعدادهای قرآن پژوهان از طریق ارزیابی آثار،

آن‌ها کمک مؤثری به یافتن زمینه‌های ترویج و نشر ارزش‌ها و معارف قرآنی نموده و از سوی دیگر با اطلاع‌رسانی دقیق از یافته‌های دیگران، ضمن یاری‌رسانی به کشف سریع یافته‌های جدید، از دوباره کاری و به هدر رفتن نیرو و سرمایه محققان جلوگیری می‌کند.

اهداف و انگیزه‌های گردآوری پایان‌نامه‌ها

اهتمام به پژوهش‌های جمعی. از آنجا که پایان‌نامه‌ها را باید در زمره پژوهش‌های جمعی طبقه‌بندی کرد به لحاظ اینکه این آثار محصول فکر و اندیشه پدیدآور، اساتید راهنما، مشاور و بعد از نظارت‌های لازم، تدوین و نگارش می‌یابد و به دور از نواقص آثار و پژوهش‌های فردی است، طبعاً از وزانت و ارزش علمی بالاتری برخوردار است لذا تهیه و جمع‌آوری این آثار دارای ارزشی مضاعف می‌باشد.

حفظ سرمایه ملی. با توجه به اینکه پایان‌نامه‌ها در مراحل مختلف هزینه‌های بسیاری چه از لحاظ نیروی انسانی و چه از لحاظ مصرف سرمایه‌های ملی در بردارد، اما متأسفانه پس از دفاع پایان‌نامه‌ها این سرمایه‌ها راکد مانده و در محیط دانشگاه و کتابخانه‌ها محدود و بی‌توجهی می‌شود لذا با جمع‌آوری آن‌ها و اطلاع‌رسانی لازم، همه محققان و قرآن‌پژوهان می‌توانند بر سر سفره این سرمایه‌های ملی بنشینند.

گردآوری برترین اسناد تدوین شده در انقلاب اسلامی؛ انقلاب اسلامی نقطه عطف تاریخی، در توجه و اهتمام مردم و مؤسسات آموزشی و پژوهشی به قرآن و معارف ارزشمند آن بوده است نگارش این حجم گسترده از پایان‌نامه‌های قرآنی، نشان دهنده نقش انقلاب در آفرینش عصر درخشان معارف قرآن کریم می‌باشد.

رد اتهام بی‌توجهی. در زمانی که شیعه از سوی دیگر مسلمانان، به بی‌اقتبالی و بی‌توجهی به کلام خداوند متهم می‌باشد، وجود هفت هزار پایان‌نامه و پژوهش قرآنی، از سوی بانوان و در مجموع بیش از بیست و سه هزار پژوهش و پایان‌نامه قرآنی، امری سابقه‌ای است که تنها در ایران و به دست شیعیان روی داده است که خود برهان آشکاری بر رد اتهام بی‌توجهی شیعه به قرآن می‌باشد.

ثبت و ضبط ارزش‌ها. یکی از مسائل تأسف بار تاریخ بشر، از یاد رفتن نام و نشان

شخصیت‌های بزرگ و از بین رفتن ارزش‌ها و فعالیت‌های اثر ساز آن‌هاست، پایان نامه‌ها، آثار بسیار ارزشمند شخصیت‌های اثرگذار عصر ما می‌باشند و حفظ و نگهداری آن‌ها گامی در مسیر ثبت و ضبط ارزش‌ها و حفظ آن‌ها از خطر نابودی است. نحوه شناسایی، جمع‌آوری و نگهداری پایان‌نامه‌ها و ثبت اطلاعات لازم. شناسایی این آثار از طریق مراجعه حضوری و مکاتبه با دانشگاه‌ها، و مراکز آموزش عالی و دانشکده‌های علوم قرآنی و نیز از طریق اساتید راهنما و مشاور و نیز سایت‌های اینترنتی انجام می‌گیرد و پس از دریافت و ارسال به مرکز و تصویر برداری و کپی و نیز اسکن نمودن پایان‌نامه و حفظ و بایگانی مضاعف آن و در کامپیوتر، نسخه اصلی به صاحبان آن عودت داده می‌شود. و با ورود به بانک اطلاعات گنجینه نور، کار شناسایی آن‌ها شامل درج اطلاعات عنوان اثر، نام دانشجو و پدیدآور، موضوع، استاد راهنما، و مشاور، مقطع، سال دفاع، تعداد صفحات، دانشگاه و نیز چکیده و نتیجه پایان‌نامه، ثبت و ضبط می‌گردد و علاوه بر فعالیت‌های ذکر شده به منظور استفاده و بهره‌مندی بیشتر محققین و علاقه‌مندان در داخل و خارج از کشور، کلیه مشخصات پایان‌نامه‌ها به همراه چکیده آن بر روی سایت مرکز قرار داده شده است

آدرس سایت عبارت است از: www.ganjinenoor.com

جهت حفظ و نگهداری این گنجینه ارزشمند و جلوگیری از سوء استفاده‌های احتمالی این مرکز از سیستم حفاظتی مجهز برخوردار است.

این مجموعه به شکل مطلوب پس از تجلید شدن و فهرست نویسی براساس رده‌بندی کنگره طبقه‌بندی و در قفسه‌های گنجینه نور نگهداری می‌گردد. و جهت اطلاع رسانی کامل، فهرست مشخصات پایان‌نامه‌ها بصورت مرتب تهیه و منتشر می‌گردد. ضمناً به منظور تجلیل و تکریم پدیدآورندگان با بررسی و شناسایی پایان‌نامه‌ها به معرفی پایان‌نامه‌های برتر اقدام می‌گردد و علاوه بر آن آثار برتر پس از آماده‌سازی و رفع نواقص منتشر و یا مقالاتی از آن در نشریات مؤسسه منتشر می‌گردد و در این راستا به ارائه اولویت‌های پژوهشی و کشف خلاءهای پژوهشی و تعیین موضوعاتی که به آن‌ها پرداخته نشده و یا کمتر مورد توجه قرار گرفته است، پرداخته می‌شود. این مجموعه بی‌ظنیر از دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی مختلف در سرتا سر

کشور اعم از دانشگاه‌های دولتی و دانشگاه آزاد اسلامی، دانشکده‌های علوم قرآنی و حوزه‌های علمیه سراسر کشور و اساتید محترم راهنما و مشاور و مراکز مؤسسات و سازمان‌ها تهیه و جمع‌آوری شده است.

آدرس گنجینه نور: قم - بلوار شهید محمد منتظری - کوچه ۸ پلاک ۱۲، مؤسسه معارف امام رضا (ع) با تلفن: ۷۷۴۰۵۵۵ - ۷۷۴۲۰۱۰ - ۰۲۵۱

۵. کتابخانه تخصصی قرآن با عنوان کتابخانه تخصصی

مرکز ترجمه قرآن مجید به زبان های خارجی.

مرکز ترجمه قرآن مجید به زبان های خارجی در سال ۱۳۷۳ به وسیله سازمان اوقاف و امور خیریه و با همکاری وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی تأسیس گردید. هدف از تأسیس این مرکز ارائه ترجمه های گویا و به دور از تحریف قرآن مجید به زبان های زنده دنیاست. برای تحقق این هدف، مرکز اقداماتی را انجام داده که به برخی از آن ها اشاره می شود.

الف- شناسائی و تهیه و ترجمه های چاپی قرآن: برای اطلاع از محتوای ترجمه های چاپ شده و به منظور جلوگیری از اشتباهات گذشتگان، این مرکز نخست به شناسایی و تهیه نسخه های قرآن های ترجمه شده به زبان های مختلف اقدام نموده که تاکنون ترجمه تعداد ۱۲۰۰ مترجم در شش هزار جلد به ۱۱۱ (یکصد و یازده) زبان تهیه شده است.

ب- تهیه و آرشیو مقالات و بحث های نظری ترجمه قرآن و کتب علوم قرآنی: بدون شک، اطلاع از نقدها و نظرها در مورد ترجمه های قرآن و کیفیت آن ها، یکی از اقدامات لازم در این زمینه است. به همین جهت تحقیق و جستجو در مطبوعات داخلی و خارجی پیرامون نقطه نظرهای ارائه شده در رابطه با ترجمه های چاپ شده قرآن و مباحث نظری ترجمه، برای اطلاع از محتویات ترجمه ها و کیفیت آن ها انجام گرفته و مقالات آرشیو شده به زبان های انگلیسی، آلمانی، ایتالیایی، اردو، ترکی استانبولی، ترکی آذربایجانی، عربی، چینی و فارسی و شامل به بیش از ۳ هزار

مقاله مکتوب و بیش از ۳۵۰۰ مقاله به صورت الکترونیکی مانند پی.دی.اف و غیره در موضوعات علوم قرآن و علوم ترجمه، می باشد.

ج- ایجاد کتابخانه تخصصی ترجمه: در کنار گنجینه قرآن‌های ترجمه دار، کتابخانه‌ای تخصصی تشکیل شده که حدود پنج هزار اثر مکتوب، شامل فرهنگ نامه‌های تخصصی قرآن و ادیان به ۱۰ زبان مختلف در ۱۰۰ عنوان و فرهنگ نامه‌های عمومی در هزار عنوان. فرهنگ‌های زبان شناسی، دایرة المعارف‌ها. فهرست‌های کتابشناسی، تاریخی و جغرافیایی کشورهای مختلف به ۵۷ زبان رادر خود جای داده است. علاوه بر آن، در بخش دیجیتال نیز بیش از ۷۵۰ عنوان لغت نامه عمومی به شکل نرم افزار و یا کتاب الکترونیکی به ۳۷ زبان مختلف موجود است.

د- کتابخانه مطالعات میان رشته‌ای. با توجه به نیاز ترجمه به خصوص ترجمه قرآن به برخی علوم دیگر از قبیل زبان شناسی، ادبیات، کتب مقدس ادیان مختلف، تاریخ ادیان و تمدن‌ها، کلام و فلسفه و ... آثار و منابع مورد نیاز از معتبرترین منابع با بیش از ۲ هزار عنوان برای این کتابخانه تهیه شده است، به عبارت دیگر کتابخانه مرکز در چهار بخش می باشد.

۱- کتابخانه تخصصی ترجمه‌های قرآن به زبان‌های مختلف. ۲- کتابخانه تخصصی کتب و مقالات علوم قرآنی و علوم ترجمه. ۳- کتابخانه فرهنگ‌ها در ۵۷ زبان مختلف. ۴- کتابخانه مطالعات میان رشته‌ای.

در این نوشتار به تعداد زبان‌ها و ترجمه‌های قرآن در آن زبان که در این کتابخانه تخصصی، ترجمه قرآن موجود است به ترتیب بیشتری ترجمه در آن زبان، اشاره می شود که مجموعاً یکصد و یازده زبان مختلف می باشد.

بیشترین ترجمه قرآن متعلق به زبان اردو با ۲۱۰ مترجم در ۱۲۳۷ جلد می باشد سپس زبان فارسی با ۱۷۴ مترجم در ۶۴۸ جلد - رتبه سوم زبان انگلیسی با ۱۵۶ مترجم در ۸۰۲ جلد- ترکی استانبولی ۱۱۵ مترجم و ۵۷۶ جلد، بنگالی، ۸۷ ترجمه. فرانسه ۵۲ ترجمه، آلمانی ۳۲، ترجمه، چینی ۲۴ ترجمه، اسپانیایی ۲۳ ترجمه، ایتالیایی ۱۵ ترجمه - اندونزی، پشتو، ژاپنی، ترکی آذری، تامیل، و روسی هر کدام ۱۳ ترجمه،

سواحلی ۱۲ ترجمه، هندی و گجراتی هر کدام ۱۱ ترجمه، بوسنیایی و سندی هر کدام ۱۰ ترجمه، سوئدی و ملیالم هر کدام ۷ ترجمه، البانی، بلغاری، کردی (بهدینی) و کردی (سورانی) و هلندی هر کدام ۶ ترجمه - ازبکی، پنجابی، تاگالوگ، تای، ترکمن، تلگو، قزاقی، کشمیری، مالایایی و هوسا هر کدام ۵ ترجمه - آسامی، پرتغالی، چک، دانمارکی، رومانی، عبری، قرقیزی، کُبری، مراتی، نروژی، یوربا و یونانی هر کدام ۴ ترجمه - ارمنی، براهویی، برمه‌ای، تاتاری، کره‌ای و لهستانی هر کدام ۳ ترجمه - اُریا، ایرانونی، پنجابی، اویغوری، چی چوا، رومنی (گیپسی)، زولو، سینهایلی، فنلاندی، مالاگاشی، مرانائو و ویتنامی هر کدام ۲ ترجمه و آسانتی، آمازیغی، آواری، اسپرانتو، افرینکو، امهاری، اُنکو، اوه، ایگبو، بسایا، بلتی، بلوچی پئول، جاوی، جولای، چیلویا، داگبانی، درگا، دونگن، سرائیکی، سنسکریت، سومالی، شونا، فولانی، کریول، کیکونگو، کپکویو، گرجی، لابتن، لاک، لوگاندا، لینگالا، مالدیوی، مقدونیه، مندری، منده، نپالی، نزیما، واله، ولوف هر کدام یک ترجمه می‌باشد.

آثار مرکز ترجمه قرآن به زبان‌های خارجی نیز عبارت است از انتشار نشریه تخصصی قرآن با عنوان ترجمان وحی که هر شش ماه یکبار منتشر می‌گردد و تاکنون ۲۶ شماره آن منتشر گردیده است.

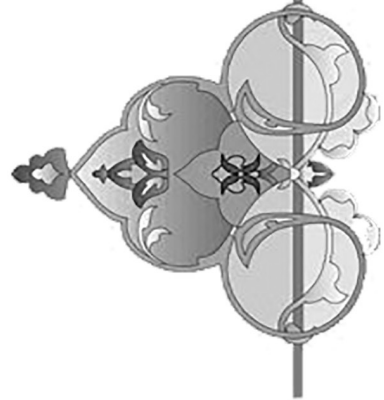
همچنین تحقیق و چاپ چند ترجمه قرآن به زبان‌های انگلیسی، فرانسه، ترکی، آذربایجان. همچنین تدوین طرح تدوین کتاب شناسی جامع ترجمه‌های فارسی مخطوط و نیز تدوین کتاب شناسی توصیفی ترجمه‌های چاپی از فعالیت‌های این مرکز می‌باشد.

آدرس (مؤسسه فرهنگی ترجمان وحی)، یا مرکز ترجمه قرآن به زبانهای خارجی عبارت است: قم - خیابان شهدا (صفائیه) کوچه ۳۹ - پلاک ۱۲ تلفن: ۷۷۴۱۴۱۱، ۷۷۳۷۳۶۸-۲۵

۶. کتابخانه تخصصی تفسیر و علوم قرآن

(کتابخانه آیت الله سیستانی)

توجه و عنایت و ژرف‌نگرانه عالمان، مراجع و فرهیختگان مکتب اهل بیت (ع) به قرآن در طول تاریخ پرافتخار شیعه، بسی والا، گسترده و پربار می‌باشد، تدوین و تألیف کتب ارزشمند و آثار قرآنی، ترویج و توسعه فرهنگ قرآنی، تأسیس مراکز، دارالقرآن‌ها و مؤسسات قرآنی... همواره مورد اهتمام، تأکید و تأیید عالمان دینی بوده و هست. مرجع، دوران‌دیش و فرزانه، حضرت آیت الله العظمی سیستانی نیز بحق از مراجع جامع‌نگری است که با درک عمیق از حقایق و نیازهای جامعه با نگرش وسیع، تلاش‌های گسترده‌ای جهت احیاء فرهنگ قرآن و اهل بیت (ع) نموده است. وجود مؤسسات و مراکز متعدد علمی وابسته به ایشان نشانه، جامع‌نگری و دوران‌دیشی این فقیه زاهد و وارسته دارد. شاید کمتر کسی به این گستردگی و در ابعاد مختلف از تلاش‌های علمی و... حمایت نموده است که از جمله آن:

تأسیس کتابخانه‌های تخصصی در شش رشته مختلف و به صورت مستقل شامل:

۱. کتابخانه تفسیر و علوم قرآن؛ ۲. کتابخانه حدیث؛ ۳. کتابخانه فلسفه و کلام؛ ۴. کتابخانه تاریخ اسلام و ایران؛ ۵. کتابخانه فقه و حقوق؛ ۶. کتابخانه ادبیات که با همت و درایت و مدیریت حجت الاسلام والمسلمین حاج آقا شهرستانی و دفتر آن مرجع بزرگوار و با مدیریت شش نفر از فرهیختگان پرتلاش عرصه علم و صاحب نظران و کتابشناسان رشته مربوطه، انجام گرفته نشانه عمق و وسعت نظر ایشان می‌باشد. از مجموعه کتابخانه‌های وابسته به دفتر حضرت آیت الله العظمی

سیستانی، کتابخانه تخصصی تفسیر و علوم قرآن است این کتابخانه در رده دو، سه کتابخانه جامع، و غنی تخصصی قرآن به شمار می آید که در سال ۱۳۷۴ بنیان نهاده شد و در طول دو سال عمده منابع و کتاب های قرآنی منتشر شده داخلی و خارجی را جمع آوری نمود و در سال ۱۳۷۶ رسماً آغاز به کار کرد و از آن تاریخ تاکنون با جدیت و تلاش گسترده، منابع قرآنی فراوانی از داخل و خارج از کشور و نمایشگاه های بین المللی خارجی تهیه و روز به روز به غنای این مجموعه کم نظیر افزوده شده است و تلاش مسئولان کتابخانه بر این است تا با شناسایی و تهیه منابع پژوهشی و علمی و راهنمایی ها لازم دغدغه های علمی پژوهشگران و دانش پژوهان علوم و فرهنگ قرآنی را پاسخگو باشند. از آنجا که هدف این کتابخانه شناسایی، جمع آوری و تهیه آثار و پژوهش های قرآنی و خدمات رسانی به پژوهشگران و دانش پژوهان قرآنی است کتابخانه تاکنون حدود پانزده هزار عنوان در نوزده هزار جلد اثر قرآنی چاپ شده به زبان های عربی، فارسی، اردو، لاتین، تهیه و جمع آوری نموده است و در این راستا همت کتابخانه تنها مصروف تهیه آثار قرآنی که ارزش پژوهشی، علمی و کاربردی دارد شده است. و از تهیه نسخ خطی، و نیز آثار غیر علمی اجتناب می شود در این کتابخانه و برخلاف برخی کتابخانه های دیگر که آثار غیر قرآنی نیز در آن نسبتاً فراوان وجود دارد، آثار این کتابخانه عموماً قرآنی است مگر برخی موارد ضروری مورد نیاز پژوهشگران که جنبه مرجعی داشته باشد.

به منظور شناخت و بررسی دیدگاه های اندیشمندان مختلف دینی دو هزار مقاله قرآنی به زبان های لاتین شناسایی و جمع آوری شده، تا در اختیار پژوهشگران قرآنی قرار گیرد.

برخی ویژگی های این کتابخانه

۱. گنجینه ارزشمند تفاسیر اعم از تفاسیر شیعه و اهل سنت و تفاسیر بخشی از قرآن، می توان گفت تقریباً عمده تفاسیر منتشر شده و در دسترس، تهیه و در این کتابخانه موجود است.
۲. جهت سهولت استفاده پژوهشگران و دانش پژوهان کتابخانه به صورت موضوعی

طبقه بندی و نیز بصورت مخزن باز می باشد و در آینده نزدیک بر اساس رده بندی های رایج تنظیم و اطلاعات آن از طریق نرم افزار کتابخانه قابل بازیابی و جستجو خواهد بود. فعلاً لیست الفبائی کتب برای استفاده مراجعان موجود می باشد.

۳. از آنجا که روزانه دانش پژوهان و قرآن پژوهان متعددی از منابع کتابخانه استفاده می کنند، مراجعان می توانند ضمن استفاده از کتابخانه از ها و مشاوره های علمی مدیریت کتابخانه و قرآن پژوه پرکار، جناب حجت الاسلام و المسلمین مهدوی راد، بصورت مستقیم و غیر مستقیم بهره مند گردند.

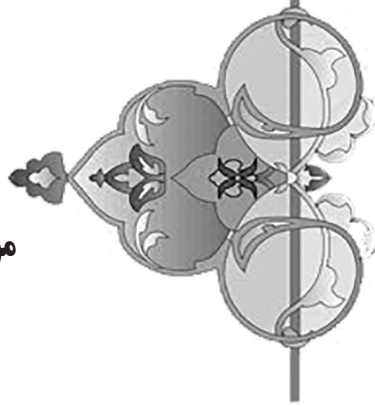
از آثار ارزشمند این کتابخانه انتشار گاهنامه تراث الشیعه القرآن به زبان عربی و نیز میراث قرآنی شیعه به زبان فارسی می باشد.

از ویژگی های دیگر کتابخانه اینکه خواهران قرآن پژوه و دانش پژوه می توانند در تمام روزهای هفته از ساعت ۸ صبح تا یک ۱۳ بصورت اختصاصی از کتابخانه استفاده نمایند. کتابخانه همه روزه از ساعت ۱۴ تا ۲۱ ویژه آقایان محقق می باشد.

این کتابخانه در قم خیابان دور شهر، کوچه ۱۷ پلاک ۲ واقع شده و تلفن کتابخانه ۰۲۵-۷۷۳۸۰۸۱ می باشد.

۷. کتابخانه تخصصی تفسیر و علوم قرآنی

مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره)

مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی از مؤسسات جامع، فعال و گسترده‌ای است که در رشته‌های مختلف اسلامی و علوم انسانی همچون تفسیر و علوم قرآن، علوم تربیتی، علوم عقلی، علوم سیاسی، تاریخ، مدیریت، جامع‌شناسی، روانشناسی، فلسفه، کلام و ... زیر نظر حضرت آیت الله مصباح به فعالیت‌های آموزشی و پژوهشی می‌پردازد مسئولین مؤسسه که سال‌های اول انقلاب فعالیت‌های خود را در مؤسسه در راه حق شروع نمودند سپس در دهه شصت با تأسیس بنیاد باقر العلوم به ادامه فعالیت پرداختند و در نهایت با توسعه کمی و کیفی فعالیت‌ها خود با عنوان مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره)، آثار و برکات فراوانی را به همراه داشته است و از معدود مؤسساتی است که نوآوری، اتقان، جامعیت و ژرف‌اندیشی در آثار آن کاملاً بارز و آشکار است.

گروه تفسیر و علوم قرآن این مؤسسه که در سال ۱۳۶۵ در بنیاد باقر العلوم تشکیل شد جهت فعالیت‌ها و پژوهش‌های خود اقدام به تهیه کتب تفسیر و علوم قرآن نمود و در سال ۱۳۷۰ کتابخانه تخصصی تفسیر و علوم قرآن خود را تأسیس نمود. مکان‌های این کتابخانه در طول سال‌ها متغییر بود که در سال ۱۳۸۱ در همین مؤسسه به ادامه فعالیت پرداخت و در سال جاری مجدداً به صورت مستقل به خیابان گلستان، کوچه ۲ پلاک ۲ انتقال یافت. کتابخانه تخصصی تفسیر و علوم قرآنی از نظر ساختار اداری وابسته و زیر مجموعه کتابخانه مرکزی مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی،

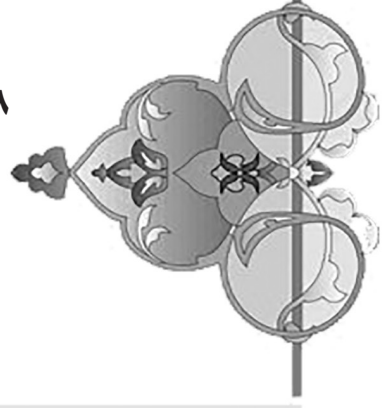
است و امکانات لازم از جمله تهیه کتاب توسط کتابخانه مرکزی صورت می‌گیرد. این کتابخانه ویژه گروه تفسیر و علوم قرآنی موسسه می‌باشد و دانش پژوهان مقاطع مختلف رشته تفسیر و علوم قرآن آن موسسه برای تحقیق و تدوین پایان نامه‌های خود، از آن استفاده می‌کنند گروه‌های دیگر مؤسسه نیز می‌توانند به صورت موقت از منابع آن بهره‌مند گردند. این کتابخانه به صورت موضوعی تنظیم و طبقه‌بندی گردیده و جهت دسترسی آسان محققان به صورت مخزن باز می‌باشد ضمن اینکه محققان از راهنمایی‌های کتابدار کتابخانه که خود، دارای مدرک کارشناسی ارشد علوم قرآنی است بهره‌مند می‌گردند.

تلاش کتابخانه بر آن است که ضمن ارتباط با مراکز دیگر با شناسایی منابع قرآنی بصورت مستمر منابع مورد نیاز خود را خصوصاً از نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران تهیه و خریداری نماید.

موجودی این کتابخانه حدود پنج هزار جلد کتاب می‌باشد که بیشترین حجم آن مربوط به کتاب‌های تفسیر و علوم قرآنی است لکن برخی کتب مرجع دیگر که مورد نیاز گروه بوده، همچون حدیث، فقه، اصول، کلام نیز برای استفاده محققان وجود دارد برخی موضوعات و تعداد عناوین آن عبارت است از: حدود دویست دوره تفسیر قرآن در ۱۵۰۰ جلد اعم از تفاسیر شیعه اهل سنت و تفاسیر تک‌نگاری، ۲۲۵ جلد علوم قرآنی، ۱۸۸ جلد روش‌های تفسیر، ۷۴ جلد قرائت، ۱۳۲ جلد اعراب، ۵۵ جلد اعجاز قرآن، ۵۶ جلد قصص قرآن، ۳۴۳ جلد روایات شیعه، ۹۸ جلد روایات اهل سنت و ضمناً آرشیو ۸ نشریه قرآن و ۶ نشریه غیر قرآنی نیز در کتابخانه وجود دارد و جهت استفاده محققان چند دستگاه کامپیوتر با نصب برنامه‌های مختلف در نظر گرفته شده است.

۸. کتابخانه مرکز آموزش تخصصی

تفسیر و علوم قرآن

رویکرد و توجه به قرآن در دو دهه اخیر در حوزه علمیه قم از اهداف اصلی حوزه علمیه قم بوده است و در این راستا نیز رشد چشمگیری داشته است این هدف، انگیزه‌ای شد تا با ایجاد رشته تخصصی تفسیر و علوم قرآن در حوزه علمیه قم توجه و پرداختن به قرآن از شکل عمومی صرف، به رویکرد تخصصی ارتقاء یافته و برای سامان دهی آموزش تفسیر و علوم قرآن، مرکز آموزش تفسیر و علوم قرآن تشکیل گردید، این مرکز نیز برای برآورده سازی نیازهای اولیه دانش پژوهان، کتابخانه مرکز آموزشی تخصصی تفسیر و علوم قرآن را تأسیس و بنا نهاد.

این کتابخانه با هدف دستیابی، قرآن پژوهان به منابع مورد نیاز اسلامی خصوصاً علوم قرآن و تفسیر در سال ۱۳۷۲ تأسیس و به مرور زمان منابع مورد نیاز خود را تهیه نموده موجودی این کتابخانه هم اکنون ۲۵۰۰ جلد می باشد که در موضوعات تفسیر، علوم قرآن، تاریخ، فقه حدیث و... می باشد و دانش پژوهان و محققان می توانند علاوه بر استفاده از منابع کتاب از نرم افزارهای مختلف علوم اسلامی و نیز اینترنت در کتابخانه استفاده نمایند، کتابخانه به صورت مخزن باز می باشد و علاوه بر آن پایان نامه‌های سطح ۳ و ۴ و برخی از تحقیقات فارغ التحصیلان مرکز نیز در اختیار قرآن پژوهان مرکز می باشد. قرآن پژوهان خارج از مرکز در حد ضرورت می توانند از منابع کتابخانه بهره مند گردند.

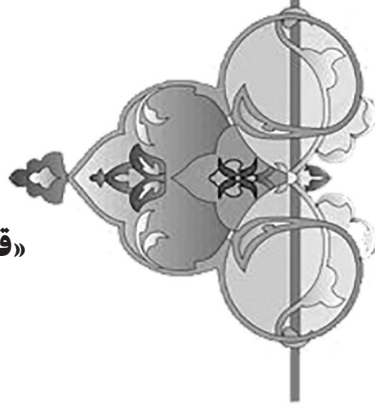
مؤسسه پژوهش‌های قرآنی نور که از مؤسسات تخصصی به شمار می آید در سال

۹. کتابخانه مؤسسه پژوهش‌های قرآنی نور

۱۳۷۵ توسط جمعی از قرآن پژوهان حوزوی با اهداف آموزشی، پژوهشی و خدمات رسانی به محققان تأسیس شد این مؤسسه با این هدف که برای پژوهش و تحقیق نیازمند برخی آموزش‌های لازم بوده که برخی از آن دروس به صورت رایج در حوزه تدریس نمی‌گردد، مباحثی همچون کلام جدید، ادیان و کتب مقدس، زبان انگلیسی، علوم قرآن، آئین نگارش و... لذا این مؤسسه، اقدام به طرح مباحث جدید به صورت آموزش دوره سه ساله نموده است. و در این راستا منابع مورد نیاز از جمله کتاب‌های تفسیر علوم و معارف قرآنی را تهیه نموده است مجموع منابع این کتابخانه حدود ۶ هزار عنوان در ۱۳ هزار جلد می‌باشد که از این تعداد حدود ۳ هزار عنوان آن آثار و پژوهش‌های قرآنی است. این کتابخانه به صورت قفسه باز می‌باشد و روزانه حدود ۲۰۰ نفر اعم از خواهران و برادران از منابع آن استفاده می‌کنند، بخش برادران ویژه طلاب حوزه علمیه می‌باشند لکن مراجعان بخش خواهران اعم از طلبه و غیر طلبه، دانش آموزان و دانشجویان می‌باشد ساعات کار کتابخانه برادران از ساعت ۸ صبح تا ۱۳ و ۱۶ تا ۲۰ و خواهران ۸ تا ۲۰ می‌باشد. کتابخانه به صورت سنتی در حدود ۷۰ موضوع طبقه بندی گردیده ظاهراً کمبود منابع مالی مؤسسه در سال‌های اخیر باعث عدم تهیه منابع جدید از سوی کتابخانه شده است. این کتابخانه در قم - خیابان صفائیه - کوچه ۹ بن بست اول جنب مؤسسه ۱۲ فروردین می‌باشد.

۱۰. کتابخانه تخصصی

«قرآن و علم» و «قرآن و مستشرقان»

کتابخانه تخصصی قرآن و علم و قرآن و مستشرقان وابسته به مؤسسه پژوهش‌های قرآنی المهدی، این مؤسسه، با هدف پژوهش در موضوع قرآن و علم و نیز قرآن و مستشرقان تأسیس گردیده و تاکنون آثاری از جمله نشریه قرآن و مستشرقان و برخی کتب پیرامون قرآن و علوم منتشر نموده است. در راستای اهداف خود و خدمات رسانی به پژوهشگران، کتابخانه مورد نظر را در سال ۱۳۸۹ تأسیس نموده و عموم پژوهشگران قرآنی می‌توانند از منابع آن بهره‌مند گردند منابع این کتابخانه فعلاً ۳۰۰۰ جلد می‌باشند و شامل موضوعات تفسیر قرآن در ۳۰۰ جلد، علوم قرآن ۲۵۰ جلد، قرآن و مستشرقان ۱۰۰، قرآن و علم، علوم حدیث ۱۵۰ جلد، حدیث ۲۰۰ جلد، عقاید و کلام ۳۰۰ جلد و نیز برخی موضوعات دیگر، این کتابخانه به صورت مخزن باز می‌باشد و علاوه بر آن دارای نرم افزارها مورد نیاز پژوهشگران و نیز اینترنت می‌باشد. ساعات مراجعه که فعلاً برای برادران است از ۱۶ تا ۲۱ می‌باشد این کتابخانه در قم: خیابان سمیه، خیابان شهید رجایی کوچه ۴ پلاک ۷۷ واقع شده است تلفکس آن ۰۲۵۱-۷۷۳۴۰۹۴ می‌باشد.

در پایان معرفی کتابخانه‌های تخصصی به نام برخی کتابخانه‌هایی که بصورت عمومی‌تر و یا در رشته دیگر می‌باشد لکن در تهیه و جمع‌آوری منابع قرآنی نیز اهتمام خاص داشته و نیز برخی شخصیت‌ها و قرآن‌پوهانی که خود بصورت شخصی به این امر اهتمام دارند اشاره می‌شود. از جمله کتابخانه‌های عمومی که

به این بخش نیز اهتمام داشته، می‌توان به کتابخانه‌های مرکز جامعه المصطفی‌العالمیه که از جمله آن کتابخانه مدرسه امام خمینی (ره) قم و ویژه طلاب خارجی اشاره کرد این کتابخانه نیز کتب فراوان و متنوعی در موضوع قرآن دارد همچنین کتابخانه حدیثی دار الحدیث که نیز عمده تفاسیر قرآن و بخش قابل توجه از آثار قرآنی را در خود جایی داده همچنین برخی مراکز آموزشی همچون دانشگاه قم، دانشکده‌های اصول دین مرحوم علامه عسگری، دانشکده‌های علوم قرآنی، برخی از این کتابخانه‌ها کتب فراوان و متنوعی در موضوع قرآن دارند که نسبت به برخی کتابخانه‌های تخصصی که معرفی شد غنی‌تر است ضمناً برخی اشخاص حقیقی و شخصیت‌های قرآن پژوه نیز به لحاظ انگیزه‌های فردی و نیازهای تحقیقاتی خود، که بعضاً به صورت موردی دیگر پژوهشگران نیز از منابع آن‌ها بهره‌مند می‌گردند دارای کتابخانه‌هایی هستند که منابع قرآنی فراوانی دارند، قرآن پژوهانی همچون مرحوم آیت الله معرفت، استاد دکتر سید محمد باقر حجتی، حجت الاسلام و المسلمین سید محمد علی ایازی با کتابخانه‌ای در حدود ۶ هزار عنوان و ۱۳ هزار جلد حجت الاسلام والمسلمین مهدوی راد، راقم این سطور نیز دارای کتابخانه‌ای با بیش از دو هزار و پانصد عنوان کتاب قرآنی در بیش از پنج هزار جلد، می‌باشد که برخی از این کتابخانه‌های شخصی از برخی کتابخانه‌های تخصصی که معرفی شد نیز غنی‌تر می‌باشد.

در پایان این نوشتار با توجه به وضع موجود [کتابخانه‌های تخصصی قرآنی] و فاصله آن تا نقطه آرمانی و ایده آل نکاتی در باب کاستی‌ها و ضرورت‌های کتابخانه‌های تخصصی بیان می‌شود، به امید اینکه راهکاری برای ارتقاء کمی و کیفی کتابخانه‌های تخصصی باشد. به حق باید گفت برغم تلاش‌های فراوان و بسیار ارزشمند کتابخانه‌ها، مدیران و مسئولان مربوط و نیز کتابشناسان که بعضاً کار آن‌ها فوق العاده ارزشمند است باز هنوز آن‌چه در شأن و جایگاه این کتاب آسمانی است، محقق نشده است اگرچه مدیران برخی کتابخانه‌ها ادعای غنا و جامعیت آثار و منابع کتابخانه‌های خود را دارند لکن باید گفت، هم اکنون مجموعه کتابخانه‌ها حتی کتابخانه‌های غنی و جامع، مکمل یکدیگرند و قطعاً منابعی در

کتابخانه‌ای وجود دارد که در دیگر کتابخانه‌ها یافت نمی‌شود و این مطلب برای تمامی کتابخانه‌های موجود صدق می‌کند گرچه همان گونه که در معرفی کتابخانه تخصصی قرآنی آستان قدس رضوی گفته شد طبق تأکید تولیت محترم آستان قدس رضوی بنا آن آستان بر تهیه و جمع‌آوری تمامی منابع قرآنی در بزرگترین و جامع‌ترین کتابخانه تخصصی است و همه قرآن پژوهان بی‌صبرانه منتظر این مهم می‌باشند، لکن علاوه بر آن کتابخانه‌های موجود نیز باید در راستای به روز کردن کتابخانه‌های خود بصورت کمی و کیفی و چه در بخش منابع و آثار و چه در بخش شناسایی و اطلاع‌رسانی و چه در بخش تجهیزات و امکانات خدمات رسانی برتر و ...، بیش از پیش تلاش کنند که در این راستا انجام چندکار برای عموم کتابخانه‌ها ضروری است:

۱. کتابخانه‌ها باید در مراکز شهر و در بهترین مکان‌های آموزشی، پژوهشی و سازمانی باشد که معمولاً چنین نیست و مکان‌های کتابخانه‌های موجود فاقد نور و هوای طبیعی و جاذبه‌های لازم است لذا انگیزه برای حضور مراجعان را کم می‌کند؛

۲. ضروری است ارتباط بین کتابخانه‌ها و نیز مبادله بین آن‌ها بصورت صحیح و قانونمند طبق آئین نامه مدون و مشترک صورت گیرد و از قیودت موجود کاسته شود و با برگزاری نمایشگاه‌های فصلی و... بصورت مشترک، تازه‌های نشر خود را معرفی نمایند؛

۳. تمام کتابخانه‌ها بر اساس رده بندی استاندارد همچون رده بندی کنگره فهرست نویسی، طبقه بندی و از یک نوع نرم افزار استفاده و همه کتابخانه‌ها به همدیگر متصل باشند.

۴. ضرورت دارد با انتشار نشریه‌ای با موضوع و در حوزه کتابشناسی قرآن، به معرفی پژوهش‌های قرآنی، تازه‌های نشر، نقد و بررسی کتاب‌ها و آثار قرآنی و... با هیئت تحریریه‌ای متشکل از کتابشناسان کتابخانه‌های تخصصی قرآنی و به صورت مشترک، به اطلاع رسانی، نقد و بررسی و معرفی تخصصی پژوهش‌های قرآنی اهتمام داشته باشد.

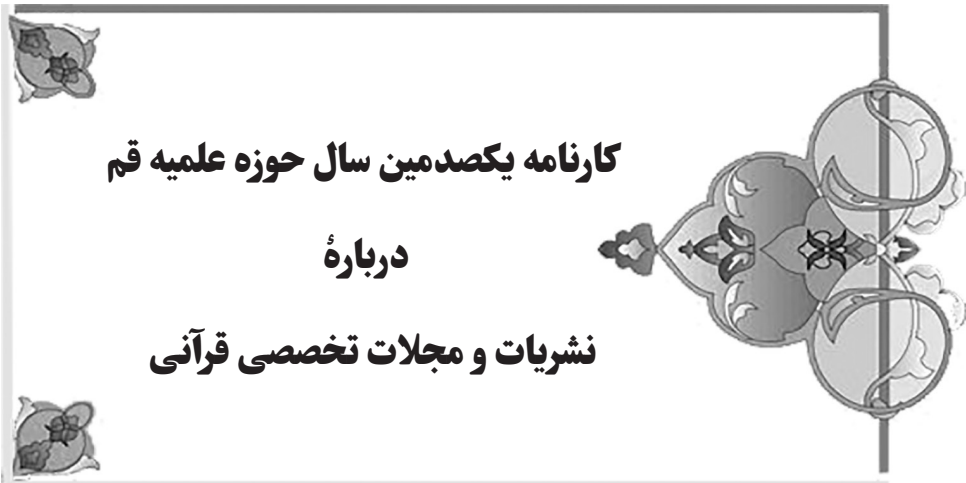
۵. برای بررسی اوضاع کتاب و کتاب‌های قرآنی، نیازها و ضرورت‌های کتابخانه‌های

تخصصی قرآنی و ... همایش‌های مشترک فصلی و ... برگزار گردد.

۶. راهکارهای مشترک برای تهیه منابع خصوصاً منابع خارجی و تهیه مشترک منابع داخلی و خارجی صورت گیرد و با تهیه سریع منابع جدید به روز بودن خود را حفظ نمایند.

۷. تشکیل هیئت امناء کتابخانه‌های تخصصی قرآن جهت پیگیری و بررسی موارد ارائه شده و اقداماتی برای ارتقاء هر چه بیشتر کتابخانه‌های مذکور.

در انتهای این نوشتار لازم است از یکایک مدیران، مسئولان و همکاران کتابخانه‌های تخصصی که در ارائه اطلاعات و آمار کتابخانه‌ها خود، در این نوشتار همکاری مناسب و ارزشمندی داشتند کمال تشکر و قدردانی را داشته باشیم.

کارنامه یکصدمین سال حوزه علمیه قم

درباره

نشریات و مجلات تخصصی قرآنی

پژوهش و مقالات بستری است که نوع‌آوری‌ها و ابتکارات و نقد و نظر و اطلاع‌رسانی در آنها انعکاس می‌یابد.

در هر علمی که مقالات گسترده باشد نشانه آن است که شخصیت‌های بیشتری در آن صحنه حضور دارند و پژوهش‌هایی را به جامعه عرضه می‌دارند از این روی نشان کثرت حضور دانشمندان و اندیشوران در یک علم، تعداد مجلات تخصصی آن رشته می‌باشد.

جای ابراز خوشبختی است که در باب قرآن پژوهی و معارف قرآنی در حوزه علمیه قم مجلات پژوهشی و با سطح عالی سامان یافته است و فصلنامه قرآنی «بینات» که نخستین نشریه قرآنی بود در آغاز چنین تصور می‌شد که از نظر مقالات و پژوهش‌ها در مضیقه واقع شود و گمان نمی‌رفت که در باب قرآن کریم این همه مقاله و پژوهش وجود داشته باشد و بعد از گذشت زمانی اندک آنچنان کثرت مقالات خود را نشان داد که در دامن قرآن کریم مجلات فراوان دیگری سامان یافتند و این کثرت مجلات به جامعه دینی این پیام را می‌رساند که علاقه‌مندان به معارف قرآن کریم رو به رشد و ترقی هستند و از این رو معارف نو و مناسب زمان، به جامعه عرضه خواهند داشت.

اکنون شما با مجلات تخصصی قرآن کریم مواجه هستید که بسیاری از آنان از سطح علمی قابل قبول برخوردارند و دایره‌المعارفی از قرآن کریم محسوب می‌شوند.

کریم را به جامعه قرآنی معرفی نماید.

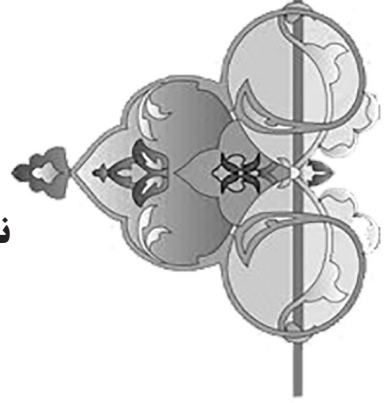
امید است که مورد بهره برداری محققان و پژوهشگران قرار گیرد. فصلنامه قرآنی بینات این افتخار را دارد که تعداد ۲۱ مجله تخصصی درباره قرآن کریم را به جامعه قرآنی معرفی نماید.

امید است که مورد بهره برداری محققان و پژوهشگران قرار گیرد.

۱. فصلنامه قرآنی بینات

نخستین نشریه قرآنی به زبان فارسی

سپاس خدای را که نشریه بینات با صاحب امتیازی مؤسسه معارف اسلامی امام رضا (ع) به لحاظ برخورداری از سطح علمی و پژوهشی و کیفیت ظاهری قابل توجه، مورد استقبال جامعه قرآنی قرار گرفته است و از سال ۱۳۷۳ تا کنون ۱۱۷ شماره از آن منتشر گردیده است و در این مدت پژوهشگران بسیاری مقالات علمی خود را به این فصلنامه تقدیم داشته‌اند و با نشر آن در بینات قرآن پژوهان از آنها بهره‌مند گردیده‌اند.

فصلنامه قرآنی بینات این توفیق را داشته است که ویژه‌نامه‌هایی را به شرح ذیل فراروی قرآن پژوهان قرار دهد.

موضوعات ویژه‌نامه‌های بینات

۱. قرآن و پیامبر (ص)

شماره ۵۲، سال سیزدهم، شماره ۴، زمستان ۱۳۸۵.

۲. قرآن و حضرت فاطمه (س)

شماره ۵۶، سال چهاردهم، شماره ۴، زمستان ۱۳۸۶.

۳. قرآن و امام علی (ع)

شماره ۲۸، سال هفتم، شماره ۴، زمستان ۱۳۷۹.

۴. قرآن و امام حسن مجتبی (ع)

شماره ۶۰، سال پانزدهم، شماره ۴، زمستان ۱۳۸۷.

۵. قرآن و امام حسین (ع)
شماره ۶۴، سال شانزدهم، شماره ۴، زمستان ۱۳۸۸.
۶. قرآن و امام سجاد (ع)
شماره ۶۸، سال هفدهم، شماره ۴، زمستان ۱۳۸۹.
۷. قرآن و امام محمد باقر (ع)
شماره ۷۲، سال هجدهم، شماره ۴، زمستان ۱۳۸۸.
۸. قرآن و امام صادق (ع)
شماره ۷۶، سال نوزدهم، شماره ۴، زمستان ۱۳۹۱.
۹. قرآن و امام موسی کاظم (ع)
شماره ۸۱، سال بیست و یکم، شماره ۱، بهار ۱۳۹۳.
۱۰. قرآن و امام رضا (ع)
شماره ۸۶ و ۸۷، سال بیست و دوم، شماره ۲ و ۳، تابستان و پاییز ۱۳۹۴.
۱۱. قرآن و امام جواد (ع)
شماره ۹۱، سال بیست و سوم، شماره ۳، پاییز ۱۳۹۵.
۱۲. قرآن و امام هادی (ع)
شماره ۹۵-۹۶، سال بیست و چهارم، شماره ۳ و ۴، پاییز و زمستان ۱۳۹۶.
۱۳. قرآن و امام حسن عسکری (ع)
شماره ۱۰۰ و ۹۹، سال بیست و پنجم، شماره ۳ و ۴، پاییز و زمستان ۱۳۹۷.
۱۴. قرآن و امام زمان (ع)
شماره ۸۲ و ۸۳، سال بیست و یکم، شماره ۲ و ۳، تابستان و پاییز ۱۳۹۳.
۱۵. قرآن و معصومین (ع) دفتر اول
شماره ۱۰۱ و ۱۰۲، سال بیست و ششم، شماره ۱ و ۲، بهار، تابستان ۱۳۹۸.
۱۶. قرآن و معصومین (ع) دفتر دوم
شماره ۱۰۳ و ۱۰۴، سال بیست و ششم، شماره ۳ و ۴، پاییز و زمستان ۱۳۹۸.
۱۷. قرآن و حضرت زینب (س) دفتر اول
شماره ۱۰۶، ۱۰۵، سال بیست و هفتم، شماره ۱ و ۲، بهار و تابستان ۱۳۹۹.

۱۸. قرآن و حضرت زینب (س) دفتر دوم
شماره ۱۰۷، ۱۰۸، سال بیست و هفتم، شماره ۳ و ۴، پاییز و زمستان ۱۳۹۹.
۱۹. به مناسبت کنگره بیستمین سالگرد شهادت آیت الله مصطفی خمینی (ره)
شماره ۱۵، سال چهارم، شماره ۳، پاییز ۱۳۷۶.
۲۰. به مناسبت یکصدمین سال میلاد امام خمینی (ره)
شماره ۲۲-۲۳، سال ششم، شماره ۲ و ۳ تابستان و پاییز ۱۳۷۸.
۲۱. علامه طباطبایی و تفسیر المیزان
شماره ۳۴، سال نهم، شماره ۲، تابستان ۱۳۸۱.
۲۲. شناخت نامه الحیاة (۱)
شماره های ۳۸، ۳۷، سال دهم، شماره ۲ و ۱، بهار و تابستان ۱۳۸۲.
۲۳. شناخت نامه الحیاة (۲)
شماره های ۴۰، ۳۹، سال دهم، شماره ۴ و ۳، پاییز و زمستان ۱۳۸۲.
۲۴. آثار بانوان قرآن پژوه
شماره ۴۲، سال یازدهم، شماره ۴، تابستان ۱۳۸۳.
۲۵. آیت الله معرفت
شماره ۴۴، سال یازدهم، شماره ۴، زمستان ۱۳۸۳.
۲۶. کنگره ابوالفتوح رازی
شماره ۴۷، سال دوازدهم، شماره ۳، پاییز ۱۳۸۴.
۲۷. مقالات قرآنی بانوان
شماره ۴۸، سال دوازدهم، شماره ۳، زمستان ۱۳۸۴.
۲۸. مقالات قرآنی بانوان
شماره ۵۱، سال سیزدهم، شماره ۳، پاییز ۱۳۸۵.
۲۹. قرآن و کرامت انسانی
شماره ۵۳، سال چهاردهم، شماره ۱، بهار ۱۳۸۶.
۳۰. مقالات قرآنی بانوان
شماره ۵۵، سال چهاردهم، شماره ۳، پاییز ۱۳۸۶.

۳۱. همایش اخلاق و معنویت
شماره ۵۸، سال پانزدهم، شماره ۲، تابستان ۱۳۸۷.
۳۲. همایش بین المللی بانوان قرآن پژوه
شماره ۵۹، سال پانزدهم، شماره ۳، پاییز ۱۳۸۷.
۳۳. سوره مبارکه یاسین
شماره ۷۵، سال نوزدهم، شماره ۳، پاییز ۱۳۹۱.
۳۴. حقایق و مفاهیم سوره مبارکه یاسین
شماره ۷۷-۷۸، سال بیستم، شماره ۱ و ۲، بهار و تابستان ۱۳۹۲.
۳۵. هفتمین همایش بانوان قرآن پژوه
شماره ۶۳، سال شانزدهم، شماره ۳، پاییز ۱۳۸۸.
۳۶. نهمین همایش بین المللی بانوان قرآن پژوه
شماره ۷۱، سال هجدهم، شماره ۳، پاییز ۱۹۰.
۳۷. تفسیر سوره یاسین
شماره ۷۹، سال بیستم، شماره ۳، پاییز ۱۳۹۲.
۳۸. تفسیر سوره یاسین
شماره ۸۰، سال بیستم، شماره ۴، زمستان ۱۳۹۲.
۳۹. ترجمه قرآن کریم
شماره ۵۰ و ۴۹، سال سیزدهم، شماره ۱ و ۲، بهار و تابستان ۱۳۸۵.
۴۰. خاطرات و دقایق سوره مبارکه یاسین
شماره ۱۱۰ و ۱۰۹، سال بیست و نهم، شماره ۱ و ۲، بهار و تابستان ۱۴۰۰ و
۴۱. فضایل سوره مبارکه یاسین
شماره ۱۱۱، سال بیست و نهم، شماره ۳، پاییز ۱۴۰۰.
۴۲. ختومات سوره مبارکه یاسین
شماره ۱۱۲، سال بیست و نهم، شماره ۴، زمستان ۱۴۰۰.
۴۳. مراقبات سوره مبارکه یاسین
شماره ۱۱۳، سال سی ام، شماره ۱، بهار ۱۴۰۱.

۴۴. مبانی ختومات سوره مبارکه یاسین

شماره ۱۱۴، سال سی ام، شماره ۲، تابستان ۱۴۰۱.

فصلنامه قرآنی بینات همت خود را بر آن داشته است که در سرفصل های قرآنی ذیل مطالب خود را همواره تنظیم و تقدیم قرآن پژوهان دارد و در شماره نخست «بینات» آن سرفصل ها با مقدمه ای بدین سان معرفی گشته است.

قرآن، چشمه سار زلالی است که آگاهان با بهره گیری از معارف آن، دل های تفتیده را سیراب می کنند و ژرف اندیشان با گلگشتی از بوستان رنگارنگ آن طراوت جان می گیرند و صالحان و استوار مردان حراستگر از مرزهای اندیشه، در برابر دیگر اندیشان، شیوه مرزبانی و حراست را فرا می گیرند.

بدین سان، «بینات» که نامش را نیز از این کتاب الهی وام گرفته، مجله ای است پژوهشی، تخصصی ویژه پژوهشهای قرآنی و معارف زندگی ساز آن. در این مجموعه، هر آنچه به گونه ای با قرآن، قرآن پژوهان، پژوهش های قرآنی و علوم قرآن پیوند داشته باشد، مجال نشر خواهد یافت. اکنون، اندکی فصول آن را به شرح بازمی گوئیم:

۱. تفسیر:

معرفی تفاسیر و نقد و بررسی کتابهای تفسیری، شناسایی و شناساندن نسخه های تفاسیر موجود در گنجینه های کتابخانه های جهان، ارزیابی و نقد روشهای مفسران در تفسیر نگاری و بررسیهای منابع تفسیر و مستند مفسران نحله های گوناگون در حوزه فرهنگ اسلامی، پژوهش ها و بررسیهای تفسیری، عرضه دیدگاه و اندیشه های نو در تفسیر و آیات الهی، از جمله مباحثی است که در آغازین بخش مجله خواهد آمد.

۲. مفسران:

شناسایی و شناساندن چهره های مفسران چگونگی تلاش آنان در آستانه قرآن، دیدگاه های فرهنگی و آراء و اندیشه های اجتماعی آنان، که بی گمان در چگونگی شکل گیری آثارشان تأثیر مستقیم داشته است، شرایط فرهنگی، اجتماعی و سیاسی زمان آنان، که قطعاً در چگونگی شکل گیری اندیشه ها، باورها، موضع و طرزنگرش و نگارششان مؤثر بوده است.

۳. علوم قرآن:

کاوش در مباحث علوم قرآنی، مانند: تاریخ قرآن، قرائت و چگونگی پیدایش و تطوّر آن، شأن نزولها و حدّ و حدود اعتبار آنها، آیات و سوره‌های مکی و مدنی، اعجاز قرآن، تفسیر به رأی و چگونگی آن، زبان قرآن، محکم و متشابه و... موضوعاتی است که تبیین و توضیح آنها در شناخت قرآن و تفسیر آیات، نقش شگرفی دارد و باید به گونه‌ای جدّی بدان‌ها پرداخته شود.

۴. کتابشناسی پژوهشهای قرآنی:

از این روی، شناسایی و شناساندن منابع موضوعات و کتابشناسیهای موضوعی تلاشی است ارجمند و کارآمد، در این بخش آهنگ «بینات» بر آن است که کتابشناسیهای گوناگون موضوعات مختلف قرآنی را نشر دهد و از این رهگذر، محققان و پژوهشگران در موضوعات قرآنی را یاری رساند.

۵. بایسته‌های پژوهش:

پژوهش‌های سامان یافته در آستانه قرآن، بسی پربرگ است و پربار. بدون تردید، قرآن تنها کتابی است که صدها و هزارها کتاب، مجموعه، مقاله و پژوهش در آستانه آن نگاشته شده است. هنوز که هنوز است، بسیاری از آثار ژرف و ارجمند محققان و قرآن‌پژوهان سده‌های گذشته در زوایای کتابخانه‌ها ناشناخته مانده از سوی دیگر، روشن است که معارف قرآن ژرف است و ناپیدا کرانه و موضوعات فراوانی است که باید بدان پرداخته شود و با بازنگری و بازنگاری استوار، زمینه عرضه آنها فراهم آید، عرصه‌های ناشناخته‌ای است که باید بدان پرداخته شود و چه بسا کسان بسیاری باشند که آثار پیشگفته و موضوعات یاد شده را بشناسند و از چگونگی آنها آگاهی داشته باشند و خود توان سامان بخشیدن بدان‌ها را نداشته باشند.

۶. قرآن از نگاه دیگران:

در این فصل، صفحات بینات بر روی قبیلۀ اهل قلم باز است که از این کوششها و کششها سخن بگویند و چگونگی این تلاشها را باز شناسی کنند و بانقد و بررسیهای ژرف و درنگریستنهای استوار، سره‌ها از ناسره‌های این پژوهشها را باز گویند. نقد و بررسی ترجمه‌های قرآن، آغاز و تطوّر آن و چگونگی ترجمه‌های واپسین از برگردانهای

آغازین، نیز در این فصل مجال نشر خواهد یافت.

۷. گفتگو:

«بینات» می‌کوشد، در ضمن گفتگو با پژوهشگران قرآنی، خوانندگان را با خادمان قرآن آشنا سازد و از این رهگذر شناخت آنان را درباره قرآن و نمایاندن گستره پژوهشهای قرآنی افزون نماید.

۸. قاریان:

صفحات مجله‌ای که بر خدمت به قرآن، قرآن پژوهان و قاریان قرآن همّت ورزیده است، نباید از توجه به این ارجمندان و شناساندن چهره‌های این بلبلان خوش سرای بوستان قرآن، غافل بماند
«بینات»، در صفحاتی به معرفی قاریان بزرگ قرآن نیز خواهد پرداخت.

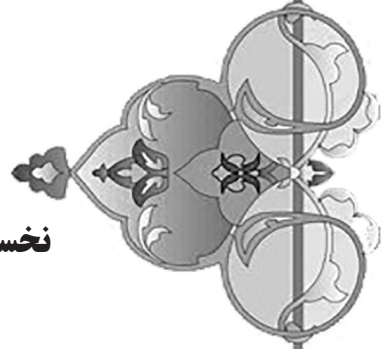
۹. مراکز تحقیق قرآنی:

اکنون کسان بسیاری و مراکز فراوانی در این جا و آن جای جهان اسلام در آستانه قرآن می‌کوشند.

بدین سان، «بینات» خواهد کوشید که در معرفی دقیق و شناسایی و شناساندن مراکز پژوهش قرآنی، ضمن دست مریزاد به عزیزانی که به خدمت قرآن کمر همت بر بسته‌اند، همگان را از چگونگی پژوهشهای آنان آگاه سازد. بی‌گمان برآمدن این هدف از جمله در عهده اطلاعات دقیق و استواری است که مسؤولان این مراکز از سرلطف و به داعی آگاهی همگنان از تلاشهای یکدیگر و با توجه به لزوم آن در اختیار خواهند نهاد.

۲. نشریه بشارت

نخستین نشریه قرآنی ویژه جوانان

نشریه «بشارت» به عنوان نخستین نشریه قرآنی ویژه جوانان از زمان انتشار، سال ۱۳۷۶ تلاش می کند بین جوان و کلام آسمانی دوستی بیشتری ایجاد کند چنان که میان قرآن و جوان پیوندی است ناگسستنی

ویژگی های مجله بشارت عبارت است از مقالات کوتاه و جذاب، نگارش روان و قابل فهم، استفاده از طرح، رنگ و گرافیک مناسب، الویت دادن به نشر مقالات جوانان.

تاکنون مؤسسه معارف اسلامی امام رضا (ع) صاحب امتیاز نشریه بشارت با توفیق خداوند و حفظ همه ویژگی های این نشریه توانسته است ۱۵۳ شماره از آن را تقدیم حضور قلب پاک جوانان و علاقه مندان به معارف قرآن کریم گرداند.

سرفصل های کلی مجله بشارت

«هدایت ها، ارزش ها»، «داستان پیامبران»، «سیما و سیره پیامبر»، «اهل بیت در قرآن»، «خاطرات قرآنی»، لطایف آیات»، «شناخت قرآن»، «استنادهای امامان به آیات»، «هنر در قرآن»، «قرآن در ادب فارسی»، «قرآن و دانش»، «معرفی کتابهای قرآنی، تفاسیر، فیلمنامه ها و نرم افزارهای قرآنی»، «گفت و گو با حافظان، قاریان، قرآن شناسان»، «مسابقه»، «پرسید و پاسخ بشنوید»، «حفظ و قرائت» و ...

بشارت این توفیق را داشته است تا با چاپ چهار رنگ و طرح های زیبا و چشم نواز، هزاران جوان از چشمه زلال معارف قرآن کریم سیراب سازد.

بنابراین نسل جوان می تواند با نشریه بشارت هر دو ماه یکبار سری به نگارخانه ی

زیبایی های ملکوت بزند و چراغ هدایت قرآن را فراراه زندگی خویش قرار دهد. در شماره نخست نشریه بشارت اهداف و چشم انداز خود را بدین سان بیان کرده است.

اگر «بشارت» بتواند پیام رسان آخرین صحیفه آسمانی باشد و به بلندای قامت جوان مسلمان ایرانی اوج بگیرد، خدای قرآن و جوان را شاکر است.

رسالت خطیر ما میراث داران فرهنگ غنی اسلامی، همانا شکوفا کردن فطرت پاک نوجوانان و جوانان وطن اسلامی است، که طبق فرمایشات دربار مولاالموحدین امیرالمؤمنین علی (ع)، باید هماهنگ با سن تقویمی و عقل و مراحل رشد و بویژه زمان زندگی اجتماعی ایشان باشد، تا در پرتو مفاهیم بلند تقلین و راهنمائیهای علمای عاملین از گزند بد اندیشان و منحرفان مصون مانند. درود الهی بر مبلغان و مروجان فرهنگ اسلامی باد که با تحمل مشکلات فراوان و ارائه طرق جاذب و جالب همانند اولیاء خدا در پرورش بندگان حضرت حق مجاهدت می نمایند و روح و جان ایشان را با معارف حیاتبخش کلام الهی آشنا می سازند.

در مجله وزین بشارت، مجموعه ای از دلسوختگان به مکتب وحی و سیره عملی اهل بیت (ع) گرد آمده اند و تلاش مدبرانه دارند، تا در پرورش افکار ترویج مفاهیم قرآن کریم، رهرو اولیاء الهی بمانند. خداوند تمامی کسانی را که در اعتلای کلمه طیبه می کوشند، توفیق بیشتر عنایت فرماید.

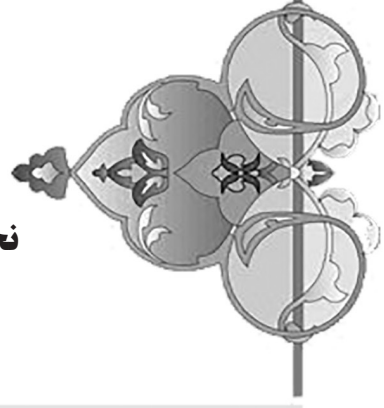
انقلاب اسلامی که احیاگر، قرآن در روزگار ماست کاخ رفیع کرامتی است که با دستان توانمند جوانان پی نهاده شد، جوان ترین انقلاب جهان است که گلهای زیبایش در بوستان جوانان می روید، پیر جوان دل این انقلاب دلداده جوانان بود، دفاع خونبار این ملت رشید را نیز جوانان سامان دادند و اینک در عرصه سازندگی و بالندگی فکر و بازوی جوانان است که شعله های امید به آینده را در دلها فروغ تر می سازد ارمغان ما برای نسل جوان بشارت است می کوشد حقایق قرآنی و لطایف روحانی او را در پیشگاه جوانان مسلمان این دیار قرائت کند و آب حیات را در جام جوانان همیشه سبز بریزد و چون باد صبا پیام رسان باشد.

پیام تو هر آنکه ز باد صبا شنید از یار آشنا سخن آشنا شنید

۳. گاهنامه آفاق نور

نخستین نشریه میراث قرآنی

زمینه و درآمد

خدای بزرگ را سپاس که قرآن کریم را بر بنده اش فرو فرستاد و قلب درخشان آخرین پیامبراش را جلوه گاه این ناپیدا کرانه قرار داد، تا چراغ راه سپیدی جویان پاکدل و والا پسند بوده و دست مایه ای برای دین باوران ژرف اندیش و پژوهشگران و مصلحان باشد.

پژوهشهایی که در گرداگرد این سفره الهی سامان یافته، طراوشهای زیبا و گرانبهایی است که احیا و عرضه آنها سیراب گر نیازهای دانشمندان و پژوهشگران و به ویژه جوانان شیفته است و سوگمندانه در حوزه های علوم دینی به دست فراموشی سپرده شده و بایستگی پرداختن به آنها بر همگان و به ویژه حوزویان - که وامدار قرآنند - فرض است

با توجه به بایستگی و شایستگی احیای ارزشها و پژوهشهای قرآن کریم؛ این موسسه روی به نشر این گنجینه گرانبها با عنوان «آفاق نور» آورده است، تا به امید خداوند و تمسک به ریسمان محکم الهی، بتواند آثار گوناگون و سترگی را که عالمان و بزرگان علم و عمل درباره تفسیر آیه ها، سوره ها و دیگر معارف قرآن کریم نگاشته اند، در جامه ای نو به جامعه قرآنی عرضه دارد.

«آفاق نور» آهنگ آن دارد تا این دست نوشته های قرآنی را پس از تصحیح فنی، استوار سازی متن و سجاوندی، منابع یابی و آوردن شرح زندگی نویسنده، به زیور

طبع آراسته سازد، زیرا قرآن کریم تنها کتابی است که در تاریخ، بیشترین کوشش، تألیف، ذوق و هنر را به خود اختصاص داده و از این روی در آستانه قرآن کریم، افزون بر هزاران گونه نوشته ترجمه، تفسیر، علوم قرآن، معجم و بیان معارف و حقایق به منصفه ظهور رسیده است که همه آنها را باید بزرگ شمرد و مورد اهمیت قرار داد. آنچه در این میان به گونه تفسیر یک آیه، یا سوره، یا یک جزء و یا یک بحث قرآین تدوین شده است، دارای برتری و درخشش خاصی است که نمی توان از آن به سادگی چشم پوشی کرده و گذر نمود.

انگیزه آفاق نور در احیاء میراث قرآنی

برخی از ویژگیهایی که «آفاق نور» را بر آن داشته تا نشر آنها را وجهه همت خویش قرار دهد بدین شرح است:

عمق ژرفا

پژوهش‌ها، تفسیرها و نوشتارهای قرآنی چند گونه‌اند: بعضی به همه قرآن پرداخته، برخی به ده، یا پنج جزء و یا ویژه جزء آخرند؛ چندی یک سوره، یا یک آیه را تفسیر کرده و اندی به واژه‌ها و موضوع‌هایی قرآنی پرداخته‌اند

نکته زیبای پژوهش‌ها و تفسیرهای چند جزء، یا سوره یا آیه؛ عمق و غنای فراوان تر آنها نسبت به تفسیر کل قرآن است، زیرا کسی که بر همه قرآن تفسیر می نویسد، به یک آیه که می رسد، پیش رویش افقی بی کران از مطالب و مباحث است که باید پیش رفته و به آنها برسد و بتواند آیه و آیه‌های بعدی را تفسیر کند و در این اندیشه است که همه تفسیر قرآن را در بیست سال به پایان برد که در این صورت اگر روزهای تالیف تفسیر را بر آیه های قرآن تقسیم کنیم، شاید روی یک آیه، یک روز هم فکر نشده باشد؛ اما کسی که مثلاً شش سال بر جزء آخر قرآن تفسیر می نویسد، همه هوش، فکر و مطالعه اش روی همان جزء متمرکز است.

ابتکار و نوآوری

نویسنده و پژوهشگری که یک سوره و یا یک آیه خاص را برای پژوهش انتخاب کرده و آن را موضوع کاوش و بحث قرار می دهد، هیچ گاه نمی توان آن انتخاب را بدون دلیل و اتفاقی دانست که مثلاً در هنگام خواندن آیه‌ها - بدون مقدمه -، آیه ای را

برای تفسیر برگزیده است، بلکه می توان گفت: انگیزه پژوهشگر در این آیه، دریافت نکته ای جدید و مطلب تازه ای بوده که آن را مدتها با محک اندیشه سنجیده و تصدیق کرده و سپس دست به تالیف و تدوین زده است.

سر فصلهای کلی مطالب گاهنامه آفاق نور

آفاق نور سرفصل های با اهمیتی را فرا روی خویش دارد و ممکن است یک یا چند شماره به یک سرفصل اختصاص یابد که دستچین آنها بدین گونه است:

۱. میراث قرآنی

شمال رساله های فراوان خطی که درباره بحثهای تفسیری، ادبی و دیگر آموزه های شگرف قرآنی است و عرضه شایسته آنها عمده انگیزه و رویکرد آفاق نور را تشکیل می دهد

۲. آثار قرآن پژوهی (گردآوری و نشر آثار قرآن پژوهان)

اثرهای بسیاری در موضوعات علوم و تفسیر قرآن از قرآن پژوهان ارجمندی در طی زمانهای گوناگون تدوین و تالیف شده که چه بسا چندی از آنها نشر یافته و بسیاری هنوز نشر نیافته است و گردآوری آنها در یک اثر می تواند پژوهش های عمیق و دقیق آن دانشمند را در کنار هم قرار داده و برای علاقه مندان بسیار سودمند باشد. از این رو آفاق آهنگ آن دارد که در صورت دست یابی به چنین مطالبی آنها را در کنار یکدیگر در یک یا چند شماره منتشر کند.

۳. پژوهشهای گسترده قرآنی

بسیاری از نوشتارهای قرآنی (تفسیر، علوم قرآن، نقد و بررسی آرا و یا ترجمه های قرآن) با این که از نظر علمی، ارزش بالایی دارند، ولی به لحاظ آن که حجم آنها بیش از حد یک مقاله و کمتر از کتاب است، مجال نشر نیافته اند. آفاق نور می کوشد: این چنین پژوهش های ممتاز را به علاقه مندان معارف قرآن برساند.

۴. از جهان قرآن پژوهان

روشن است که قرآن در بین تمام ملتها- به ویژه مسلمانان-، از جایگاه والایی برخوردار است و لذا محققان برای خود افتخار می دانند که در ارتباط با تفسیر و علوم قرآن، پژوهش و کوششی داشته باشند. این امر انگیزه ای است که هزاران مقاله

و تألیف از سوی دانشمندان به زبانهای گوناگون در ارتباط با قرآن نوشته شود که آگاهی از آنها برای علاقه مندان به معارف و حقایق قرآن کریم، بسیار غنیمت و راه گشاست.

از این رو آفاق مقاله های قرآنی منتشر شده در نشریه های کشورهای مختلف به ویژه کشورهای اسلامی را شناسایی و گردآوری کرده و پس از ارزیابی، مهمترین آنها را برای رشد و تکامل مباحث قرآن پژوهی، منتشر خواهد ساخت.

۵. یک کتاب در یک مقاله

برخی از کتابهای جهان اسلام، موضوع گفتگوهای فراوان قرار گرفته و در آنها افکار جدید و بی سابقه ای دیده می شود که بر آنها نقدهایی نوشته شده و مورد تبادل نظر، نقد و بررسی قرار می گیرند و در محافل درباره آنها بحث و گفتگو می شود و چه بسا این کتابها به انگیزه های مختلف نایاب بوده و از دسترس همگان دور می باشند و اطلاع از محتوایشان، جستار پژوهشگران است در این موقعیت، آفاق نور این رسالت را به عهده گرفته و اهم مطالب آنها را منتشر خواهد ساخت تا موجب رشد و تکامل اندیشه ها گردد.

۶. پایان نامه های ممتاز قرآنی

با این که همه پایان نامه ها از سطح علمی و قابل قبولی برخوردار نیستند و نمی توان آنها را قابل توجه دانست، ولی برخی از آنها از چنان امتیازی برخوردارند که نمی توان از آنها گذشت و آنها را نادیده گرفت، زیرا دانشجویان ذوق و نبوغ ذاتی برخوردار بوده و پایان نامه را با مشورت و راهنمایی استادان زبردست، مبتکر و دانشمند با انجام رسانده است.

بدین لحاظ چنین اثری، تحقیقی گروهی به حساب آمده و ارزش نشر خواهد داشت و آفاق نور امیدوار است که از عهده این مهم برآید.

۷. اندیشه نو

گاهی، دانشمندی، طرح و اندیشه ای نو در تفسیر و علوم قرآن را به میان می آورد و ارزش آن را دارد که در یک دایره وسیع مورد توجه واقع شود که در مرحله نخست، توضیح و تبیین گردیده و در مرحله بعد، از دیگران درخواست اظهار نظر و نقد و

بررسی شود که این می تواند موضوع سمینارهای تخصصی، با مقاله هایی با محورهای مشخص باشد. بنابراین، شناسایی افکار نو در زمینه تفسیر و علوم قرآنی و بیان و نقد و بررسی آنها یکی از محورهای لازمی است که آفاق نور به آن خواهد پرداخت.

نشریه آفاق نور در سال ۱۳۸۴ به صاحب امتیازی مؤسسه معارف اسلامی امام رضا (ع) به میدان خدمت به نشر معارف قرآن کریم آمده است مدیر مسئولی و سردبیری آن را محمد عبداللهیان به عهده دارد و مدیر بخش احیاء میراث قرآنی به عهده محمد فقیهی می باشد و تا کنون توفیق یافته است رساله ها و تفاسیر با اهمیتی را احیا کند و جامعه قرآنی را از مطالب آنان بهره مند گرداند و در قسمت تفاسیر احیاء شده در یکصد سال اخیر به طور مفصل محتوا و مطالب آفاق نور معرفی گردیده است و تا کنون ۳۷ شماره از آفاق نور تدوین، تهیه گردیده است و تقدیم به علاقه مندان به معارف قرآن شده است. و به طور اختصار مطالب و عناوین رساله های احیاء شده در شماره های آفاق نور یادآوری می شود.

۱. آثار و تفاسیر آیت الله حاج شیخ مرتضی حائری

منتشر شده در شماره های ۱ و ۱۵ و ۱۶ و ۲۶ و ۲۵ و ۲۷ و ۲۸ آفاق نور.

۲. تفاسیر سوره توحید

انتشار یافته در شماره های ۲ و ۳ و ۴ آفاق نور

۳. تفاسیر گوناگون آیات قرآن کریم

نشر یافته در شماره های ۵ و ۶ از آفاق نور

۴. تفسیر مصباح الهدی آیت الله میرزا جواد آقا تهرانی

نشر یافته در شماره ۷ و ۸ از نشریه آفاق نور

۵. رساله ها و تفاسیر آیت الکرسی

نشر یافته در سه جلد (۹، ۱۰، ۱۱) از آفاق نور

۶. تفاسیر آیه و سوره نور

منتشر گشته در شماره های ۱۱ و ۱۲ و ۱۳ و ۱۴ و ۳۳ و ۳۴ و ۳۵ از آفاق نور

۷. رساله ها و تفاسیر «بسم الله الرحمن الرحيم»

این مجموعه در دو شماره (۳۶-۳۷) از آفاق نور نشر یافته است.

۸. تفاسیر سوره مبارکه یاسین

در جلد های ۲۹ و ۳۰ و ۳۱ و ۳۲ از آفاق نور نشر یافته است.

۹. صیانه القرآن عن التحریف عند مذهب اهل البیت

رساله ها و کتابهای این موضوع در شماره های ۲۰ و ۲۱ و ۲۲ و ۲۳ و ۲۴ نشر یافته است.

و در پایان اگر توفیق قرین باشد آفاق نور می تواند با توجه به تفاسیر خطی موجود تا بیش از ۲۰ جلد منتشر گردد.

۴. نشریه سپیده آفرین

نخستین نشریه قرآنی ویژه نابینایان

قرآن کریم و پیامبر اکرم (ص) و ائمه طاهرين ارزش ویژه و احترامی خاص برای نابینایان نایل گشته اند و نابینایان با توجه به امتیازهایی که دارند راهشان برای رسیدن به مقاصد آسمانی نزدیکتر است.

زیرا، آنان از آسیب هایی که از ناحیه چشم و بینایی، بر روح و دل می رسد، در امان هستند. آنان قلبی پاک و روحی سالم دارند. آنان با توجه به این دو بال و کانون توانمندی، می توانند، تا عالی ترین مقامات معنوی به سادگی پرواز کرده و به کمال شایسته نزدیک گشته و در پرتو لطف الهی و عنایت قرآن کریم قرار گیرند. نشریه سپیده آفرین، با توجه به این کانون توانمندی و نشاط و حرکت، با آهنگ خدمت گذاری به این عزیزان پاکدل و نیز، گستراندن سفره معارف قرآن کریم، پای به عرصه مطبوعات کشور نهاده است.

آهنگ کار بر آن است که مطالب و معارف قرآنی فرا روی تمام نابینایان قرار گیرد و نیز حتی همراهان و بستگان آنان از این معارف بهره مند گردند.

نشریه سپیده آفرین به صورت های ذیل تقدیم علاقه مندان به معارف قرآن می گردد.

۱. خط بریل: ویژه نابینایان که با خط بریل آشنایی دارند و با انگشتان بینا به مطالعه می پردازند.

۲. خط فارسی: ویژه همراهان، بستگان و خانواده نابینایان و کم بینایان. زیرا آنان در زندگی به طور دائم ارتباط نزدیک با دیگران دارند و بشارت که به صورت متعارف

همراه با طرح و گرافیک و چاپ رنگی منتشر می گردد هدیه ای به اطرافیان آن ها محسوب می شود. این خود گامی است که دیگران از مطالب و تجربیات افراد نابینا آگاه گردند و نیز از معارف قرآنی این نشریه عموم جامعه بهره مند شوند.

۳. گویا: ویژه نابینایان و کم بینایانی که با مطالعه به صورت شنوایی انس بیشتری دارند.

۴. به صورت مجازی: ویژه دریافت نسخه فارسی و گویا از پایگاه اطلاع رسانی نشریه چشم انداز و اهداف سپیده آفرین

۱. شناخت و معرفی چهره های موفق و استعداد های برتر در جامعه نابینایان.

۲. بالا بردن سطح علمی نابینایان با گشودن دریچه ای به دریای بی کران معارف قرآن کریم.

۳. کشف تجربیات و نمایاندن موفقیت چهره های شاخص و نیز، انتقال آن ها، به جامعه نابینایان.

۴. بیان هدایت ها و ارزش های قرآنی، به منظور قوام یافتن شخصیت و رفتار فردی و جمعی نابینایان، بر اساس معیارها و ارزش های قرآن کریم.

۵. نشر ارزش های معنوی قرآن کریم در بین نابینایان، به منظور سیر و سلوک معنوی و حرکت به سمت کمال مطلق و نزدیک شدن آنان به خدای متعال.

۶. تغییر نگرش افراد جامعه، نسبت به نابینایان و نیز، شناساندن ارزش های والای نهفته، در نهاد پاک آنان، به منظور رعایت حقوق و پیش گیری از تضییع حق آنان، و هم چنین، فراهم ساختن زمینه های رشد و کمال آنان.

۷. پیش گیری از هدر رفتن ذوق و شوق قرآنی، در نابینایان و حفظ نشاط و روحیه معنوی آنان.

۸. بهره گیری از تجربه، ذوق سرشار، قدرت ابتکار، خاطره های سازنده و فعالیت های قرآنی نابینایان.

۹. ایجاد فضای تبادل نظر و هم اندیشی و نیز، ارتباط مستمر با نابینایان ایران و جهان.

۱۰. ترغیب نابینایان، در جهت فعالیت های قرآنی و بهره مندی از ارزش های قرآن

کریم.

۱۱. بستر سازی، برای انس نابینایان با قرآن کریم، به عنوان کتاب هدایت و سازندگی.
۱۲. آشنا ساختن آنان، با آرمان ها و هدف ها و دستوره‌های قرآن کریم، در ارتباط با خانواده و تربیت فرزندان.
- بانیان سپیده آفرین تلاش و کوشش دارند تا با تهیه و تدوین و انتشار مطالب قرآنی در قالب ها و زمینه‌های زیر بتوانند اهداف یاد شده را محقق سازند.
- مطالب و سرفصل های کلی سپیده آفرین

 ۱. معرفی مراکز فعال، در زمینه های قرآنی، برای نابینایان.
 ۲. معرفی مقالات و آثار برتر نابینایان.
 ۳. معرفی تفاسیر و آثار معارف و علوم قرآنی، با زبان گویا، ویژه نابینایان .
 ۴. اطلاع رسانی، در زمینه علوم و آثار قرآنی و منابع صوتی، جهت بهره گیری نابینایان.
 ۵. نشر مقالات، پژوهش های قرآنی، خاطره ها و نگاه‌ها های نابینایان.
 ۶. نشر مقالات و خاطرات و آثار گوناگون قرآن پژوهان، جهت بهره برداری نابینایان.
 ۷. برقراری گفتمان، بین افراد بینا و نابینا، به منظور تعامل و تضارب افکار و آرا و انتقال تجربیات، و نیز، نقد و بررسی آثار و موضوعات گوناگون.
 ۸. معرفی و شناساندن نوآوری ها، طرح ها و فعالیت های قرآنی نابینایان.
 ۹. مصاحبه و گفت و گو.
 ۱۰. لطائف قرآنی.
 ۱۱. مسابقه.

اکنون، مهر، محبت، وفاداری و دل دریایی نابینایان، افق روشنی را فراروی ما قرار داده است. باورمان این است که تفضل خداوند و عنایت امام زمان (عج) و حضرت رضا (ع)، نسبت به کسی است که صادقانه به آنان خدمت کند و بی گمان، این فعالیت قرآنی آینده‌ای سرشار از امید و توفیق را نوید می دهد.

مؤسسه معارف اسلامی امام رضا (ع) خداوند بزرگ را شاکر است که تاکنون توفیق یافته است ۱۴ شماره از این نشریه گرامی را منتشر سازد و تقدیم حضور ارزشمند نابینایان و خانواده آنها گرداند.

۵. گاهنامه ترجمان وحی

مؤسسه فرهنگی ترجمان وحی، با هدف ارائه ترجمه‌هایی صحیح، سلیس، شیوا و به دور از تحریف قرآن مجید، در سال ۱۳۷۳ تأسیس گردید و در سال ۱۳۸۳ با نظر مساعدت هیئت مؤسس و بنیانگذاران به عنوان مؤسسه‌هایی که دارای شخصیت حقوقی مستقل است به ثبت می‌رسد این مؤسسه به خاطر اهمیت موضوع و برای پرهیز از به هدر دادن هزینه‌ها در انجام کار موازی، ابتدا تحقیقی همه جانبه را در کشور آغاز نمود و ضمن تماس با کلیه مراکز علمی، فرهنگی و نهادها و ارگان‌های تحقیقاتی و حتی مؤسسات خصوصی و کارهای انفرادی اشخاص حقیقی که گمان انجام چنین کاری از آنان می‌افتد به این نتیجه رسید که در ایران کار ترجمه قرآن به زبان‌های زنده دنیا موضوع در دست انجام هیچ شخص و یا گروه و مؤسسه‌ای نیست لذا برای انجام این مهم با دور اندیشی و به دور از هرگونه شتابزدگی ابتدا به بررسی پیشینه کار پرداخت و برای این منظور حاصل کار صدها نفر از کسانی را که در طول تاریخ ترجمه با مذاهب مختلف در سراسر جهان با زبان‌ها و گویش‌های مختلف اقدام به ترجمه قرآن نموده بودند را مورد مطالعه و بررسی قرار داد که حاصل آن اقداماتی است که در ذیل می‌آید:

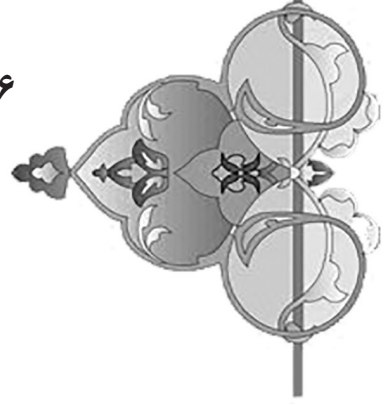
۱. تهیه ترجمه‌های چاپی قرآن
۲. شناسایی اجمالی ترجمه‌ها
۳. راه اندازی و انتشار مجله تخصصی ترجمان وحی

۴. آرشیو مقالات و بحث‌های نظری ترجمه قرآن (به زبان فارسی)
پژوهش‌های جاری ترجمه‌های قرآن در مؤسسه
۱. ترجمه انگلیسی
 ۲. ترجمه و تفسیر قرآن به زبان فرانسه
 ۳. ترجمه قرآن به زبان ترکی آذربایجانی

۶. دو فصلنامه مطالعات فرهنگی

و اجتماعی قرآن

صاحب امتیاز: سازمان اوقاف و امور خیریه

مدیر مسئول: محمد نقدی

سر دبیر: محمد نقدی

هیئت تحریریه: محمدرضا انصاری، یعقوب جعفری، بهاء الدین خرمشاهی، علی

قلی قرایی، مرتضی کریمی نیا، محمد نقدی

دوره انتشار: دو فصلنامه

سال انتشار: ۱۳۷۶

موضوع: مباحث نظری ترجمه قرآن

مخاطب: دانشجویان علوم قرآنی

قطع: وزیری

نشانی: قم، بلوار ۱۵ خرداد، تقاطع شهید نظری ثابت، تلفن ۱۸-۳۷۷۸۹۳۱۵، نمابر:

۳۷۷۸۹۳۱۹، صندوق پستی: ۳۷۱۸۵/۳۹۸۴

پست الکترونیکی: cthquran@gmail.com.ir

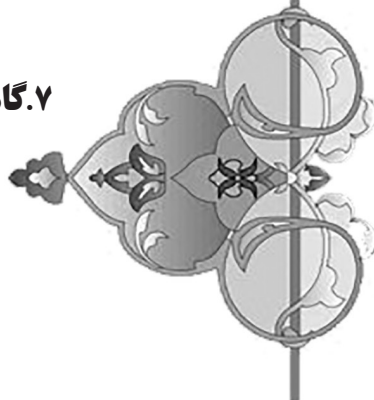
معرفی:

ترجمان وحی دو فصلنامه‌ای است که در زمینه مباحث تخصصی ترجمه قرآن و هر شش ماه یک بار در پایان تابستان و زمستان هر سال از طرف مرکز ترجمه قرآن مجید به زبان‌های خارجی منتشر می‌شود. هدف از انتشار این مجله تقویت بنیه

علمی مترجمان، اطلاع‌رسانی در زمینه مباحث نظری ترجمه قرآن در سطح جهان، بررسی و نقد ترجمه‌های قرآن و استفاده از دیدگاه و تجربیات مترجمان و محققان علوم قرآنی است. مقالات نظری درباره مبانی ترجمه؛ مقالات نظری درباره فهم متون مقدس، از جمله فهم و تفسیر قرآن کریم؛ معرفی، بررسی و نقد ترجمه‌های قرآن به زبان‌های مختلف؛ معرفی تازه‌ترین ترجمه‌های قرآن کریم به زبان‌های معروف و زنده دنیا؛ معرفی و آشنایی و گفتگو با مترجمان زنده قرآن؛ انتشار بخش‌هایی از ترجمه‌های انجام یافته در مرکز؛ درج اخبار پژوهشی مربوط به ترجمه قرآن؛ طرح و بررسی آرای اسلام‌شناسان مسلمان یا مستشرقان درباره تاریخ، زبان و علوم قرآنی. با توجه به اینکه مجله ترجمان وحی به ویژه مباحث نظری ترجمه قرآن است و در این باب نخستین بوده است مقالات گوناگونی را در تحقیق و پژوهش ترجمه‌های قرآن منتشر کرده است و گام بلندی در راه وسعت بخشیدن به مفاهیم قرآن کریم برداشته است و محققین بسیاری به خاطر این مجله میدان وسیعی برای نشر اندیشه‌های خود پیدا کرده‌اند و این نشریه توانسته است جلوی بسیاری از اشتباهات و سطحی‌نگری در ترجمه قرآن را بگیرد و صحت و سلامت ادبیات مناسب قرآن کریم تضمین کند امیدواریم بانیان آن با شوق و رغبت افزون به این فعالیت خداپسندانه ادامه دهند و اکنون ۴۷ شماره از ترجمان وحی فراروی محققان قرآن کریم قرار دارد که این خود دریایی از نور و پژوهش‌های قرآنی است.

۷. گاهنامه دو فصلنامه قرآن پژوهی و خاورشناسان

(قرآن و مستشرقان)

صاحب امتیاز: جامعه المصطفی العالمیه

مدیر مسئول: دکتر حسین علوی مهر

سرمدیر: دکتر محمدعلی رضایی اصفهانی

تلفن: ۰۲۵۳۷۱۱۰۲۵۱

دبیر اجرایی: مسعود شم آبادی

مدیر داخلی: یدالله رضا نژاد امیردهی

ویراستار فارسی: عبدالله غلامی

قم: میدان جهاد، مجتمع آموزش عالی امام خمینی، مدرسه عالی قرآن و حدیث،

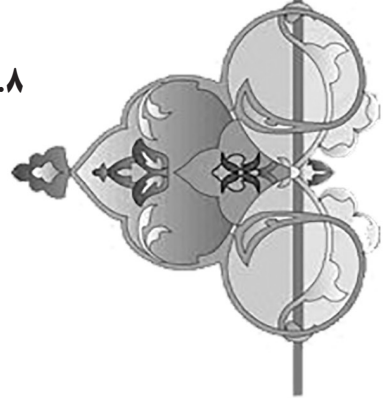
گروه تفسیر و علوم قرآن

معرفی

این نشریه با هدف شناخت، تحلیل و نقد پژوهش های قرآنی غرب منتشر می شود و در آن ضمن بررسی نقاط مثبت و منفی قرآن پژوهی مستشرقان، پیرامون روشهای جدید مستشرقان در زمینه قرآن پژوهی و نیز تاریخ استشرق و پیوند آن با استعمار و نیز پاسخ گویی به شبهات و پرسشهای مستشرقان بحث می شود.

۸. دو فصلنامه و گاهنامه قرآن و علم

(علمی و ترویجی)

صاحب امتیاز: محمدعلی رضایی به نمایندگی از مرکز پژوهش قرآن کریم المهدی
مدیر مسئول: حجت الاسلام دکتر محمدعلی رضایی اصفهانی (و گاهی دکتر سید
حمید جزایری)

مدیر داخلی: عبدالله غلامی

دبیر اجرایی: نصرالله سلیمانی

ویراستار فارسی: عبدالله غلامی

برگردان انگلیسی: شیرعلی شجاع

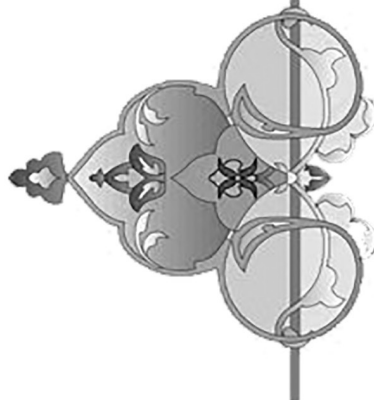
برگردان عربی: احمد ارزقی

هیئت تحریریه: دکتر عبدالجبار ناجی، دکتر اکرم چودهری، دکتر یحیی علوی،
دکتر عمان پاکیز، دکتر حامد الگار، دکتر مظفر اقبال، دکتر لیبیب بیضون، دکتر
عبدالکریم بی آزار شیرازی، دکتر محمدتقی دیاری، دکتر محمدعلی رضایی
اصفهانی، دکتر محمد کاظم شاکر، دکتر محمد جعفر علمی، دکتر محمدحسن
زمانی، دکتر قاسم کاکایی، دکتر مجید معارف، دکتر سید رضا مودب، دکتر محمد
فاکر میبدی، دکتر فتح الله نجارزادگان، دکتر علی نصیری
نشانی: قم، میدان جهاد، مجتمع آموزش عالی امام خمینی، مجتمع عالی قرآن و
حدیث، طبقه سوم، ساختمان آموزشی ۲۵۳۷۱۱۰۲۲۵

اهداف دو فصلنامه قرآن و علم:

۱. گسترش مطالعات در زمینه قرآن و مباحث میان رشته‌ای؛
 ۲. نشر نتایج پژوهش‌های نظام مند و مساله محور در زمینه قرآن و علم؛
 ۳. فراهم کردن بستر تولید علوم میان رشته‌ای؛
 ۴. جهت دهی به علوم انسانی بر اساس آموزه‌های قرآنی؛
 ۵. بررسی شباهات در رابطه قرآن و علوم.
- آخرین شماره ۳۲، بهار و تابستان ۱۴۰۲ بوده است
این نشریه با همکاری علمی مرکز پژوهشی قرآن کریم المهدی (ع) و موسسه
پژوهش‌های قرآنی المهدی (عج) سامان می‌یابد.

۹. پژوهشنامه علوم و معارف قرآن کریم

صاحب امتیاز: دانشکده علوم و معارف قرآن کریم (وابسته به سازمان اوقاف)
مدیر مسئول: دکتر محمدعلی راغبی
سر دبیر: دکتر محمدعلی رضایی اصفهانی
فصلنامه: دبیر تحریریه: علی شریفی
مدیر داخلی: فاطمه آزادی نژاد
مدیر هنری: رسول خسرو بیگی
مترجم انگلیسی: شیرعلی شجاع
تلفن: ۰۲۵۳۲۹۰۲۱۳۳

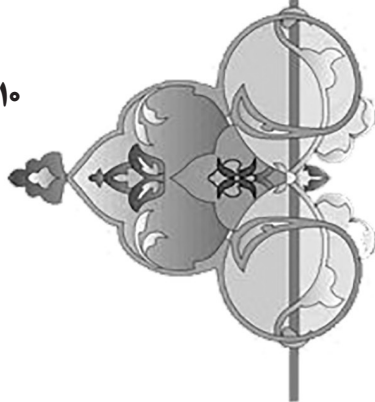
آدرس: قم، بلوار شهید صدوقی، نبش کوچه ۳۸، دانشگاه علوم و معارف قرآن کریم
هیئت تحریریه دکتر سیدمحمدباقر حجتی، دکتر مجید معارف، دکتر سیدرضا
مودب، دکتر محمدجواد سلمان پور، دکتر عبدالکریم بی آزار شیرازی، دکتر
محمدتقی دیاری بیدگلی، دکتر محمدعلی رضایی اصفهانی، دکتر محمدعلی
لسانی فشارکی، دکتر عبدالرضا زاهدی

معرفی

پژوهشنامه علوم و معارف قرآن کریم به نشر اندیشه ها و پژوهش های قرآنی می پردازد
این نشریه توسط دانشگاه علوم و معارف قرآن کریم منتشر می شود پژوهشنامه علوم
و معارف قرآن کریم تحت حمایت سیویلیکا می باشد و مقالات هر شماره آن پس
از انتشار در پایگاه سیویلیکا نمایه سازی و منتشر می شود و مقالات این مجله در
نظام رتبه بندی دانشگاهها و پژوهشگاهها مورد تحلیل قرار می گیرد.

۱۰. دو فصلنامه قرآن فقه و حقوق اسلامی

(علمی - پژوهشی)

مدیر مسئول: ابوالقاسم علیدوست

سردبیر: احمد حاجی ده آبادی

مدیر اجرایی: معصوم شبانی

صاحب امتیاز: انجمن فقه و حقوق اسلامی حوزه علمیه .

۱۵ شماره تا کنون چاپ شده آخرین: پاییز و زمستان ۱۴۰۰

هیئت تحریریه: عبدالکریم بهجت پور، مسعود حکمت نیا، فتح الله نجارزادگان،

محمد حسن زمانی، محمدعلی رضایی اصفهانی، محسن فقیهی، محمد جواد فاضلی

لنکرانی، محمد مهدی نائینی، ابوالقاسم علیدوست، احمد حاجی ده آبادی قم، بلوار

جمهوری اسلامی، کوچه ۲، ساختمان انجمن های علمی حوزه ۰۲۵۳۲۹۰۵۷۶۵

این مجله از همه اساتید و صاحب نظران و دانش پژوهان حوزه و دانشگاه دعوت می کند

که آماده دریافت مقالات فقهی - حقوقی که با رویکرد قرآن نوشته شده، می باشد.

اهداف و چشم انداز علمی و کاربردی مجله:

۱. تلاش برای تبیین هر چه بیشتر آیات الاحکام مرتبط با حقوق؛

۲. تلاش برای شناسایی احکام فقهی - حقوقی مستخرج از قرآن کریم؛

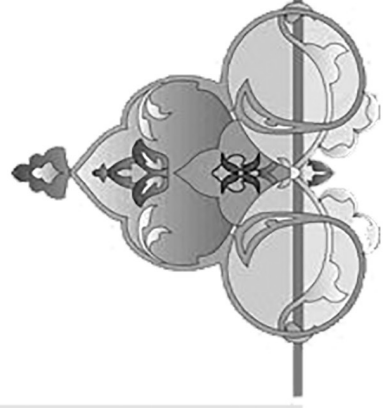
۳. تبیین مباحث اصولی مرتبط با قرآن کریم؛

۴. مطالعه تطبیقی مکاتب و مذاهب فقهی درباره مقدار و چگونگی بهره برداری از قرآن کریم؛

۵. ایجاد بستر مناسب برای مطالعات فقه تعاون با توجه به منبع مشترک بودن قرآن

کریم در میان مذاهب اسلامی.

۱۱. دو فصلنامه تحقیقات قرآنی و حدیثی

صاحب امتیاز: جامعه المصطفی العالمیه مدیر مسئول: دکتر سید محمود کاویانی

مدیر داخلی: سارا شفیعی

سرمدیر: طاهره ماهرزاده

شماره ۹: تیر ۱۴۰۲ آخرین شماره

کارشناس: زکیه بحرینی

هیئت تحریریه: مدینه امانی، نسرین شاکر حکیم، صالحه شریفی، خدیجه ضیایی،

طاهره عبداللہی، معصومه فاطمی، نفیسه مقیسه، زینب هاشمی.

آدرس: قم: پردیسان، بلوار امامت، بعد از دانشگاه پیام نور مجتمع آموزش عالی بنت الهدی

معرفی: این نشریه فقط از دانش پژوهان مجتمع عالی بنت الهدی مقاله می پذیرد

این نشریه با اهداف زیر منتشر می شود:

تعمیق و تقویت پژوهش در حوزه مطالعات قرآنی،

توسعه خلاقیت و نوآوری در اندیشه و پژوهش قرآنی؛

فراهم کردن بستر تولید علم؛

پاسخ گویی به شبهات و نیازهای فکری، شناخت، تحلیل و تبیین نارسایی ها و

کاستی ها؛ ایجاد بستر لازم در جهت گسترش گفتگوهای علمی در عرصه علوم قرآن؛

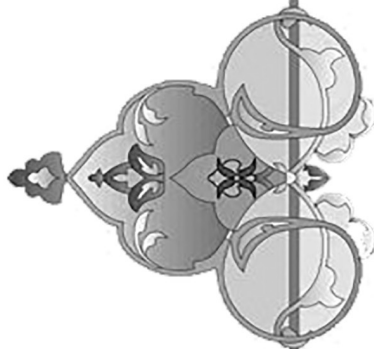
تبیین تفسیر و روشها و گرایشهای قرآنی؛

شناخت قرآن پژوهان و مباحث نظری اسلام؛

این نشریه در حوزه علوم قرآن و حدیث مقاله می پذیرد.

آخرین شماره، شماره ۶، بهار و تابستان ۱۴۰۱

۱۲. دو فصلنامه شبهه پژوهی مطالعات قرآنی

صاحب امتیاز: دانشگاه علوم و معارف قرآن کریم

مدیر مسئول: دکتر رحمان عشریه

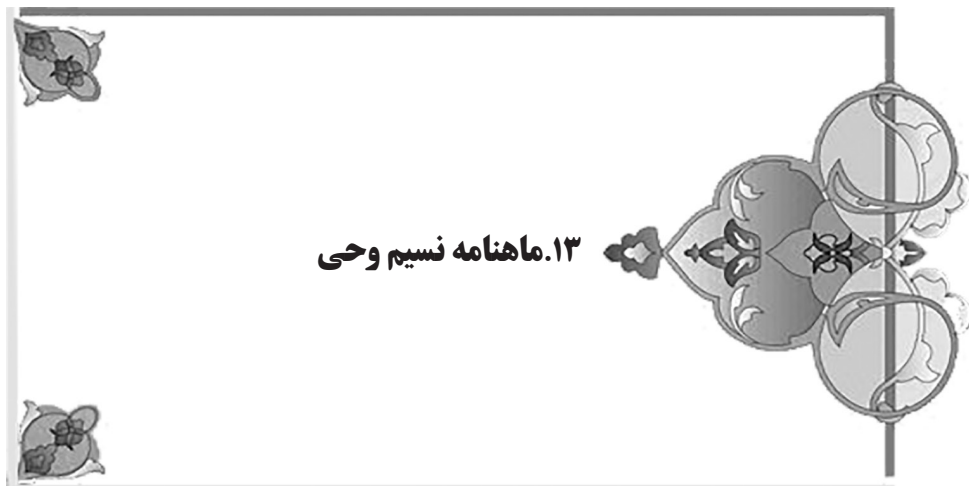
سرمدیر: دکتر علی نصیری

مدیر اجرایی: سید اردیس ناصری عیلامی

هیئت تحریریه: محمد جواد اسکندرلو، سید محمود طیب حسینی، حسین علوی مهر، سید محمد نقیب، سید عبدالرسول حسینی زاده، ابراهیم اقبال، رضا امانی، محمدرضا شاهرودی، زهره اخوان مقدم

محورهای کلان فراخوان مقاله نشریه شبهه پژوهی مطالعات قرآنی به شرح ذیل است

۱. بررسی شبهات مربوط به سیره نبی اکرم (ص)؛
۲. بررسی شبهات اعتقادی در زمینه توحید، معاد و ...؛
۳. بررسی شبهات مربوط به عصمت انبیاء؛
۴. بررسی شبهات مربوط به مصادر قرآن، وحی و ...؛
۵. بررسی شبهات و دیدگاه های مستشرقین درباره مباحث قرآنی؛
۶. بررسی شبهات تاریخی قرآن؛
۷. بررسی شبهات فقهی قرآن؛
۸. بررسی شبهات مطرح شده در دایره المعارف لیدن و دایره المعارف اسلام.

صاحب امتیاز: جامعه القرآن الکریم (دکتر سید مهدی طباطبایی)

مدیر مسئول: محمد اسعدی

سر دبیر: سید محمدرضا حسن زاده طباطبایی (داود قاسمی)

مدیر داخلی: هادی عزیزی

نشانی: قم، خیابان صفائیه، کوچه ممتاز، پلاک ۲۵، جامعه القرآن الکریم، تلفن:
۰۲۵۳۷۸۳۴۴۵۰

آخرین شماره ۱۰۰، آبان ۱۳۹۶، از فروردین ۱۳۸۴.

این نشریه جهت آشنایی با مفاهیم قرآن و حفظ قرآن و نیز راهکارهای عملی به
کارگیری قرآن در زندگی برای حافظان قرآن، طلاب، دانشجویان و قرآن آموزان به
صورت ماهنامه منتشر می گردد.

اهداف نشریه نسیم وحی

۱. تعمیق و تقویت پژوهش؛
۲. توسعه خلاقیت و نوآوری؛
۳. فراهم کردن بستر تولید علم؛
۴. گسترش ارتباط با مراکز علمی؛
۵. پاسخ گویی به شبهات و نیازهای فکری، شناخت، تحلیل و تبیین نارسایی ها و کاستی ها؛
۶. ایجاد بستر لازم در جهت گسترش گفت و گوی علمی در عرصه های علوم قرآن؛
۷. تفسیر و روش های گرایش های قرآن؛
۸. شناخت قرآن پژوهان و مباحث نظری اسلام.

۱۴. دو فصلنامه علمی مطالعات قرائت قرآن

صاحب امتیاز: جامعه المصطفی العالمیه

مدیر مسئول: محمدعلی رضایی اصفهانی

سر دبیر: محمدفاکر میبدی

دبیر اجرایی: عباس کریمی

دبیر تخصصی: محمدفاکر میبدی

دبیر تخصصی افتخاری: محمد امینی تهرانی

مدیر داخلی: یدالله رضا نژاد

هیئت تحریریه: محمدعلی رضایی اصفهانی، محمدرضا حاج اسماعیلی،

محمد مهدی گرجیان، قاسم بستانی، محمد جنتی فر، محمدرضا ستوده نیا، فرج

اللاه الشافرنی، استاد محمدامین ماشالی

قم: میدان جهاد، مجتمع آموزش عالی قرآن و حدیث، تلفن: ۰۲۵۳۷۱۱۰۵۳۵

آخرین شماره ۲۰، بهار و تابستان ۱۴۰۲

مجله مطابق با آیین نامه جدید وزارت علوم است

محورهای کلی پذیرش مقالات:

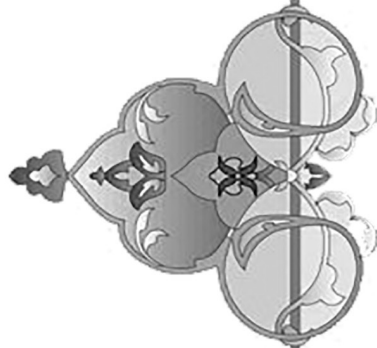
۱. بررسی و تحلیل مبانی و اصول قرائت؛

۲. بررسی تطبیقی دانش قرائت با دانش های تفسیر ادبیات، بلاغت، فقه، وقت، و

ابتدا و ..؛

۳. تحلیل ساختاری قرائت های مشهور؛
 ۴. تاریخ قرائات؛
 ۵. توجیه قرائات؛
 ۶. توجیه تطبیقی و تحلیلی شیوه های آموزش حفظ و قرائت قرآن؛
 ۷. بررسی و نقد آراء خاورشناسان قرائت پژوه؛
 ۸. تحلیل بررسی و نقد قرائت های مشهور؛
 ۹. بررسی اعجاز ادبی بلاغی و موسیقایی قرآن؛
 ۱۰. احیای تحلیلی و تطبیقی تراث علوم و فنون قرائات؛
 ۱۱. تفسیر تطبیقی آیات مربوط به قرائات.
- آخرین شماره ۳۰، بهار و تابستان ۱۴۰۲

۱۵. دو فصلنامه قرآن شناخت (علمی پژوهشی)

صاحب امتیاز: موسسه آموزش و پژوهش امام خمینی

مدیر مسئول: محمود رجبی

سر دبیر: غلامعلی عزیزی کیا (حجت الاسلام محمود رجبی)

مدیر اجرایی: سید حسن حسینی امینی

هیئت تحریریه: دکتر سید محمد باقر حجتی، دکتر محمود رجبی، دکتر محمد باقر سعیدی روشن، علی اکبر بابایی، دکتر فتح الله نجارزادگان، دکتر محمدرضا جباری، دکتر محمد کاظم شاکر، امیر رضا اشرفی، دکتر علی اوسط باقری، دکتر حمید آریان.

آدرس: قم، بلوار امین، بلوار جمهوری اسلامی، موسسه آموزش و پژوهش امام خمینی، طبقه چهارم، اداره کل نشریات تخصصی، دفتر نشریه قرآن شناخت، صندوق پستی: ۳۷۱۶۵۱۸۶

معرفی

مجله (قرآن شناخت) اهداف زیر را سرلوحه کار خود قرار داده و ان شاء الله تمام تلاش و همت خود را در راه تحقق آنها مصروف خواهد داشت
الف) بستر سازی برای طرح و بسط تحقیقات علمی و تخصصی روزآمد در زمینه قرآن پژوهی و انعکاس یافته های صاحب نظران، محققان و استادان این رشته در زمینه یاد شده؛

ب) ایجاد فضایی تبادل نظر در مباحث اساسی و چالش برانگیز مربوط به موضوعات و مسایل قرآنی و نقد و ارزیابی نظریه ها و دیدگاه ها در این زمینه؛
ج) تحلیل و تبیین نارسایی و کاستی های موجود در باب مطالعات قرآنی و کوشش در جهت یافتن راهکارهای مناسب؛
د) اهتمام به نیازهای فکری و علمی افشار تحصیل کرده در ارتباط با پژوهش های قرآنی و شناساندن آثار معتبر علمی و تازه های پژوهش در زمینه یاد شده؛

۱۶. فصلنامه و نشریه (الدراسات القرآنيه المعاصره)

صاحب امتیاز: جامعه العالمیه المصطفی

مدیر مسئول: طاهر غرباوی

ویرایشگر: محمد حسن زمانی

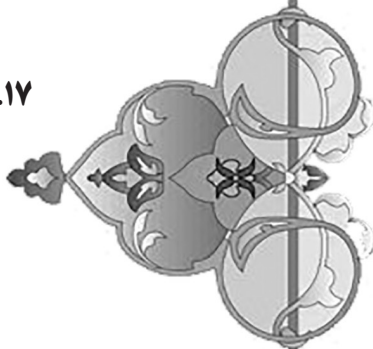
هیئت تحریریه: محمد حسن زمانی، طاهر غرباوی، مهدی رستم نژاد، محمد مهدی گرجیان، استاد مظفر اقبال، پرفسور حمید الگار، لیبب بیدون
معرفی: شماره نخست نشریه عربی علمی الدراسات القرآنيه المعاصره، پس از اخذ مجوز از شورای نشریات جامعه المصطفی العالمیه و وزارت ارشاد و منتشر شد
شورای علمی نشریه از همه پژوهشگران جهت تدوین مقاله دعوت به عمل می آورد
اساتید طلاب و پژوهشگران جامعه المصطفی می توانند مقالات خود را در بستر بارگذاری و ارسال نمایند

تا کنون ۴ شماره از آن منتشر شده تابستان ۱۴۴۵ ه. ق.

مجله الدراسات القرآنيه المعاصره از سوی جامعه المصطفی العالمیه و آکادمی قرآن و حدیث برای تحصیلات تکمیلی منتشر می شود به کلیه تحقیقات علمی محکم و معتبر به زبان عربی در زمینه های قرآن معاصر می پردازد
مطالعات anic که در محورها و اهداف مجله و بر اساس سیستم نشریات داوری صادر شده توسط کمیته انتشارات و هیئت مدیره دانشگاه پس از تایید مقالات تنظیم شده است در مرحله نهایی توسط داوران و هیئت تحریریه پذیرفته می شود.

۱۷. دو فصلنامه رویکرد مطالعات تطبیقی

قرآن و حدیث

صاحب امتیاز: جامعه الصطفی العالمیه

سر دبیر: محمد فاکر میبدی

مدیر مسئول: یعقوب علی برجی

آخرین شماره ۱۹، پاییز و زمستان ۱۴۰۱،

دبیر اجرایی: دکتر حسن عباسی

ویراستار فارسی: اسدالله عبداللہی جمی

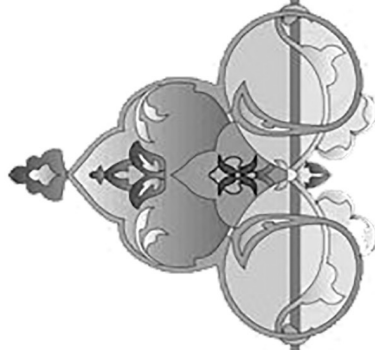
ویراستار فارسی: احمد نائینی

صفحه آرا: عبدالحکیم رحیمی

آدرس: قم، چهار راه شهدا، خیابان حجتیه، مدرسه حجتیه، مجتمع آموزش عالی
فقه،

کارشناس: محمد علی نجیبی

۱۸. مطالعات تفسیری آلاء الرحمن

فصلنامه تخصصی گروه تفسیر و علوم قرآن جامعه الزهراء

صاحب امتیاز: جامعه الزهراء

مدیر مسئول: حجت الاسلام و المسلمین دکتر حسین شفیعی دارابی

سردبیر: دکتر محمدتقی سازندگی

هیات تحریریه به ترتیب الفبا: محمد اسعدی ، سکینه آخوند، ریحانه حقانی، اسماعیل سلطانی بیرامی، سید حسین شفیعی دارابی، حسن صادقی، مصطفی کریمی.

معرفی گروه تفسیر و علوم قرآن

۱. مقدمه

رشته‌ی تفسیر و علوم قرآن به جهت ارتباط تنگاتنگ با کتاب الهی از جایگاه ویژه‌ای برخوردار است و به نوعی در همه معارف دینی تأثیر دارد. برای اهمیت این رشته همین بس که قرآن کریم یکی از مسئولیت‌های رسول اکرم صلی الله علیه و آله را تبیین کتاب بیان می‌کند: ﴿وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الذِّكْرَ لِتُبَيِّنَ لِلنَّاسِ مَا نُزِّلَ إِلَيْهِمْ﴾ (نحل: ۱۶: ۴۴)

نظام مقدس جمهوری اسلامی و معمار فقید آن، حضرت آیت الله العظمی امام خمینی (ره) و نیز رهبر عزیز آن، حضرت آیت الله العظمی امام خامنه‌ای (دام عزه)، بر

قرآن کریم تأکید کرده، فهم و تفسیر آن را زمینه‌ی عمل و تحقق معارف الهی می‌دانند. از این رو، جامعه الزهراء (س) برای تأمین نیروهای علمی کارآمد در زمینه عمل و تحقق معارف الهی می‌دانند. از این رو، جامعه الزهراء برای تأمین نیروهای علمی کارآمد در زمینه‌ی تفسیر و علوم قرآن به برگزاری این رشته در سطوح مختلف و در دو بخش حضوری و غیر حضوری (ایرانی و بین‌الملل) اقدام کرد و بحمدالله به توفیقات زیادی نائل شد. اولین سطح این رشته، سطح دو است که مقداری از دروس آن، دروس تخصصی تفسیر و علوم قرآن است. بخش حضوری این مقطع در سال ۹۰ و بخش غیر حضوری آن در سال ۹۳ شروع به فعالیت کرد. دومین مقطع تحصیلی این رشته، سطح سه است که بخش حضوری آن در سال ۷۳ و بخش غیرحضوری از سال ۸۵ فعالیت دارد. سومین و آخرین مقطع تحصیلی این رشته، سطح چهار است که با دو گرایش «تفسیر تطبیقی» و «علوم و معارف قرآن» صرفاً در بخش حضوری از سال ۹۳ فعال است. سطح سه این رشته در بخش بین‌الملل برای خواهران غیرایرانی از سال ۸۵ فعال شده است.

۲. تعریف رشته

رشته‌ی تفسیر و علوم قرآن با محوریت قرآن کریم در مسائل مربوط به آن، در سطوح گوناگون فعالیت می‌کند. دانش پژوهان این رشته با موضوعات مرتبط با شناخت اصل قرآن، مانند تحریف ناپذیری، اعجاز و... آشنا می‌شوند و از موضوعات مهمی از قبیل خداشناسی، پیامبر و امام شناسی، معاد و... را با نگاه تفسیری آگاهی عمیق تری پیدا می‌کنند. همچنین مبانی و روش‌های تفسیر ترتیبی و موضوعی و نیز گرایش‌های تفسیری را می‌شناسند تا چگونگی تفسیر و روش ارزیابی تفاسیر را فرا گیرند. آشنایی بیشتر و کاربردی با کتاب‌های تفسیری مهم از قبیل المیزان و... از دیگر فعالیت‌های این رشته به شمار می‌رود. خواهران طلبه با توجه به سطح علمی و پس از احراز توان دانش مرتبط، موفق به دریافت دانشنامه‌ی این رشته می‌شوند.

۳. اهداف

- ۳-۱. تعمیق مباین اعتقادی و ایجاد زمینه تعالی اخلاقی و معنوی؛
- ۳-۲. ایجاد توان قرآن پژوهی در سطوح مختلف (با توجه به سطح علمی مقطع تحصیلی)؛
- ۳-۳. ایجاد توان تدریس در زمینه ی تفسیر و علوم قرآن در مقطع قبلی؛
- ۳-۴. تقویت توان تبلیغ در زمینه ی معارف قرآنی به صورت نوشتاری و گفتاری؛
- ۳-۵. ایجاد توان پاسخگویی به سؤالات رایج و مورد نیاز جامعه در زمینه ی تفسیر و علوم قرآنی؛

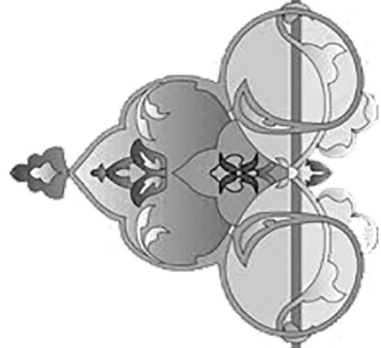
۴. سیاست ها

- ۴-۱. محیط سازی به منظور تعالی اخلاقی و معنوی طلاب،
- ۴-۲. تقویت استقلال فکری و اعتماد به نفس در مسایل علمی؛
- ۴-۳. اکید بر توسعه آموزش های پژوهش محور؛
- ۴-۴. تاکید بر بهره گیری از روش های کارآمد آموزشی به وزه روش مشارکت فعال؛
- ۴-۵. توجه به ویژگیهای بانوان در برنامه های آموزشی پژوهشی و تربیتی
- ۴-۶. شناسایی استعدادهای ویژه جهت تصدی امور تبلیغ، تدریس، مدیریت و ...

۵. زمینه های فعالیت فارغ التحصیلان

- ۵-۱. تدریس در مدارس و مراکز تخصصی و آموزشی با محور تفسیر و علوم قرآن
- ۵-۲. تحقیق و پژوهش در حوزه ی تفسیر و علوم قرآن در مراکز پژوهشی.
- ۵-۳. فعالیت های تبلیغی و ...

۱۹. دو فصلنامه تفسیر تطبیقی

آخرین شماره ۱۴، پاییز و زمستان ۱۴۰۱

صاحب امتیاز: دانشگاه علوم و معارف قرآن کریم

مدیر مسئول: سید کریم خوب بین، خوش نظر

سردبیر: علی نصیری

مدیر داخلی: مهدی محمودی

هیئت تحریریه: محمد جواد اسکندرلو، ابراهیم ابراهیمی، سید سجاد ایزدهی، کرم

سیاوشی، سید محمد نقیب، سید عبدالرسول حسینی زاده، رضا امانی، زهره اخوان

مقدم

آدرس: قم، بلوار ۱۵ خرداد، خیابان شهید میثمی، سازمان مرکزی دانشگاه، تلفن:

۰۲۵۳۷۶۰۴۰۷۰

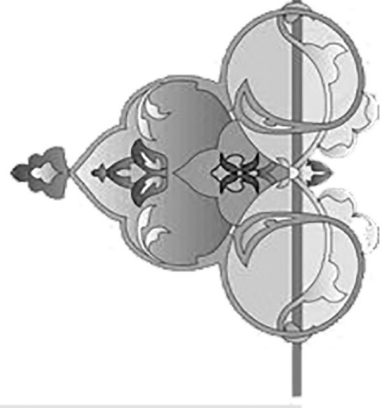
دو فصلنامه مطالعات تفسیر تطبیقی با همکاری انجمن علمی قرآن و تحول علوم

منتشر می شود.

در این دو فصلنامه مقالات در حوزه های تفسیر تطبیقی قرآن کریم منتشر می شود.

در این دو فصلنامه مقالات پژوهشی، ترویجی و مروری پذیرفته می شود.

۵۰۲ فصلنامه حسنا

صاحب امتیاز: مؤسسه تفسیر و پژوهش قرآن رهپویان سیدالشهداء (ع)

مدیر مسئول: حمیده شریعتی نیاسر

سردبیر: زهره شریعت ناصری

مدیر اجرایی: نرگس محمدی

ویراستار فارسی: سارا ملکیان

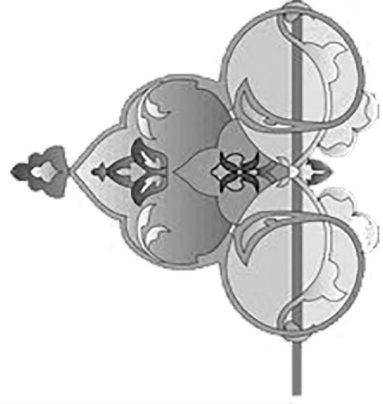
ویراستار انگلیسی: ملیحه وفایی

تلفن: ۰۲۵۳۲۷۰۴۰۹۲

نشانی: قم، شهرک زین الدین، فلکه جوان، خیابان ذوالفقار، خیابان پاییزان، انتهای
خیابان امام رضا (ع)، موسسه رهپویان سیدالشهداء،

حسنا دو فصلنامه‌ای تخصصی در زمینه تفسیر، علوم قرآن و حدیث است
این فصلنامه از مقالات پژوهشی در حوزه علوم قرآن و حدیث استقبال می‌کند
پژوهشگران می‌توانند مقالات خود را به پست الکترونیکی ارسال کنند
آخرین شماره چاپ شده آن ۳۵ می‌باشد.

۲۱. فصلنامه مجله رساله القرآن

بعد از کنفرانس های دارالقرآن تصمیم گرفته تا مجله ای به زبان عربی مخصوص قرآن مجید از حوزه علمیه قم منتشر شود این تصمیم و پیشنهاد را فرزند ایشان جناب حاج آقا جواد و حاج آقا باقر به محضر حضرت آیت الله العظمی گلپایگانی ارائه کردند و حضرت آقا با رویی گشاده و خوشحالی بسیار پذیرفتند و فرموده بودند از مسیر اهل بیت (ع) فاصله نگیرند و من (انصاریان) هم در خدمت آقایان و به وسیله حضرت آقای طالقانی و دیگر دوستان دست اندرکار، مشغول به کار شدیم و با برخی از علما در حوزه و دانشگاه در داخل و خارج تماس گرفته شد و آنها هم پذیرفتند با ارائه مقالات همکاری داشته باشند و مقالات بسیار به دفتر مجله می رسید که هیئتی برای بررسی انتخاب شد و بعد از جمع بندی خدمت حضرت آیت الله العظمی گلپایگانی می رسید و ایشان پس از مطالعه و بررسی دقیق اجازه چاپ و درج آن را در مجله می دادند

موسس و صاحب امتیاز: دفتر حضرت آیت الله العظمی گلپایگانی (ره)
سرپرست هیئت علمی و اجرایی حضرت آیت الله حاج آقا جواد گلپایگانی
نشانی: ساختمان دارالقرآن
و ۱۵ شماره از این مجله وزین چاپ شده است.

مجله رساله القرآن که به زبان عربی منتشر می شد در سالهای عمر شریف حضرت آیت الله العظمی گلپایگانی بود که فرموده بودند چه خوب است این مجله به صورت فارسی به نام پیام قرآن هم چاپ شود و در جوامع علمی اعم از حوزوی و دانشگاهی منتشر شود. به همین جهت بیت معظم و آقازادگان مرجع عالیقدر تصمیم گرفتند این فرمایش را اجرایی کنند و هیئتی را مامور این نشریه کردند تا به صورت فصلنامه چاپ شود و من (انصاریان) در نشر این مجله وزین و در جمع آوری مقالات و پیگیری امور مربوط به آن با مؤلفان و مترجمان داخلی و خارجی در ارتباط بوم و در نهایت در چاپ و نشر شرکت داشتم .

صاحب امتیاز: دارالقرآن

مدیر مسئول: محمدتقی فرجی

زیر نظر هیئت تحریریه

ویراستاران: سید محمد مهدی برهانی، محمدرضا انصاری

کارپرداز: سید احمد عظیمی

کامپیوتر: درالقرآن الکریم

لیتوگرافی: حمید - قم

چاپ: باقری - نمونه